ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު: 60/2024

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 60 ވަނަ ޖަލްސާ

١١ جُمَادَى الآخِرَة ١٤٤٦

12 ޑިސެންބަރު 2024

(ބުރާސްފަތި ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 10:33

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 14:54

20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 60 ވަނަ ޖަލްސާ

12 ޑިސެންބަރު 2024 (ބުރާސްފަތި ދުވަސް)

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަބްދުއްރަޙީމް އަބްދުﷲ)

1. ހަމްދު ސަލަވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލީސް ފެށުނީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިއްވުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދަކީ 12 ޑިސެންބަރު 2024 ވީ ބުރާސްފަތި ދުވަސް. 1446 ވަނަ އަހަރުގެ ޖުމާދަލްއާޚިރާ މަހުން 11 ވަނަ ދުވަސް. މިއީ ދުލަ ނަކަތުން 3 ވަނަ ދުވަސް. އަޅުގަނޑުމެން އިރީނދެ މި ތިބީ 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 60 ވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 57 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ސަފަރުގައި ތިއްބެވީ 2 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ރަސްމީ ދަތުރުތަކުގައި އުޅުއްވަނީ 1 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިޢުލާންކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިޢުލާންކުރުން.

{3.1}- އެޖެންޑާ އިޢުލާންކުރުން. ރޖ/60/2024.

4. ޔައުމިއްޔާ ފާސްކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޔައުމިއްޔާ ފާސްކުރުން.

{4.1}- ޔައުމިއްޔާ ފާސްކުރުން. ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު 56/2024 އަދި 57/2024، ދެ ޖަލްސާގެ ޔައުމިއްޔާ. އެއީ 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 56 ވަނަ ޖަލްސާ އަދި 57 ވަނަ ޖަލްސާގެ ޔައުމިއްޔާ. މި ޔައުމިއްޔާތައް މަޖިލީހުގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރުމަށްފަހު އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އެއަށް އިސްލާހެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 240 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި ޔައުމިއްޔާތަކަކީ ރިޔާސަތުން ގަބޫލުކުރާ ޔައުމިއްޔާތަކެއް ކަމުގައި އިޢުލާނުކުރެއްވުން.

5. ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން.

{5.1}- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 174 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމިޓީން ދޫކުރާ ސުންގަޑި އިޢުލާންކުރުން. ޖުޑީޝިއަރީ ކޮމިޓީ. ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާ ބެހޭ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު، 28 ފެބްރުއަރީ 2025.

ކުއްލި މައްސަލަ

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 192 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިއަދު ދެ ކުއްލި މައްސަލައެއް ވަނީ ލިބިފަ. އެއީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލައާއި ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލައެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 199 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއަކަށް ހުށަހެޅޭނީ އެއް ކުއްލި މައްސަލަ. އަދި އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ޖަލްސާއަކުން ދިޔަ ކުއްލި މައްސަލައިގެ ސްލޮޓް ލިބިފައި ވާނަމަ، އެ ޖަލްސާއަކުން ހުށަހެޅުން ދުރު ކުއްލި މައްސަލަ ޖަލްސާއަކުން އަނެއް ޖަލްސާއަށް ގެންދެވޭނެއެވެ. ވީމާ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި ޖަލްސާއަށް ހުށަހެޅުނު ކުއްލި މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ވަޑައިގެންނެވުމަށް ދަންނަވަން. (ވޯޓަށްއެހުމަކަށް) އާދެ! ދަންނަވާލަން މި ހުށަހެޅުން ކުއްލި މައްސަލަ ޖަލްސާއިން

ހުށަހަޅަން މި ގުރުއަތުލެވުނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޢުރޫފް ޒާކިރު ހުށަހަޅުއްވާ ކުއްލި މައްސަލަ. އެހެންވީމާ، މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވުމަށް ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޢުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. بسم الله الرحمن الرحيم. ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު އިހުތިރާމްގެ ވާހަކަދައްކައިލާނަން. ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ގެނެވުނު ބަދަލާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު އިހުތިރާމްގައި ހުރި ވާހަކަދަންނަވަން. އެއީ ޤާޟީން ގޮސްހުނިޖެ ހިޔާލުގައި ފަނަރަ ޕާޓީގެ ދަށް ވަރަކަ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ބާރުވެރިން! ޕާރޓީގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އާއްމުކޮށް ބަދަލުގެނެސް ދައުލަތުގެ މީޑިއާއިން ދައުރުކުޅުއްވާ ވަކިބާރުތަކަށް ޒިންމާ ބަލާ ގޮތަށް ހަރުދަނާކޮށް ސަރުކާރުގެ ސަފާރަތްތަކަށް ގެނައުމަށް ބަލަން ހުރި ހިސާބު ކުރީގެ ސަރުކާރު! ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ފުލުހުން ހިންގުމުގެ ބާރުގެ ފަރާތުން ކުރާ ކަންތައްތައް ހިނގާނެހިނގާ ގޮތް ބެލުމާއި، ފުލުހުން ހިންގުމުގެ ބާރު ޖަވާބުދާރީކުރުމާއި އަދި މި ކަންކަން ކުރުމަށް ޖަކައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނީ ގޮތުގެ މަތީން ޕާލަމެންޓަށް އެދުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ މަސްއޫލިއްޔަތު ވިދިނު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2015 (ޕޮލިސް ސަރވިސް މިނިވަން ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ޕޮލިސް ސަރވިސް މިނިވަން ސިޔާސަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ކަނޑައަޅައި ބާރުނޑާޓަވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު ދިނީ، އިޖްތިމާޢީ، ސިޔާސީ އަދި މި ނޫނަސް ޤައުމަށް ބޭނުންތެރި ހުރާ ޤައުމީ ޚިދުމަތް ފުރުސަތު، ރަށްވެހި ރައްޔިތުން ބާރުކަމުގެ ވަސީލަތްތަކުން އަދި ދިރިއުޅޭ ރައްޔިތުންނަށް މުނިފޫހި ބަސްނަގޮތުގެ ހަމަވާ އަދި ކަންކަމާއި، އުފައްދާ ކަންކަމާއި، ޤައުމީ އުފައްދާ ކަންކަމުގެ ހަބަރުވާ، މައްޗަށްމޭވާ، ކަން ހިންގެވުމާއި ގޮތް ރައްޔިތުންނާ އަންގައިދީފައިވާ ޕޮލިސް ސަރވިސް މިނިވަން މަސްލަހަތު ތަޢުލީމާއި ކަންކަމުގައި ދިރިއުޅުމާއި، ޝަރުޢީ ޤާނޫނުގެ އަސާސްތަކަށް ބިނާކުރެވިގެން، ދައުލަތުގެ މިނިވަން ކަމަކާ ޕޮލިސް ސަރވިސް މިނިވަން ތަޢުރީފުކުރެވޭ ޤާނޫނީ ގޮތުގެ ފަރާތުން ޤާނޫނުގެ ޙައްޤު އިސްތިޤްލާލިއްޔަތުގެ އަސާސްތަކާ މަޝްވަރާކުރުމާއި، މުޅި ރާއްޖޭގެ ރަށްވެހިކަމާގެ ކަމާ ޙަވާލުވެ ޕާލަމެންޓަށް އެދި، ޤައުމުގެ ފޮނުއްވާ ކަންކަމާއި ކުއްލި ޤާނޫނީ އެހީތެރިކަން ދިނުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން މިނިވަން ޕޮލިސް ސަރވިސް ކުރަން އެކަމަށް ބައްޓަން ޤާނޫނީ ކަނޑައެޅުންތަކެއް އަދި ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ ތަޢުލީމާއި ދިރާސާތަކުގެ ފަރާތްތަކުގެ ނަތީޖާއިން، ގޮސް ހުށަހަޅަމުންދާ ކަންކަމުގެ ގޮތްގޮތުން ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ޕޮލިސް ސަރވިސް މިނިވަން އަދި ދަނޑުވެރިކަމުގެ ޖަވާބުދާރީކުރުމާއި، ދިރިއުޅުމުގެ ދިރާސާކުރުމާއި އަދި ސިޔާސީ ހަމަ ޤާނޫނަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތުގެ ސިޔާސަތާ ދިރިއުޅުމުގެ ބާރުތަކުގެ ސިޔާސީ ޤާނޫނީ ހަމަހަމަކަމާ އެކު ޤާނޫނުއަސާސީގައި ޕޮލިސް ސަރވިސް މިނިވަން ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ބަޖެޓާ ހަމަ، ޕޮލިސް ސަރވިސް ބަލާއިރު ސިޔާސަތުގެ ތަޢުލީމަށް ޤާނޫނީ ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ކަންކަން ސަމާލުކަމުގެ ޤާނޫނުގައި ސިޔާސަތުގެ ދިރިއުޅުމާއި، ސިޔާސަތުގެ ހިމެނޭ

ބާއީދުކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެކަނި ކަމުގައި ވިސްނުން، އަދި ގަސްދުގައި ދޮގު ހަބަރުފަތުރައި ސިޔާސީ އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކާއި ސަރުކާރުގެ ހިޔާލު ތަފާތުވާ އެންމެންނާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] ހިޔާލު ވާހަކަތައް ފަތުރަމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވޭތީވެސް ވިސްނުން، މިފަދަ އެންމެހާ ކަންކަމަކީ ޑިމޮކްރަސީ [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިގެން ގާނޫނާ ނިޒާމަށް ކަމުނުދާ ކަންކަމުގައި ވިސްނުން، އެކަންކަމަކީ ރައްޔިތުންގެ ނުވަތަ ޤައުމުގެ މަސްލަހަތަކަށް ސީދާ އަސަރުކުރާ ފަދަ ބޮޑު ކަންކަމެކޭ، އެކަން ސަރުކާރުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމުގެ ބޭނުމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 192 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މި ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހަޅަމެވެ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 193 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މި މައްސަލަ ދެން ބަހުސްކުރައްވަން ފުރިވަޑައިގަންނަވާތީ ވޯޓަށް އެހުމަށް ބަލައި ވޯޓު ރަނގަބީލު ޖައްސަވައިދެއްވުމަށް [illegible] [illegible] ދަންނަވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! މި ފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުންގެ މަޢުލޫމާތަށް ބަލައި ދަންނަވައިލަން އަޅުގަނޑު ގަސްދުކުރަނީ މި ދައުރުގެ ދައުރު މިއަދު ނިންމައިލަން. އެހެންވީމާ، މި ޖަލްސާއަކީ މި ދައުރުގެ ފަހު ޖަލްސާގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅައިގެންނަން. އަދި މިއަދުގެ ޖަލްސާ އެޖެންޑާގައި ހުރި މަސައްކަތް ނިމުމުން ހުއްޓިގެންނެވުން ވާހަކަ ވެސް ދަންނަވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! ވޯޓަށް ދަންނަވައިލާނަން. އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުން ވޯޓު ކާޑު ގޮޅިއަށް ޖައްސަވާލެއްވުން އެދެން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 192 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކުއްލި މައްސަލަ މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމާ ދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުދެއްވަން ބޭނުންތޯ ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	71
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	70

ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	70
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	36
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. ހާޒިރުވި ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 71. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 70. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 70. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 36. އެހެންކަމުން، މި ކުއްލި މައްސަލައަށް ބަހުސްކުރުމަށް ފާސްވެއްޖެ. މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 194 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުއްލި މައްސަލައެއްގެ ބަހުސްކުރުމަށް ފުރުޞަތުދެވޭނީ މަޖިލީހުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ހިނދަކު އެއް ގަޑިއިރަށްވުރެ ދިގުނުވާ ގޮތުގެ މަތިން. ބަހުސްގެ ވަގުތުގައި އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ގިނަވެގެން ދެވޭނީ 7 މިނެޓު. އަދި އެ މައްސަލައަކާމެދު ފާހަގަކޮށްލެއްވުމަށް ބޭނުންވާ އެހެން ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ދެވޭނީ ގިނަވެގެން 5 މިނެޓު. އެހެންކަމުން، ކޮންމެ ޕާޓީއެއްގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖުމޫޢު ތަރުތީބަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ކޮންމެ ޕާޓީއެއްގެ މެންބަރު މަޖުމޫޢު ތަރުތީބު ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ވެސް [illegible] މި މައްސަލަ ބަލައިގަތުމަށް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބޮޑު މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވި ކަމަށް ޓަކައި އެ މެންބަރުންނަށް ޝުކުރުދަންނަވަން ޓަކައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

މިހާރު ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ދިއްގަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ނާޒިމަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ގޮތުގައި މި ނަގީ މިހާރު މަޖިލީސް މެންބަރުންނާ މުޤާބިލުކޮށް ބޮޑު މެންބަރުން ކަމުގައި އެގޮތަށް ބާރުހުރުމަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ތަންދޭ ކަމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އެކަންތައް މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ސަމާލުކަމަށް ގެންނަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނަންގަވި ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ބަލައިގަންނަން. އަދި ކޮންމެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ދަންނަވަން މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާއިރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިވެގެން ހިތުމަށް. ކަނޑައެޅިގެން އެބަ އޮތް ބަޔާންކުރެވިފައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ނިސްބަތްކުރާއިރު "އިއްޒަތްތެރި" ވިދާޅުވުމަކީ ވިދާޅުވާން މި ޖެހެނީ. އެހެންވީމާ، ބަހުގޮތް އެއްގޮތަށް، ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް ކޮންމެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ފުރުޞަތުދޭނަން.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޖޫރީން އަންގާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް މި ތަނުގައި ވާހަކަދެއްކޭނީ. ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑު އެބަޖެހޭ އެ ވާހަކަ ހަނދުމަކޮށްދޭން އަރުވަން. އަޅުގަނޑުގެ ގޮތުގައި ގެއްލިގެން ކަމަށް ބަލައި އެ ވާހަކަ އަންނާނީ ވެސް އެބަޖެހޭ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އަދި ކޮންމެ ވައްތަރެއްގެ ނަމުގައި ވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެ ވާހަކަ ހަނދުމަކޮށްދެއްވަން އެދެން. އާދެ! މިއަދު ހުށަހެޅިފައިވާ ކުއްލި މައްސަލައަކީ ބަޔާންކުރަނީ ދިރިއުޅުމުގެ ފުރުޞަތުގެ އާއްމުކަމަށް ބަދަލުގެނެސްގެން، މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އާދަޔާ ހިލާފު ކަމެއް ނޫން. އާއްމުކަމަށް ބަދަލުގެނެސް ފަހިވެފައި ހުށަހެޅި މިއަދަކީ، ސަރުކާރުން ހަރަކާތްތެރިވެގެން ހިނގާ މިއަދަކުގައި އާއްމުކަމުގެ ތަފުޞީލު އުނިކަމާއި ގެންނަސްދިނުމަށް ކޮންފަރަންސް ނިޒާމުކުރަނިވިކަމުގެ ފުރުޞަތުގެ ވާހަކަތައް އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ސްކޫލް މިރާއްޖެއަށް، ޝަރުޢީ މަޖިލިސްތަކުގައި އެ ވާހަކަތަކުގެ އެއްބަސްވުން އެ ދަށަށް ބަރުބެޔަކާ ވެސް ޝާޤީ ބަދިބޮޑުކަން އެކަމަކުން ލިބިފައިވާ. އެ މައްސަލަ ބޮޑު ބާރެއް ދިނުން ކުރާ ބަދަލުތަކަށް ހުރިހާ ހަމަ ޤާނޫނުއަސާސީ އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި ހޯދާލަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދި ކޮންމެ ކަމަކަށް ރަސްމިއްޔާތު ކަމުގައި ވިޔަފާރިކޮށް، އަދި އެ އާއްމުގެ މަސައްކަތް އެ ރަސްމިއްޔާތުގައި ބޭރުގެ ޕޮލިސީތަކާ ބޭނުންކުރާ، ނަލަރީތަކުގެ ފަހަރުތަކުގެ ފިނޑިވެރިއެއް، އެކަން ރައްޔިތުން ކުރާ ހުރިހާ ބަދަލުތަކާ ތަރުހީއެއް ބަދަލުކޮށްދިން ގެންނަވާނެ ޤާނޫނީ އިސްލާހު ވަޑައިގަތުމަކީ. އަދި އެއްޗެހި ބޭނުމަކީ ކުރިމަތިލާ ބޮޑެތި މައްސަލަތަކަށް ކަމަށް ވީއިރު ގަބޫލުކުރަން. އެފަދަ ކަމެއް ކުރެވިދާނެ ބާރުވެރިކަމާމެދު ޚިޔާލު ދެމެހެއްޓުން މި ރައްޔިތުން ކުރާ ހަރަކާތްތަކުގެ

ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމަށް ޓަކައި މިއަދު މި ވާހަކަ ދައްކަމުން މި ދަނީ. މިކަމާ ހިތްހަމަޖެހުނަސް، ނުޖެހުނަސް މި ވާހަކަ އަޅުގަނޑުން ދައްކާނަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒިންމާއަކީ މި ކަހަލަ ކަންކަން ރައްޔިތުންގެ ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމަށް ޓަކައި މި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިގެން މި ވާހަކަދައްކަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ އަދަދު މަދުވީމާ އަޅުގަނޑުމެންނާ ބުލީކޮށް ބޭނުން ގޮތެއް ހެދިޔާން ކަމަކަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނޫން، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލެއް ނުކުރަން. އެގޮތަށް އެކަން ކުރިއަށްގެންދާނަން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުގައި ދައްކަން ބޭނުން ވާހަކައެއް މަޖިލީހުގައި ވެސް، މަޖިލީހުން ބޭރުގައި ވެސް ދައްކާނަން. ސިޔާސީ ގޮތުން ތަސައްރަފު ކުރެންޖެހޭނެ. ސިޔާސީ ވާހަކަ ސިޔާސީ ވެރިން، ސިޔާސީ މީހުން ދައްކާނެ. މިކަންކަމަށް ތަސައްރަފު ކުރިގެން މި ކަހަލަ ތަންތަނަށް އަންނަންވީ. މާ ބޮޑަށް ކޮމިޓީތަކުން، މާ ބޮޑަށް ޖަޖްބޮޑުގައި ޖަރިމާތަކުގައިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވާހަކަ އަޑުއަހަން ނުކެރޭ ކަމުގައި ވާނަމަ ނިކުމެވެދާނެ ވާނީ. ދޮރުން ކަނޑައިލާށެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޑުމަޑުކޮށްލެއްވުން އެދެން. އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުން ވެސް، އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުން ވެސް އަޑުމަޑުކޮށްލެއްވުމަށް ދަންނަވަން. އާދެ! މިހާރު ކޮނޑޭ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ނިންމަވައިދެއްވުން، އެހެންވީމާ، މި މަސައްކަތުގައި ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމުގައި އުޅުއްވުމަކީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުއްޓުވައިލުން. އާދެ! ކޮނޑޭ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް.

ކޮނޑޭ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހަމަ [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެއްޗެއް. މާފުކުރައްވާތި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައީސް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެއްގޮތަކަށް ވެސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތާ މުޚާޠަބުކުރައްވާށެވެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޅުގަނޑު ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް ދަންނަވަން. މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ ނިޒާމާއި ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމުގައި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާށެވެ. އާދެ! ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައަކާއި ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވައިފިން.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސާ އިނގިރޭސި ބަސްބަހުން މުޚާޠަބުކޮށްގެން ނުވާނެ. ވަރަށް އަދަބުކުޑަ ކަމެއް އިނގޭތޯ އެއީ. އެހެންވީމާ، ރައީސްގެ ނަމުން މުޚާޠަބުކުރަންޖެހޭނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ދެންމެގައި ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ނެންގެވި ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ކަމަށް ބަލައިގަންނަންޖެހޭނެ. އާދެ! ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރުގެ ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް އެދެން.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އާންމުކޮށް ރައީސްއާ އެގޮތަށް މުޚާޠަބުކުރައްވާތީ ހިތުނި. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް މާފަށް އެދެން. ދެން އެ ކަހަލަ ކަމެއް ތަކުރާރުނުކުރާނަން ވާހަކަ ދަންނަވަން. އާދެ! ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އާޔަތަކަށް ބަދަލުގެނެސްގެން ދައުލަތުގެ [illegible] ޕަބްލިކް ސަރވިސް މީޑިއާގެ [illegible] ގެނައި ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. "ޖާސިގު" މި ލަފުޒު ދެން އަމިއްލައަށް އެއަށް [illegible] ކަމެއް ނޫންތޯ. [illegible] އެ [illegible] އެގޮތަށް [illegible]؟ [illegible] ކުރީގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައީސް ޔާމީން ވެސް އެ ވާހަކަ އެބަ ދައްކަވާ. [illegible] އެހެންވީމާ، މިފަދަ ކަންކަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، [illegible] ވެސް [illegible] ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން [illegible] ހިނގާފައި އޮތްތޯ ބަލައި، ރަނގަޅު [illegible] ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލަށް.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހެޅި މަޢުރޫފް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތަށްއަރާ އެ ބޭފުޅާގެ [illegible] ކޮބައިބާވައޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޑުކޮށްލައްވާތި. އާދެ! އަޅުގަނޑު ތަކުރާރުކޮށް ދަންނަވަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ ހިނގަމުންދާއިރުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތަށް ފުރަގަސްދެއްވައިގެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ތިއްބެވުމަކީ އެއީ ގަވާއިދުން ތަންދޭ ކަމެއް ނޫން. އެކަން އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ނުކުރެއްވުމަށް ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް ދަންނަވަމުން، ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންދެވުން އެދެން.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިސްމާއީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުއްލި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޢުރޫފް ޒާކިރަށް ދަންނަވައިލަން ހަނދުމަފުޅު ނެތީތޯއޭ ނޫންނަމަ މަނިކުފާނުގެ [illegible] ކޮބައިތޯއޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް 2008 އިން އުފަންވެގެން އަދި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ވެރިކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ދުށީމު. އެ ވެރިކަމުގެ ތެރޭގައި ހިނގާދިޔަ ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ސާފުކޮށް މިއަދު ވެސް [illegible]، ޖިހާދު، [illegible] ތަންތަނުގައި އެބައުޅޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުކުރު ދުވަހުގެ [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible]. އޭގެ ތަންތަނުގައި އިސްލާމްދީނާ ދެކޮޅު، ހިޔާލު އެއަށް ވާހަކަތަކެއް ދައްކާފައި ހުރިކަން މިއަދު ވެސް [illegible] އެބަހުރި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އޭގެތެރޭގައި ވެރިކަމުގެ ރައީސް [illegible] އިސްލާމިކް މިނިސްޓްރީއަށް މި ގޮއްސަވައި، 100% [illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ތާރީޚް ވާހަކައެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ [illegible] މި ގޮއްސަވައި، [illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ މިއަދު އަޅުގަނޑު [illegible] ވާހަކައެއް ނޫން. މިއަދު މިތާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] ވާހަކައެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި [illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި [illegible] ހަމަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑު މި ރައްޔިތުންނާ [illegible]...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޑުކޮށްލައްވާ. ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ފާއިޒަށް އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކާށިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ފާއިޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ނިސްބަތްކޮށްގެން، ނިސްބަތްވާ ގޮތާ އިސްލާމްދީން ގެއްލިގެންދާނެ ބައެއް ނޫންކަމަށް ވިދާޅުވި ވިދާޅުވުން އަޅުގަނޑު ކޮންފިއުޝަނަކައި ނިޒާމީ މައްސަލަ މި ނެގީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މަޢުޛިރަތް، ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޙްމޫދު ފާއިޒު ނަންގަވާ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ކަމަށް ބަލައިގަންނަން. އެއީ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު މާލީބަޖެޓުގެ ވާހަކަދެއްކެވީމާ އިސްލާމްދީން ދެކޮޅަށް ވާހަކަދައްކަވާފައި ހުރި ގޮތެއް ބަޔާންކުރައްވާފައެއް ނުވާތީ. މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި އެކަން ނުކުރެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ހަނދާންކޮށްދޭނަން.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް ބޮޑަށް މާފަށް އެދެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން އޮތީ މި ނިޒާމީ ފާޑުކިޔުމުގެ ސިޔާސީ ނުކުތާއެއް، ކޮބާ ތިޔަ ފެނިވަޑައިގަތީ ކިޔާ ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ނުކުތާގެން އިސްލާމްދީނާ ދެކޮޅު އެބައި ވާހަކަތަކެއް ދައްކާ، އެބައި ކަންތައްތަކެއް މި ހުށަހެޅިފައި ފަރާތުގެ ދިފާޢުގައި މަސައްކަތްކުރުވަމުން. ބަޔާން ދިނުމުގައި މި ހުށަހެޅި ސަރުކާރުން ފުރުޞަތު މި ބިލުގެ ފަރާތުން ބެހޭގޮތުން މަސައްކަތްކުރި ބަޔަކު، ޕާޓީގެ އެބަޔަކު ސިޔާސީ ހިސާބުން ބަލާއިރު، ރައްޔިތުންގެ ބަޔަކު ބަޖެޓުގައި ބެހެއްޓިއިރު ބަޔަކު ހިމެނިފައި ބޭނުން ހުށަހެޅިއިރު ބަޔަކު މި ބަޖެޓުގައި މަސައްކަތް މި ބިލު މަސައްކަތްކުރި ބަޔަކަށް މި ބަޖެޓް ފާސްވާނީ މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތިން ދެކޮޅު. އަޅުގަނޑު ރަޢީސް ރައްޔިތުންނަށް އެކަން އެނގިވަޑައިގަތް ނަމަ. އިސްލާމްދީން ދިފާޢުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފެނިފައިވާ ފިކުރު، ސިޔާސީ ގޮތުން މެންބަރު ޖަލްސާ ކޮށްފިނަމަ ވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައީސް އެމީހުންގެ ދީން ވެސް ހަމަ ވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮބާ ދީނުގެ ކަމެއް މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކަން ރައްޔިތުންނަށް އެމީހުންގެ ވާހަކަދެއްކުމަށް މި ފުރުޞަތު ދޫކޮށްލައިގެން ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާ އަދި އެމީހުން

ބައިބައިކުރަން މި ބޭފުޅުން މި ކުރާ މަސައްކަތް މި ބޭފުޅުންނަށް ކާމިޔާބެއްނުވާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ލޯބިވާ އެންމެހާ ރައްޔިތުންނަށް އެނގޭނެ އެމް.ޑީ.ޕީ ކިޔައިދިއްޔާ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބުރަކަށި މަޝްހޫރުވެފައި އޮންނަނީ ޚާއިނުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކަމުއްވެގެން. ޚާއިނުން، އެއީ ކިއްވެގެންތޯ؟ އެއީ މި ބޭފުޅުންގެ ތެރޭގައި އަމަލުތަކެއް، މި ބޭފުޅުން މި ފޭޒު، މަލްޓި-ފޭޒު ޑިމޮކްރަސީއެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އައިސް ފޭޒު އުފަންވި ފަހުން މި ބޭފުޅުންގެ ތެރޭގައި، އެ ފޭޒު ތެރޭގައި އުފުން ބައެއް. އޭގެ ތެރޭގައި އިސްލާހީ ދީނީ ޖަމާޢަތްތަކުން ކުރަމުން ގެންދާ ދީނާ ދެކޮޅު އަމަލުތަކުގެ ސަބަބުން، ކަންކަމުގެ ސަބަބުން، ސޯޝަލް މީޑިއާގައި އުޅޭ އެކިއެކި ވާހަކައިގެ ސަބަބުން، އެކިއެކި ފާޙިޝްކަމުގެ ސަބަބުން ރައްޔިތުންގެ ތެރޭގައި މަޝްހޫރުވެފައި އޮތީ އެކަން އެގޮތަށް. އަޅުގަނޑުމެން ހިމާޔަތް ވަކާލާތު އެއީ ދީނީ ބިންގާއެއް ގޮތަށް ހަމަން މަސައްކަތްކުރިއަސް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އެ ކަމެއް ގެއްލުމެއްނުވާނެ. ދިވެހި ރައްޔިތުން ގޮވާލާނީ ފިކުރުގެ ޚާއިނުން ކަމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމަށް.

ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. 19 ވަނަ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގައި މުޅި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުކަމަކަށް ހުއްޓޭން، ކަލޭ ހުއްޓޭން، ނަޖަހަ ހުއްޓޭން ގޮވާ ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ދިމާލަށް. އަދި އެއީ އަހަރެމެން ގޮތެއް މަޖިލީހުގައި އުޅުއްވާލާފައިވާ ގޮތެއް ނޫން ކަމަށް ވަނީ ބޮޑު ޕާޓީން. މިއަދު ވީ ބޭފުޅުންނަށް އެކަ އިރުސަތުވެސް ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު މިހާ ނުބައިކަން. އެ ބުނީ އެ ނުބައިކަން އަމާޒުކުރައްވާތީވެ. ޖަހާފައި ހުރަހެއްގެން، ކަލޭވެސް ވެއްޖެ ހުރަހެއްގެން އިސްލާމްދީނަށް ކަމަނާ ހުރިހާ ވަގުތު ކަމުގައި ގަބޫލު ދައްކާ. އަދި މިއީ ދުރު ބޭފުޅުން. މިއަދު މި ކާށިދޫ މަޖިލީހުގެ އެ ހުރަހެއްގެވުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޑުކޮށްލައްވާ. ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފަށް ފުރުސަތު އަރުވަން.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ! ޝުކުރިއްޔާ ރިޔާ ރާގަޅީ އެއީ ވަރަށް ބޮޑަށް ގޮސް ރާގެއް ކަމަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ. އެއީ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ކަމަކަށް މިހާހިސާބުން ވެސް ބަލައިނުގަންނަން. އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ. ނިޒާމާ ހިލާފު ކަމެއް ނުހިނގާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައެއް. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދަވާ އެދެން.

ތުލުސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސިޔާސީ ކުޅިވަރުކުޅުމުން ގޮސް އެއްވެސް ގޮތަކަށް ކުރިއަށްގެންދާ ހިސާބަށް ދިއުމުން الله سبحانه وتعالى ހަމަ އުޅޭ މަތިން ބޮވައިލައްވި ފުރާނައަށް އަތުވެއްޖެން އިޝްތިހާރުކުރަން ކުޅެކުރާ ކަމަށް އަތުވެއްޖެން ބޮޑުގައި އިޖާބަ އަތުވަންޏާ ކުރި ކަންތައްތަކުގައި އަތުވެއްޖެން އެ މައްސަލަ ބަލައިގަންނާނެ ކަމަށް 100% ޔަގީންކޮށްގެން އައިސް މިކަހަލަ މައްސަލަ ހުށަހެޅީމާ އަތުވެއްޖެން އެ މައްސަލަ ބަލައިގަތީމާ ރަށުގެ ރަށުފަތިފާރުން އަތުވެއްޖެންނަށް މި ފެންނަނީ. ރަށުތަކުގެ ތެރެއަށް ކުރިޔާ ކަމެއް ނުކުރާ ކަމެއް ނުހިނގާ މީހުންގައި އެ މައްސަލަ ކޮށްދެނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ތަންތަނުގައި މި އޮތީ ކަމުގެ ފާރުތައް މިކަން ހިންގާފައިތަކުގައި މި ކަންކަން މި ޢާމްދަނީގައި ކުރާ ގޮތް ތަޅުމުތަކުން ތަންތަނުގެ އިދާރީ. ރައްޔިތުންގެ އެހެން ރަށްތަކުގައި، އެމަށް މާލޭގެ ތިމާގެ އޮތް ރަށްތަކުގައި އިންތިޚާބު މި ހިނގާ ބޭނުންކުރަމުން މި ގައުމު ކަވެރުވޭ ގެނެސްދިނީ. މި ފެށުނީ އެހެން ވާ ކަމެއް ނުވުން. އިންތިޚާބު ސަރުކާރުގެ އިންސާނުން ހަމައެކަނި ވެސް. އެހެންވީމާ، ހަދާ ވެސް ކަނޑާ ސަރުކާރުން ވެސް ޗީ. ދެން ބޮއިލާގެ ހަމަޖެހިލާން ޓީމާ. ސަރުކާރުގެ އިދާރީ ކޮށްދޭން ވެސް ސްޓޭޓަސްގައި ބަހަކު ލީޑަން އެ ކޮންޓްރެކްޓަރުން ބަޔަކު. ދޭތެ ފަހުގެ ޓީމްތަކުގެ ވަރަކު އެ ގެންސްޓަރ. އެ ބޭފުޅުން އެ ޕޮލިޓިކަލް ޓީ.ވީ.އެމްގެ ސަރުކާރުގެ ކަންތައް ސްޓޭޓަސް ކަމުގެ ލީޑަރަކީ ކޮބާ ބޭފުޅުން ޕާޓީން ހިންގަވާ ބޭފުޅުންނާ ބޮޑުކަމާ ސަރުކާރު ކަންތައް އަދި ލީޑަރު ކޮންޓްރެކްޓަރުން ލީޑަރީ. އެހެންވީމާ އެ ބޭފުޅުން އެންމެ ކިޔާނެ ކޮންމެ ކަމެއް އަންނާނެ ކަން. އަދާހަ ކަށަވަރުކޮށްދެނީ. ބޮޑުވަރު ގޮތުގައި ދުނިޔޭގެ ވާހަކަދައްކާނެ ތަންކޮޅެއް ބޭނުމަށް މެއި. ޓީ.ވީ މޯލްޑިވްސްގައި ސަރުކާރު ކޮންޓްރެކްޓަރުން އެ ސްޓޭޓަސްގައި ލީޑަރާނިކ ޕާޓީން ހިންގަވާ ބޭބޭފުޅުން ޓީން. އެކަން ކުރުވާނީ ޕާޓީއާ ވަރަށް ފަރިތަ، ޕާޓީން ހިންގަވާ ދުވަސް އޮތް އާއިލާގައި މާނައިގައި އަންނާނީ ވެސް ކުރުވަނީ

ވެސް އެނގޭ ބަޔަކު އުޅޭ ތިބިނަމަ. މިއީ ދެން ވާހަކަދެއްކެވި ވެސް ވިސްނާވަޑަންޖެހޭ ތަންކޮޅެކެވެ. އެހެންނޫނިއްޔާ އެފަދަ ފަރިތަ ބަޔަކަށް ނޫނީ އެވަރު ކަމެއް ނުވެސް ކުރެއްވޭނެ. މިއީ ދިވެހި ހުރިހާ ރައްޔިތުން ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުގައި އިޤްތިޞާދު އަޅުވަންވެގެން މިހެން މިތަންކޮޅު ކަނޑާލައިފިއްޔާ، އަދުދުތަކާއިދީފައި ކިޔާ ވާހަކަދައްކަން. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މައްސަލަތައް ލާއިރު ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ބުއްދިއަށް ވެސް ގަބޫލުކުރެވޭ މައްސަލަތަކޭ ލާންވާނީ. އެހެންނޫނިއްޔާ މިތަނުން ނުކުމެވަޑައިގަންނަވާއިރު ހުސްނަވާނީ ބޯޖެހި ހުރުމުގައި ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި. ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު.

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ الله سبحانه وتعالى އަކީ ކީރިތި ވާން ހުރިހާ ކަންތައްތަކާއި، ވެ ނިމިގެންދާ ކަންތައްތަކާއި އަދި ހިނގަމުންދާ ކަންތައްތަކާއި އަދި އިންސާނާގެ ހިތުގައިވާ ކަންތައްތައް މާތް ދެނެވޮޑިގެންވާ އިލާހު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މި ބަޖެޓުގެ ދިރާސާ މި ބާބުގެން މި މަޖިލީހަށް މިވަނީ ހުށަހެޅިގެން މި ދިރާސާ ބަޖެޓުވެގެން. ގެނޫ ސިޔާސަތު މިކަމުގައި ނަތީޖާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފާހަގަކުރެވެނީ ދިރާސާ ދިރާސާ ޓާރގެޓް ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި. އަޅުގަނޑުގެ ކުރިން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވި ތުޅުސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެ ފާހަގަކޮށްލެއްވި، ހިތުން މި ކަމަކީ މިއީ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި ޕީ.އެން.ސީގެ މެންބަރުން ބަދަލުގެނައުމުގެ ނިޔަތް ތަފާތު ކުރި ކަމެއް. މިއީ ކަންބޮޑުވާ ޕީ.އެސް.އެމްއިން ދެއްކި ޕްރޮޕެގެންޑާގައި މިއަދު ބަނދަރަކާ މަޖިލީހަށް ގިނަ ދެގެން ހޯދައިގެން ނަހަރު ކަލާން. މިއީ ކޮންމެހެން ޕީ.އެސް.އެމްގެ ކުރިމަތީގައި ބޭރުން އުފެދުނު ގޮތަށް ދުނިޔޭގެ ގިނަ ގައުމުތަކުގެ ތާރީޚުގެ ރައްޔިތުން ހިސާބު ތަފާތުވާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މި ބަޖެޓުން ފެނިގެންދަނީ ދިވެހި ރައްޔިތުން ކޮންމެހެން ދެކެނީ ރައްޔިތުންގެ ފައިދާ ކޮންދޭޙަށް ހަމަ ދެން ތަކުރާރުގައި މިއަދު ބަޖެޓް މި ދުވަހުގެ ތަރުތީބުގެ ކުރިއަށްދާ ޚިޔާލަކީ. މިއަދު ބޮޑު ހުރިހާ ކަމަށް އެކަމަކު ކޮށް ތާރީޚީ ގޮތުން ތަރައްޤީގެ ދިރާސާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް الله سبحانه وتعالى ކަންކަން ފުރިހަމަކުރެއްވުމާ ގުޅޭ ވިސްނަވާ. މަޖިލީހުގެ ބަޔަކު ކުރިމަ ދިޔަ ފަސޭހަކޮށްދެވުނީ ދަނޑުވެރިކަން ދެ ދިރާސާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓުގެ އެބަ މިއަދު މިކަން ވެސް ބޮޑު ކަމެއް މީޒާނިއްޔާގެ ކަންކަން ހިނގާނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޖީ.ޑީ.ޕީ ބަޖެޓުގެ ސަބަބުން ޤައުމަށް ބަޖެޓަށް ވަގުތު މިކަމުގައި ބިޔަ ތަރައްޤީގެ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން އިންޓަރވިއުގައި ފާހަގަކޮށްލަން މިހާރުގެ އަދި އާ މިއުޒިއަމް ބަޖެޓު މިވަރުގެ ހާމަކޮށްދޭ އެމް.ޑީ.ޕީއިން ރައީސް، ވަނަ ކަމުގައި ދާއިރާގެ އެހީތެރިވުމުގެ ބާރުތަކާއި ތިބޭ ރައްޔިތުން ބަޖެޓަށް ދޭނެ ޖީ.ޑީ.ޕީ ފާޅުކޮށްދިނުން ވަގުތު މަޝްރޫޢުތަކުގެ ތެރެއިން ދިރާސާ ރަށުގެ

ބްރޮޑްކާސްޓިންގގައި ދިމާވި މައްސަލައަކީ ހައިވް ސްޕީޑް ޖަމްޕް. މިކަން މި ދާއިރާގެ ބޯޑުގެންނަން އުނިގަވެއިގަންނަވާން. ޖިންސާފަރާތްތަކާއި ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުވާ ބޮޑުވެން ކަންކަމާ ގޮތަކީ މިކަހަލަ ހާލަތަކަށް ފުރުޞަތު ދޭތޯ މިކަހަލަ ޓެކްނިކަލް މައްސަލަތައް އަދިވެސް ދަންނަވާލެވޭ މިކަން ވިދާޅުވި ސާފުކުރަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ވާދަވެރި އިދާރާތަ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ރިޕޯޓް ކަން ހުރިގޮތަކީ. ޕީ.އެސް.އެމް.އިން ވެސް ނުގަވާއިދުން ކަމެއް ހިނގާކަން އިނގެންޏާ އަޅުގަނޑުމެން ދަނީ އެ ބަޔަކު ފުރަތަމަ. ގޮސް ޕާޓީއެއްތޯ ވީ ހަމަ. އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާ ބަލައިލަމާ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ހަފްތާއާ ހަމަކުރާކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 2024 ޑިސެންބަރު 8 ވަނަ ދުވަހު އއ.ރަސްދޫގައި ބާއްވާފަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި ޖަލްސާގައި ފައިބަރުގައި ދިމާވި މައްސަލައާ ގުޅޭ ހާލަތު ރިޕޯޓުގައި 4 ކަމެއް މިކަން ދިމާވުމަކީ ހިނގާފައިވާ ކަމަކީ ބައްލަވާ ކޮމިޝަން ފުރަތަމަކުރާފައިވާ އެބައޮތް. މިއީ އާންމުކޮށްލާނުލައި އެއީ އެއްގޮތަށް. ޕީ.އެސް.އެމް.އިން މިކަން ހިނގާދިޔަ ގޮތް ދިވެހި ފޮނުވި ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބައޮތް ހާމަކޮށްދީފަ. ދެން ކަންކަން ދިމާވި ވަގުތަކާ މިއީ ޤުރުއާން ހަރާމްކޮށްފައިވާ ވަގުތު މި ޖަލްސާ އަހާ. އެހެންވީމާ، އެ މި ކުރީ ސިޔާސީކޮށްލީމަ. މިއީ އިންސާނުން ހުރިހާ ކަމެއްގައި ވަކިކަމަކާ ނިސްބަތްވާ ބަޔަކު ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކަށް ކަންކަމާއި ނުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން. ނުކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކާ މީޑިއާ މި ޕްރޮޕެގަންޑާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުން ޕީ.އެސް.އެމް.އިން ފުރަތަމަ އެޖެންޑާތަކާ. މިއީ މި ސަރުކާރުތަކުން ދޫކޮށް، އެއްވެސް ސަރުކާރަކުން ފުރަތަމަ އެޖެންޑާތަކަށް ޕީ.އެސް.އެމް.އަކުން އިސްކޮޅު. މިކަން އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހި ރައްޔިތުން ހޭލުންތެރިކަމާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ހިތާމައާއެކު މި ދަންނަވަން ހިސާބަށް މި މަސައްކަތް މި ހުރަހަކަށް ފާޅުއަޅާ ނަބިއްޔާ ﷺ އަށް ފުރިހަމައަށް ސަލަވާތް ރިޢާޔަތް ނުކޮށް ފާޅުގެ ގޮތްތަކުން މިއަދު މި މަސައްކަތް މި ހުރަހެއް. އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ސާފުކޮށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާ ޤުރުއާނާއި الله سبحانه وتعالى އާއި ނަބިއްޔާ ﷺ އަށް ކެތްމިސްކުރުމުގެ، ބަލާއިރު ފަދަ ކަމެއް ނުކުރެވޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ފުރިހަމަ. އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ތިލަވަ. އެކަމުގެ ފާޅުސަފަދާ ފަދަ ކަމެއް އެމް.ޑީ.ޕީގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، މިއަދު މި ގަދަވެގެން ދިޔައީ ހިމޭނުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލުތަކާއި ނުކުޅެދޭ ކަމަކީ ހިލޭ ސިޔާސީގޮތުން ކުރަނީ މަސައްކަތް ފަސޭހަކޮށްގެން ބާޖެހޭކުރުން މިދިޔައީ. ހުރިހާ އެންމެން މިއީ އަސާސީ ޖަހުޅުގައި ޖަވާބުދާރީ ރަނގަޅު މިދިޔައީ މި މަސައްކަތަކީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެ ބަދަލުވެދިޔަ ބޮޑުކަމެއް މިއަދު މިއީ އެމް.ޑީ.ޕީ އަނބުރާ ވެސް ފަސޭހަކޮށްގެން ދިޔަ ދުވަހެއްގެ ބޮޑުކަމުގައި ދަރަނިވަރިން ބާރުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފުރަތަމަ ވާހަކަގެ މީސްމީޑިއާކަން ކުރަމުގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މީސްމީޑިއާތަކުގައި ހުރި މުސްކުޅިކަމުގެ ކުރިއަރާ، މި ޒުވާނުންނަށް ކުރިމަތިވާ ސިޔާސީކަމުގެ އެކިއެކި ނަޒަރިއްޔާތު އެމް.ޑީ.ޕީން. ހިމާޔަތްދިނީ އެމް.ޑީ.ޕީން. މީސްމީޑިއާތަކަށް ވަކި ކުރިއެރުމެއް މިއީ ބާރުގެ ސަރުކާރުތަކުން ނަގާ މީހުން ކަނޑާލައި، ވަގުތީގޮތުން ރައްދުތަކުން އ މިހާ 24 ގަޑިއިރުވަންދެން އަނބުރާ ފެށުން ބޮޑު ސަރުކާރުތަކުން ކަމަށް ގަބޫލުކުރި މިހާ ދޫކުރި މި

ޖާބިގެ މީހުން ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ދާދި މިދާކަށް ދުވަހު ހިނގި ކަންތައް. މިއީ އެމް.ޑީ.ޕީ ވެރިކަމުގެ ތެރޭގައި ހިނގައިދިޔަ ކަންތައް. އަޅުގަނޑުމެން އިދިކޮޅުގައި ތިބެގެން މިވާހަކަދެއްކިމަ ވަގުތީގޮތުން މިހާ ހައްޔަރުކުރޭ. އަނެއްކާ އޭގެ 24 ގަޑިއިރު ނުވަނީސް އެ މީހާ ހުންނަނީ މަގުމަތީ. ހިތްވަރުދެނީ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހިތްވަރުދެނީ. މިސްކިތްތަކަށް ވަދެ ބޭއަދަބުކުރަން ހިތްވަރުދެނީ. ކުޑަކުދިން ހިތްވަރުދެނީ. ދުޝްމަނުން ކުރާ ކަމަށް ހިތްވަރުދެނީ. މިއީ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޖަލްސާތަ އަތްތަކުގައި. އެހެންވީމާ، މިއަދު ކަންދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖުލީހުގައި ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައަކީ ދިވެހި ރައްޔިތުން ބަލައިގަންނަ ކަމެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ޤުރުއާނާ ގުޅޭގޮތުން ސިޔާސީކުރަމުން މި ބާރުލުން މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވީ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް މިގެ ބަދިގެއޮ ހަމަ ކަލެކްޓޮރ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ މިއީ އެއްވެސް އަސްލެއް ނެތް، ތާކަންމާކަންޖެހޭ މައްސަލައެއް. މި މައްސަލަ ހިނގާދިޔަ ގޮތް ދަރުވަޑިގެ މީޑިއާއިން ވަނީ ފާޅުކޮށް ޝާއިޢުވެފައި އެކުލަވާލައިގެން ބަލާލީ. މީޑިއާތަކުގައި މަސައްކަތްކުރައްވާ ބޭފުޅުންނަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ މިއީ ބަޔާނެއްކަން. އެހެންނަމަވެސް، މިކަން ސިޔާސީކުރަން ހަދައިގެން މި އުޅޭ އެމް.ޑީ.ޕީން އަތުން ގޮވައިގެން. އެހެންނަމަވެސް، މި ޖާބިތީ، މި ފިކުރުން، ޕީ.އެން.ސީން އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތްވަރު ހުރިހާ ދިފާޢުގައި ޤުރުއާނާއި ސުންނަތުގެ ބޭނުންތަން ފެނުނު ތަން ވަރަކުން މައްސަލަތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަލައިގަނެވޭނެ ވާހަކަ ނުދެކެން. އަދި މި ކަންކަމުގެ ބައްދަލުވުން ވާހަކަ މި ޖާބިން ވަކާލާތުކުރާނެ. ފުރުޞަތަށް الله سبحانه وتعالى އަންގަވާ އިންސާފުވެރިކަމާ ހިފަހައްޓަ ކުރޭ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މާފުށި ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ރިޟާ އާދަމް.

މާފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ރިޟާ އާދަމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ހުށަހެޅިގެން މި އުޅޭ ކުއްލި މައްސަލައިގައި މި ހުށަހެޅިފައި މިވާ އާރޓިކަލްގެ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ދަންނަވާ އެމް.ޑީ.ޕީ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝަހީމް ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް ވިދާޅުވެއްޖެ. އަދި މިކަމާ ގުޅިގެން ޕީ.އެސް.އެމްއިން އަޅުގަނޑަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތު ކަންކަމުގައި ނުވާނަމަ ބަޔާނެއް ފެށި މިހާރު ވަނީ ލިޔެވިފަ. އަޅުގަނޑު ހައިރާންވާ ކަމަކީ މި ކޮންމެ އާދައިގެ ކަމެއްކަން ޒުވާނުންގެ އިޖުތިމާޢީ ވަސީލަތްތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހާމަވެގެންދާކަން. އެހެން، الحجرات ސޫރަތުގެ 6 ވަނަ އާޔަތުގައި މާތްالله ވަޙީކުރައްވަނީ؛ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن جَآءَكُمْ فَاسِقُۢ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوٓاْ. އެހެންވީމާ، މިއީ ތިޔަބޭފުޅުން؛ އޭ މުއުމިނުންނޭ! ތިޔަބޭފުޅުންގެ ގާތަށް

ފާސިޤަކު ވާހަކަދައްކައިގެން އަޑުއިވިއްޖެއްޔާ އޭގެ ތެދު ދޮގު ބަލާށޭ. އެހެންވީމާ، ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އެ މުޢުޖިޒާވަންތަކަން ނުވަތަ އިޢުޖާޒުވަންތަކަން އެނގިގެން ދަނީ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން މި ބަހުސްކުރަނީ މި ވާހަކަ ނުވަތަ މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވި ބޭފުޅާ އެ ހުށަހަޅުއްވި ވާހަކައަކީ ވެސް ހަމަ [illegible] ވެސް ތެދުހެއްތޯ. އެއީ ތެދު އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭނީ އެ އަންނަ ވާހަކަ ވަރަށް ރަނގަޅަށް ބަލާލަ. އެހެންވީމާ، ކަންތައްތައް ބަލައި ހޯދާފައި ކަންތައްތައް ގަބޫލުކުރުން އެއީ އިސްލާމްދީނުގައި އޮންނަ އެންމެ ރަނގަޅު އުސޫލުކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ. މިހެން ދައްކާ ވާހަކަތަކެއް އަދި ގަބޫލުކުރެވޭނެ ނުވާނެކަން. އަދި ކަންތައްތައް ގަބޫލުކުރުމުގައި ގެންގުޅެންޖެހޭ ހަމަތަކާއި އުސޫލުތައް ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ މި އާޔަތުން އެނގިގެންދާ ދިރުމަކީ ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އިޢުޖާޒުވަންތަކަން އިތުރަށް ހާމަވެގެންދާ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކީރިތި ޤުރުއާން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެއް. އެއީ ގަސްތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލެއް ނުކުރަން. ކީރިތި ޤުރުއާނަކީ ބަދަލު ގެނެވޭނެ އެއްޗެއް ނޫން. އެއީ ބާވައިލެއްވި ގޮތަށް الله سبحانه وتعالى ބާވައިލެއްވި ގޮތް ޤިޔާމަތްދުވަހާ ހަމައަށް އެގޮތުގައި ދެމިއޮންނާނެ ކަމީ ޝައްކެއް އޮތް ކަމެއް ނޫން. އެކަން ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި އަންގަވައި އެބަހުރި. އެ ވެސް ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އިޢުޖާޒުވަންތަކަމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، ކަން ދިމާވި ގޮތް، ދިމާވި [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، ބައެއްފަހަރު އެ ވާހަކަތައް ފެތުރުމުގެ ސަބަބުން އުފެދޭ ފިތުނަތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] މަސްއޫލިއްޔަތު ބޮޑުވެގެން [illegible]. އެހެންވީމާ، އިސްލާމީ ޝަރުޢީ ނިޒާމުގައި އޮންނަ ހަމަތަކާ މި [illegible] [illegible] ކުރިމަތިވެގެން އަންނަ ހިނދު [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ފެންނަގޮތުގައި އެ ކަންތައް ހިނގާދިޔަ ގޮތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިހިނދު، މި [illegible] އިޢުޖާޒުވަންތަކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހާމަވެގެންދާ. އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވާ ކަމަކީ 2008 ވަނަ އަހަރު މި އައި [illegible] ޑިމޮކްރަސީގެ [illegible] ރައީސް މައުމޫނުގެ ވެރިކަން [illegible] 30 އަހަރު ނިމިގެން [illegible] އެ އައި ވެރިކަމަށްފަހު މި ރާއްޖޭގައި އެއްވެސް ކަމެއްގައި ހަމަޖެހުމެއް ނެތްކަން [illegible] އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ އޭރުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ 2008 ގައި މި ފެށިކަން ބަދަލުވެގެން [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible] ވާހަކަފުޅުގައި ވިދާޅުވީ ކޮންމެ ބާރުކަމެއް ވެސް އެ ބާރު [illegible] ވާހަކައެއް ދެއްކެވީ. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] ހަމަ މިއަދު މި [illegible] މައްސަލަ އެ ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވިއިރު الحجرات ސޫރަތުގެ 6 ވަނަ އާޔަތުގައި އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވިއިރު، މި [illegible] ރައީސް [illegible] الحجرات ސޫރަތުގެ 12 ވަނަ އާޔަތުގައި އެ އޮތް ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އަމުރުގެ ސީދާ އެހެން [illegible] އިންކާރުކުރުމުގެ ދަލީލެއް. ސަބަބަކީ [illegible] [illegible]. ސަބަބަކީ ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި الله އަންގަވާފައިވަނީ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا ތިޔަބައިމީހުން އެއްބަޔަކު އަނެއް ބަޔަކަށް ޣީބަ ނުބުނާށޭ. އެހެންވީމާ، ޣީބަ ނުބުނުން ކީރިތި

ޤުރުއާނުގެ އަދުރުގެ ސިޔާދިން އަންގާފައި އޮއްވާ ޗެމްޕިއަންޝިޕްގައި ތަރުސީލުކުރުމުގައި ވެސް ވިދާޅުވެއް ނުވެވޭން ދީބަ ބުނާނުތާ. މި ވާހަކަ ދިޔާއަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ތިލަފުޅުގެ ސަލަބުން އޮޅުގައި ދެން ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް އެނިވަޤައިގަންނަވާން ތަޢުލީމުދޭ ޗެމްޕިއަންޝިޕްގެ އާދަޔާ ހިތާވ ބޭފުޅުއް. ވަޤައިގެން ވިދާޅުވަނީ ކަރީނާ އެ ވިދާޅުވާ ދީބަ ބުނާނުން އެކީ އެކަނި ބުނުމަކީ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ނުކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. އޭގެ ދެކޮޅަށް ފުރިހަމަ ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ މި ޤުރުއާނުގެ "ދީބަ" އެ ކަލިމަޔަށް ދޭހަވާ އަދި ކުރުމަކަށް ނުވަތަ ވާހަކަދެއްކުމުގެ މިނިވަންކަން ގެނެވޭނެ އެއްވެސް ހަމައެއް ދީބަ އެއްވެސް ކަލިފާކަން މި ބޭފުޅުންނަށް ފުރިހަމަ ދިނުމުގެ މަޖިލީހުގެ. އެހެންވީމާ، ޝުކުރިއްޔާ ވެސް ޔައުމިއްޔާ ފުރުޞަތުގެ އާއިލީމަތު އޮފީހަށް ވާސްލު ގެންދާނެ ބޭފުޅަކު މިއުދު ވެސް އެ ކަލިމައިމައި ކުރުމާ ދިރާސާކުރާނަމަ ތަހުގިއްޔާ ވެސް މި ގޮތުން ކަލިމައިމައި ކުރެވޭ ޤައުމީ ބަޔާނަކީ ދިރާސާ ހަދަ އަދިވެސް ބަޔޭއެމީގައި ވެސް މި ގެދުނު ޗެމްޕިއަން މަސައްކަތް ތަރީގައަށް ޕީ.އެސް.އެމް އިން ބަރުލަމާނީ ހަމަ ޗާމްލު ރައްޔިތުންނަށް މިކަން ސާފުކޮށްދިނުން. ރޯޖާޔާ ސައްތައިން އިސްލާމީ ދައުލަތަކަށް ވިހިނދު، މި ފަހުމުގެ އެއްވެސް މީހަކު ބާރުގެއް ނުވާނެ ޔާރީ ޤުރުއާނުގެ އާދަޔާ އެޖީކޮށްގެން ވެސް އަދި އެއްޗެއް ގުރުބާނީ ވެސް މި ނުބައިކޮށް ގެނެސްދަކަން. އެހެންވީމާ، އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި މިޔާ ފަށް ބާރުލާނެ ނިސްބަތްކުރުމުގައި "ފްރީ ސްޕީޗް" އެ ކަލިމަ އެދި ފަޔާ މިނިވަން ނިސްބަތްވާނީ އެ ކަމަކީ ޑިމޮކްރަސީއެއްގައި މި ބޮޑަކަށް ކުރުމާކަށް ރިޢާޔަތް ގެނެވެން ކަމެއް ނޫން ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ރައްޔިތުންނަށް ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުގެ އަޤީދާގެ ދީނާއި ވާތް اللهގެ ރަސޫލާ ދޮންބެ ޤުރުއާނުގެ އާދަޔާ އަޅުގަނޑު ކިޔަވާދިނުމުގެ ޤުރުއާނުގައި ބުނާ އެއްކަލަކޮޅު ރަނގަޅު ވިސްނާ، ޗެމްޕިއަން އެކަލުގައި އެކަން ކުރުން. އަދި އަޅުގަނޑު ތިޔަންކުރަނީ އިތުރުކުރުމަށް މި ސަރުކާރު ދުރުއްތެރާ ހިނދުކު ރައްޔިތު ޤުރުއާނަށް އިހުސާނާ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރާނަން. ދެއްވާ ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ކުއްލި މައްސަލައަކީ ވަރަށް ހައްސާސް މައްސަލައެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޤައުމީ ޤުރުއާނުގެ ދުރި އާދަޔާއާއި، ޤައުމީ ދުރި އާދަޔާ އެއީ ކަނަޑާ ޗެމްޕިއަން ޗެމްޕިއަންޝިޕުގައި، އެ ޗެމްޕިއަންޝިޕް ނޫނީ އެ ޗެމްޕިއަންޝިޕުގައި ބައިވެރިވުން ގަސްތުގައި

ދޫނުކޮށް އެ ވާހަކަ ދައްކަން ފެށިމަ އެ ޑިމޮކްރަސީ ނައްތާލިނައްތާލުމަކީ މިއީ މީގެ ބަދީލެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސާފުކޮށް ރީތިބަހުން ކަންތައް ފެނިދާ ގޮތް ސާފުކޮށްދިނުން އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މުޅި އެކި ނައްތާލާ ގޮތަށް އެ ޙަމަލާ އެއީ ހަމަގައިމުވެސް ހަމަ ހަރުއަޅުވަން ކުރިއަރުވާ ކަލޭގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އާޔަތްތައް ބަދަލުކޮށް އެގޮތަށް ގެނައުމަކީ ޔަހޫދީންގެ ތަރުޖަމާގެ ކަމުގައި ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އެބަހުރި ނިސާ ސޫރަތުގެ 46 ވަނަ އާޔަތުގައި مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ މިހިސާބުން ފެށިގެން އަރިސްފުށި މި އާޔަތް ހަމަ ޔަހޫދީ ޤައުމުގެ އެ އާޔަތްތަކުގެ ބަދަލުކުރުވުމުގެ އެ ގޮތަށްގެން ނުވިސްނާނުލާހާ އެ ހުރިހާ ވާހަކައެއް އިސްވީތޯ. ޢާދަތްތަކާއި އަދި ޢާދަތްތަކެއް ގެންގުޅުއްވާ ސިފައިން މިޒަރާ ކަންތަކާ ކަންތައް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަދައްކަން ފެށިގެން މިޔަ ދިގުދެމިގެން އެއް ގޮތުގައިވެސް ކުރީ ސަރުކާރު ކާމިޔާބީ އެ ވާހަކަދައްކާތީވެ ބޭރުފުށުގެ ނަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިތާމަކުރަން. ބަޔަކު ތަރައްޤީކުރަން މިކަމަށް ހިނގާދިޔަ ގޮތް ތަފްސީލުކޮށް ބަލައި މި އިޤްތިޞާދީ މަޖިލީހުގެ ފަސްބައިން މި ބަލައި އަދި ކަމެއް ނުވާނެ ކަންތައްތަކެއް ކުރިން ކަންނޭނގޭ އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރަށް ރިސޯޓުތަކަށް ޕްރޮޖެކްޓް ފޯރުކޮށްދެނީ ސަރުކާރަށް ކުރިއަށް ޑީލް ސަރުކާރުގެ ބަދަލުގައި މިފަދަ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުން ދެކެނީ ތިމާގެ ބަދަލުގައި މިކަމަށް ހިނގާ ގޮތެއް އެމީހުން ބަލަން ބޭނުންވާ ހުރިހާ ވާހަކަ ތިމާ ކޮށްފައި ބަލާލާ އެ ބިލްތަކާ ދިނުމުގެ ކޮންމެ ކުރިން އަދި ނުކުރެވޭ ކަމެއް ކުރީ ސަރުކާރުން އެކަމަށް ނޫން ކަމަށް ހިތަށް އަރައި ކަމަކީ ކަމެއް ދެކެން އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލާ މިކަމަށް ތިމާ އެކަނިވެސް ރައްޔިތުންނަށް ބަދަލުގެނެސް ސަރުކާރުގެ އެކި ކަންކަމުގައި ބަލާ ސަރުކާރުގެ ބާރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި ގުޅުން ފަރާތްތަކުން ބޭނުންވާނެ ކަމެއް ސަރުކާރަށް ކުރިއަށް ބަދަލުގެނައުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން ދެކެނީ ސަރުކާރުން މި ގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ ފައިދާ ރައްޔިތުން ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް. ސަރުކާރުގެ ބަދަލުގައި މިކަން ކުރަމުން ގެންދަވާނެ ކަމަށް ކުރެވިދާނެ ކަމެއް ނޫން ބޭނުންވާ ކަމަކަށް މި އިޤްތިޞާދީ މަޖިލީހުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ބިލް ރައްޔިތުން ތަޢުލީމާ ބަލާ ތަރައްޤީކުރުމަށް ޓަކައި ތާއީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާނަށް.

ހެންވޭރު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދޭ! ހަމަ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފާވެއްޖެ މިއަދު. މިއަދު އުފާވީ އަޅުގަނޑުމެންގެ 19 ވަނަ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުކަ ތަޖުރިބާވ، ކަމަށް އަޅުގަނޑެކެ އިޙްސާސްކުރެވުނީމަ ވަރަށް އުފާވެއްޖެ. މީގެ ކުރީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ 19 ވަނަ މަޖިލީހުގައި ފެނުނު ބާރުގައި ސަރުކާރުގައި އެމް.ޑީ.ޕީއިން ކިޔާ ޖަމުޢިއްޔާތަކުން ދިރަން ފުރައްސާރަވާ ގޮތަށް ނުރުން ބަޔާންތަކާއެކު މައްސަލަތަކުގައި ރައްޔިތުން އެކަމާ ހިތާމަކުރަންޖެހިގެން، ކުޑިއަރުސްވެގެން، އެކަމާ ކަންބޮޑުވެގެން އެ ވާހަކަތައް ދައްކަން ފުރިހަމަ މިހާ މި މަޖިލީހުގައި ބާރުގައި ތިބި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ސަރުކާރު ފުތުރީގަރު މަޖިލީހަކަށް މި އަޅުގަނޑުމެން. ބާރުގައި ދެންމެ ހަމަ ވާހަކަ އެ ދައްކަވައި ދިޔަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އިން މަޖިލީހުގައި. އެ މެންބަރު އިން މަޖިލީހުގައި. އެކަމަކު އެ މެންބަރަކަށް ވެސް ބާރުގައި ޕީ.ޕީ.އެމްގެ، ޕީ.ޕީ.އެމް ޕީ.އެން.ސީގެ މެންބަރުންގެ ފަރާތުން މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ކުއްލި މައްސަލަތަކާއި އެޖެންޑާވުން، ނުހަނު ފެނުނު. އެ މައްސަލަތަކުން ބަދަލުވެއްޖެނަމަ. އެކަމަކު މިއަދު އަޅުގަނޑު އުފާވީ ހަމަ ފުރުޞަތުގައި ވެސް އެ ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ކަހަލަ ދޫކޮށްލެވިފައި، ދިވެހީންގެ ރައްޔިތުގެ މި ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް މަސައްކަތްކުރި ދިވެހީން، ނަމަވެސް ފެނުނު ކުރިން ކަމެއް. އެއްގޮތަކަށް ވެސް މިކަމުގައި ބޮޑުވެފައި އުފާވެއްޖެ މިއަދު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދެންމެ މެންބަރުކަ ވާހަކަދެއްކެވިއިރު ހަމަ އެ ފުރަގަހުގައި މިކަން ބަދަލުކުރީ. މިކަން ބަދަލުކުރި އިރު ދޭން އެ މެންބަރު ކަމަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ މެންބަރުން ބަލާ ދެކޮޅަށް ވެސް ބޭރުންވެސް އަޅުގަނޑު ކަމަށް ދެންމެ މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ބަޔަކާއި މި މަޖިލީހުގެ ދިރާސާތަކުގައި ވެސް ދުވަސްތަކުގައި ރިޕޯޓްކުރި ސަބަބުން، ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑުކޮށްލެއްވި. ބަރާބަރަށް ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ބޮޑު ކުރީގައި ވެސް ޕީ.ޕީ.އެމް ސިޔާސީ ބޭފުޅުން، މެންބަރުން ވަނީ ހަމަ ހަމަޖެހުން ގުޅިގެން މަޖިލީހުގައި ވެސް އަދި ޖާގައިދެވޭ ގޮތަށް ވެސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނު މި މަޖިލީހުގައި ފަހުން ހަމަ ހަމަޖެހުން މެންބަރު ވެސް ހަމަ މިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުކަ ފާހަގަކުރައްވާ ކޮށްފައި ހަމަ ރައްޔިތުންނަށްވެސް މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ގޮސް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އެ މެންބަރު ހިތްހަމަޖެހޭ މަޖިލީހެއް މި މަސައްކަތު ހަމަހަމަކޮށް ދިރިއުޅުމަށް މި ޕީ.އެން.ސީގެ ސަރުކާރު މަޖިލީހުން މި މަސައްކަތު ބަޔަކުގެ ކަމަށް. އެއީ 19 ވަނަ މަޖިލީހުގެ އެމް.ޑީ.ޕީއަކުން ޕީ.އެން.ސީން ކުރަމުން، ޕީ.ޕީ.އެމް ޕީ.އެން.ސީން ކުރަމުން މަސައްކަތްތައް ބަލައި ނުކުން. ބަލައި ނުކުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ ރައްޔިތުންނާ ގުޅޭ ބާރުގެ މަސައްކަތް، މި ކަމަކަށް ބާރުލީ އެބަހުރި މަސައްކަތް ހަމަ މަޖިލީހަށް ކުރަމުންދާ ބާރުތަކާއިރު ވަނީ. ހަމަ ބާރުއަޅައިގައި ފައިން ބަލާ މިސާލަކަށް ބާރުވެރިކަމާއި އަހެނީ. އެއްކަމަކު، އެ ބާރުވެރިން ހިމަނާއިރުގެ. އެއްކަމަކު، އެ ބާރުވެރިން ފަސޭހަކަމުގެ ދެއްކޭ ނުދީދޭ ވާހަކައަށް ވެސް ނުނިކުމެން. ދިރިގައި ކަމާ އެއްގޮތް މިލިޔަނަށް ވަރަށް ހަމަޖެހިލެއްވިން، ހިފެހެއްޓޭ ގޮތަކަށް ނަން ހަމަޖެހިލެއްވިން ވެސް ނުކުމެވެން. އެކަމަކު މިއަދު ވެސް ދެން

މަގުސަދުގައި ހުށަހެޅި ބިލަށް ވާހަކަދެއްކެވިއިރު އިއްޒަތްތެރި ރައީސާ މުޤީމުބޭކަލުން ވެސް ވަނަމުން ވާހަކަދެއްކެވި މަންޒަރު، މަރާމާތުގެ ރޫހަށް ވާހަކަދައްކަވާ މަންޒަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދިޔައީ. އެހެންވީމާ، މިކަމުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސާފުވެގެން ގޮއްސި އެ ޤާނޫނުގެ އިޚްތިޞާޞްތެރިކަން ހުރި މިންވަރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި އުސޫލު ކޮންމެހެން ދީނަށް ފުރައްސާރަކޮށްގެން ކަމެއް ދިމާވެގެން އެކަމާ ހިތްދަތިވެގެން ނޫން މި ބާރުލެވެން މި އުސޫލު. އާދޭ ބަދަލުގައި ސިޔާސީ މަންފާއެއް ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދާ މަންޒަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ތަރިކަ ފިޔަވައި އެހެން ޙައްޤުތައް. ތަރިކަ ފިޔަވައި އެހެން ވަރަށް ސާފުކޮށް މިދެ ބުނެދޭނަމަ ބޭނުންތަކަށް މި މީރާޘީ ކަނޑައަޅާފައި އޮތް ބައިވަރު ބޭނުންތަކަށް އެނގޭނެ އެހެން، އެ އަޑުއަހާ ނުހުށަހެޅޭނެކަން. އެކަމަކު މި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިގެން މި މަޖިލީހުގެ އަޑުއަހާ ވަގުތުތަކުގައި ނަމޫނާގެ ބޭނުމުގައި، ރައްޔިތުންގެ ތެރޭގައި ފިތުނަފަސާދަ އުފައްދައި، ރައްޔިތުން ދެބައިކޮށްލުމަށް އެމް.ޑީ.ޕީން އަބަދު ވެސް ކުރާ ކަމަކީ މި ކަހަލަ ދޮގު ވާހަކަތައް ފެތުރުން. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިކަން ވަރަށް ސާފުކޮށް މިއަދު ރައްޔިތުންނަށް އެބަ އެނގޭ. މި ސަރުކާރުކަން ދީނާ ދެކޮޅު އެއްވެސް ކަމަކަށް ފުރުސަތެއް ނުދެއްވާނެކަން އަދި ކުރިއަށް އޮތް ތާރީޚުގައި ވެސް؛ މީގެ ކުރީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ގޮއްސި މިދިޔަ ފަހަރުގެ ހަމަ ސޯޝަލް މީޑިއާ ޕްލެޓްފޯމްތަކުގައި ތަކާއި އެކިއެކި އެކަމުގެ ނަތީޖާއަކަށް ހަދައިގެން ދީނަށް ފުރައްސާރަކުރާ މަންޒަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ގޮއްސި. މިކަމާ ދާދި އެހެން ފަހަރު ނޫނީ. މިހެން އައްޔަވެސް މިހާރު ހަތަރުއަހަރުދުވަހު ނޫސް މީޑިއާ ބްލޮގަރުން ކޮމެންޓޭޓަރުން، ސިޔާސީވެރިން މިކަން ހުއްޓުވަން ކުރި ސަރުކާރުން ކުރި އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، މިއަދު މި މައްސަލަ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިގެން އެމް.ޑީ.ޕީގެ ބޭފުޅުން މި އުޅެނީ ރައްޔިތުންނާއި އިދިކޮޅަށް މި މަޖިލީހުގެ އަޑުއަހާ ވަގުތުތައް ނަގާފައިވާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ހަރުކަށިކޮށް ކުށްވެރިކުރަން އަޅުގަނޑަށް ދެއްވި ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުށަހެޅިފައި މިވާ ކޮމިޓީ މައްސަލައަކީ އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، މި މައްސަލައިގައި ދެ ކަމެއް ހިމެނިގެންވޭ. ތަރިކަ ބަހާއިރު އަނބިމީހާގެ ދެ ބައި އެއީ އިސްލާމީ ނަޒީރު، އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އުސޫލު މިންވަރަކުން އެ ކަމަކީ ހިނގާފައި އޮތް ކަމެއް. ބައެއް އިންސާފުވެރިކަމާ ޚިލާފަށް ކަންކަން

ވިޔަސް. ޓެކްނިކަލް މައްސަލައެއް ނުވަތަ މީހަކު އަމިއްލައަށް ގަސްތުގައި ކުރި ކަމެއް. އުނިވެއްޖެކަން ނުވަތަ ކަމެއް ހިނގައިދިޔަކަން ދަޢުވާ ކަމަކީ ރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވެސް އެކަން ބައްލަވަން އަންގަވައިދީ. ނާސްގަވާން ކަމެއް ނުހިނގާނަމަ. އެއީ ދަރިންކަމެއް. މިހާރު އެ ބަނާ ޕްރޮސީޖަރެއް ވެސް ޑިމޮކްރަސީއެއް. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް މިދަރަޖާ ކަންކަމެއް ހުރޭ. އެއީ ތަރުޖަމާ، އަޅުގަނޑުމެން ގޮތުން ތަރުޖަމާގެ ސަލާމަތަށް ވެސް މިއަށް އަދި ސަރުކާރަށް ބޭނުންވެގެންދާނެ. އެހެންނޫން، ބައެއް ފަހަރު މިހާތަނަށް ސަރުކާރުން ބަދަލުތަކެއް ހުށަހަޅާ ދެމުން އަޅުގަނޑުމެން މިހެން ހިނގާ ދީން ކަންކަމާއި ވެއްޖެއްޔާ ބާޒާރުގެ ގޮތުގައި ވެސް ސިޔާސަތުގައި އެބަހުރި. މިސާލަކަށް ގާތް ބަޔާންވެ ދިރާސާކުރެ އެއް ދަތުރުފަތުރު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މި ކަރަކަ ގޮތަކަށް. ކަންކަމުގެ ގޮތަކަށް ކަން ހިނގަނީއެވެ މި އެކަން ހިނގާނެ. މި ވާހަކަ ދައްކަން ގަސްތުގައި ކުރި ކަމެއް ވެސް. މިކަން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ބަލަން. ހާ ބޭނުންކަން އެ ބާޒާ، މި ބާޒާ ހިސާބުތަކުގެ ޖާގަބަޖެހޭ ތަފާތުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނުނެރެ. މިގޮތުގައި މައްސަލައެއް އިތުރަށް ބަލާފައި އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ދުވަސްވަރުގެ ކަމެއް ކުރިއަށް ނުދޭ. މިހާރު ތަފާސްހިސާބުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ގާތް ދިމާކުރަން. މާނައަކީ ކާފި. ދިރާސާކުރާ ބޭނުންހުރި ކަންތައް މި ތިޔަ ރައްޔިތުން ކަމެއް ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. މި ބުނާ ޤާނޫނު އަސާސީ ގަވާއިދެއް. މި ކަމަށް ސަރުކާރުގެ ބަޔާން ވެސް މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް. މަޖިލީހުގެ އެކަމާ ބެހޭ، ދައުރުތަކުގެ ވަރަށް މަގުސަދު ކުރަނީ އެއް ބާރު. މިއީ ކަމަކަށް ނުވާ އެއް ވާހަކަ ދެކެން. މި ސަރަޙައްދު ރާއްޖޭގެ ކަން ޤާނޫނަކުން އަދާކުރަން ބާރު އެބަ ގޮތުން ދިވެހި ރައްޔިތުން ސަރުކާރަށް ނުގެއްލޭނެ. ޤާނޫނުއަސާސީ މީހުން ކަނޑައަޅައި ދެއްވީ. ޤާނޫނު މި ފާސްވެ ސަރުކާރަށް ބަދަލުވީ. އެވަގުތު ދަތުރުފަތުރުގައި ޤާނޫނުތަކުން ހިންގާ ކުރުމުގެ ޤާނޫނުތަކުން އެއީ. އެ ޤާނޫނީ ނޫނެއް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ޤާނޫނު ބަޖެޓުގެ ޤާނޫނީ. ބަޔާންކުރާ ވެސް ޤާނޫނީ ބަޖެޓު ވެސް ކުރި ދުވަސް. ދުވަ ކުރިމަތި ވެސް ހުރި ދިޔަ. ދޭން 19 ވަނަ މަޖިލީހުގައި، 19 ވަނަ މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ ވިދާޅުވާ ކުރި މަސައްކަތެއް ވެސް އެއީ ބަރާބަރަށް. ހަމަ އެންމެ މަސައްކަތެއް މިއަދު ބަޔާންކުރި ޤާނޫނު ދަތުރުފަތުރު އާ ކުރުމަށް ހިޔާލު ތަފާތު އެތަކެއް ބޭފުޅުން އިތުރު ރާއްޖޭ އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑު ބަދަލެއް. ހިތާ، މިކަމާ މިފަދަ އަޅުގަނޑުމެން ބަޔާންކުރާ ދެ ހިސާބުގެ ރައްޔިތުންނަށް އެއް ކަމެއް. ކަމަށް. އާންމުކޮށް ދަތުރުފަތުރުގެ ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކުން މި ކަމަށް ކަމެއް ހިނގާ ޤާނޫނު ދަތުރުފަތުރުގައި ފުރަތަމަ ގޮތަށް ބަ ހިނގާ އިދާރީ ބަދަލެއް. ދަތުރުފަތުރު އަދި ބަން ބަލާ، ގާނޫނު އޮތް ގާތު ހިނގާ، މިހެން ކަންކަން ހިނގާފައި އެތި. ދާއިރާ އަދި އެހެން ސަރުކާރުގެ ދިޔައިރު ބޭފުޅުން އިދާރީ. އިދާރީ ހިމެނޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަންކަމުގައި ސަރުކާރު ދެމުން ކަންކަން ހިނގާނީ؛ މި ނުވިޔަން ދަތުރުފަތުރު މިހާރު ގަސްތުގައި ކުރި ކަމެއް ނޫން ކަމަށް ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، މި ކަމެއް ހިނގާފައި އޮތް ކަމެއް. އެކަން ތަފާތު އެންމެންނަށް ވެސް. އެހެންވެއްޖެއްޔާ މިކަން ބަލާފާ ހިނގާނެ. ސަރުކާރުގެ ކަމަށް މި ރަނގަޅު ސަރުކާރަށް ބަލަން. އަޅުގަނޑު ބޭނުން އެހެން އިދާރީ ދަތުރުފަތުރުގެ ބަޔާން ދަތުރުފަތުރުގެ މިހާރު އެކަން ބަލަން. ވަރަށް ރަނގަޅު. ބަލާފައި އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނު އިތުރު އެކަން އެ ނިޔަތް. މިއީ އެއް ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެން ހިފި

މާ ފާޅުއެއް އަރުވާފައި އުޅެންޖެހޭވަރުގެ ކަމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. މިކަމަކީ ސިޔާސީ މައްސަލައެއް. ސިޔާސީކޮށް ބަލަންޖެހޭ މައްސަލައެއް. މިކަން ކުރީ ގަސްތުގައިތޯ ހަމަ ރަނގަޅު ތަރުތީބެއް ހިންގަންޖެހޭނެ. އެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނާތީ ހަމަ އެ ވަގުތަ ފާހަގަކޮށްލީ. ދެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެ ބައިން ވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ޝުކުރުދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހުޅުމާލެ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފަށް.

ހުޅުމާލެ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު މި ހުށަހެޅިފައިވާ ކުއްލި މައްސަލަ މިއީ ހައްސާސީ މައްސަލައެއް. އަޅުގަނޑުމެން ޙަޤީޤަތުގައި މިފަދަ މަޖިލިސް [illegible] ވާހަކަ ދައްކަމުންދާއިރުގައި الله سبحانه وتعالى ގެ މާތް ޙަޟްރަތު ޤުރުއާން އެ އިލާހުގެ ބަސްފުޅު އަޅުގަނޑުމެން މިތާނގައި އަދިއްސަ ވާހަކަދައްކާއިރުގައި ޖަޒްބާތީ ގޮތަށް، އަޅުގަނޑުމެން ހިތްއަރި ގޮތަކަށް ހިނިއައިއްސަ ވާހަކަދައްކަމުންދާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ ނަފްސާ ސުވާލުކޮށްލަންވީ މިއަދު. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭނީ އަޅުގަނޑުގެ އަށް ކަށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުމޫނަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަންޖެހުނީ، ނަސޭހަތެއްގެ ގޮތުން ވެސް ބަހެއް ބުނަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރަންވީ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފަލަސްތީނާގައި ބަސްމަގެއް އެބަ ހުއްޓޭ. ކޮބައިތޯ އެ ބަސްމަގުކަމަކީ؟ ބަސްމަގުކަމަކީ އެކަމެއް ރައްދުވާ ފަރާތަކަށް އެކަމެއްގެ ބަޔާން އޮޅުންފިލުވަންޖެހޭ ފަރާތަކުން އެކަމެއްގެ [illegible] އެއީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ މި [illegible] މި މަޖިލިސްގައި [illegible] މި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޤައުމުގައި [illegible]، [illegible] މަޖިލީހުގައި [illegible] ކުރިއްޖެ، [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ވެސް އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] މަޖިލީހުގައި [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ވެސް [illegible]. [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible]؟ [illegible] މަޖިލީހުގައި [illegible]؟ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުގައި [illegible] الله سبحانه

وتعالى ގެ ކަލާމްފުޅުގައިވާން އެއްވެސް ގެއްލުމެއް، ލިބޭނެ ގެއްލުމެއް ނެތް. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ތިބި ހަމަޖެހުމާއެކު އަންނަނީ ހާސް ފީހުން އެއްކޮށް އެއްބަހަކާ މުޚުތަމަރުވެގެންދިޔަ ނަމަވެސް الله سبحانه وتعالى ގެ މި ދާއިރާ އިސްލާމްދީނަށް ދެއްވަން އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ނުލިބޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ ތިމަންމެން އަޅުގަނޑުމެން ފަރަސްތިރީގެ ރައްޔިތުންގެ ބައްދަލުވުމުގައި ކުދިކުދި ވިއްސަވެރިޔަކާ، އިސްލާމްދީނުގެ ބައްދަލުވުމުގައި ކުދިކުދި ވިއްސަވެރިޔަކާ، އަދި ޖާހިލި ފުދުނާސްގެ ބައްދަލުވުމުގައި ކުދިކުދި ވިއްސަވެރިޔަކާ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ ނަފްސާ ސަލާމަތްކުރެވިފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި ކުރަނީ ކޮބާކަން ވަރަށް ގާތް އަޅުގަނޑުމެން ދޭހަވެ ކުރަން ޖެހޭނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ވާޖިބު އެދުނު ސިޔާސީ ފާރަވެރި ފަރާތްތަކެއް ޖެހިފައިވާ އެއްވެސް ކަންކަމާ ދަރަ ފަސާދަވެފައިވާ ދަރުމަވަންތަ ނުވާނެ.

އަޅުގަނޑުމެން މި ޤަބޫލު އިސްލާމްދީނުގައި ތިބިއްސެ ފިލާ ފިޔަވަޅު އަޅާނެ ހުރިހާ ފަރާތްތަކެއް ވާނެ. ފިޔަވަޅު އަޅާ ހިނގާކަމެއް، އަޅުގަނޑުމެން ޤައުމުގެ މުސްތަޤުބަލު ބަދަލުކުރެވިދާނެ ނުވާނެ. އެކަމަކު ހަމަ މުޅިއެއް ބަލަފާނެ ދުވަސް ފަހުން ބަދަލުކުރެވިދާނެ.

އަޅުގަނޑުމެން މުޖުތަމަޢު މަސައްކަތް ކުރަމުން ހިނގާނީ ނުވަތަ ކޮންކަމެއް ކުރަނީ؟ އެކަމަކު ދުވަސް މި ކަމަކީ ކުރަނީ. ފިޔަވަޅު އަޅާ ކުރަނީ ރަށްރަށް ސަލާމަތް މިޒާޖު ގެނައުމަށް ގެންގުޅޭ ހަދާ ފަސާދަކަމުން ހިމާޔަތްވުމަށް ހަދާ ފަރާތް މި ސުރުޚީ މުޖުތަމަޢުގައި ފަސާދަކަމާ ޚިލާފުކަމަށް ދުވަސް ދުވަސް ބަދަލު ހިމާޔަތް މި ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން މިޖަލީހަކީ އަމިއްލަ ވިސް ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތް ކުރުމަށް ނިސްބަތްވެ، މިސާލު ދެއްކުމަށް ބަޔަކު އަޅުގަނޑުމެން ބިއަދި އަރާވެއްޖެއެއް އަހަރެމެން ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާއަކީ ފަސާދައަކީ ޖެހިފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން ދުވަހުގައި ފަސާދަ ބޭނުން ކުރަނީ.

ކުދިން މަޢުލޫމާތު ދީގެން ކުރުކޮށް ހަމަ ކުދިން މިހާރު ރަށްރަށަށް ސާލެ ގެންދާ ބަދަލު. އިސްލާމްދީނަށް ހިފާނީ ކުރަން. މި ކުރިއެރުން ފަސާދަ ދިން ހިނގައިދިޔަ ސަބަބު. ޖަޖަޔާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ފަރާތުން ހަދާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ޤައުމުގެ ފަރަނުން އެއްކޮށް ޖޫރީ މަސްއޫލިއްޔަތު ނަގަނީ ބިރު މިސްރާބު ދަންނަވަން އަޅުގަނޑުމެން ކަންކަން ފަރާތަކީ ވާހަކަ ބައްޓަން ކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކުރަނީ މިކަމަކީ ހިތާމަވެރި ސިޔާސީ ބަދަލު.

ހިތާމައާއެކު ދަންނަވަން ދުވަސްކޮޅެއް ފަހުން ނިންމައިފިނަމަ ސަލާމަތް ދީނީ ގޮތުން އިސްލާމްދީނުގެ ނިޒާމާއި ދީނީ ހިދާޔަތް، އިސްލާމްދީނުގެ ނަސޭހަތް ދެއްކުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޝުކުރުވެރިވާ އަޅުގަނޑުމެން ޙަރާމް ކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ބަޔަކު ހިތްވަރު ލިބޭ ނަޒާހަތްތެރިކަމާ ހިފާ. ދީނީ ސިޔާސަތު ދަމަހައްޓާ ބަޔަކު ފިޔަވަޅު ހޯދާ، ހަމަ ޖަމާޢަތްތަކަށް ވާހަކަ ދައްކާ އަޅުގަނޑުމެން ކިޔަވައިދޭ ޤައުމީ މިއްލަތް ރައްކާތެރިކުރުމަށް މިސާލު ދީގެން ސިޔާސަތު ހިނގަނީ، އަޅުގަނޑުމެން ރައްކާތެރި ޤައުމެއް ކުރުމަށް، އަޅުގަނޑުމެން ދީނީ ނަޒާހަތް ދަމަހައްޓަން ފަހުން. ނުހިނގާ، އަޅުގަނޑުމެން މިކަމުގައި ނަސޭހަތް ދެއްކުމާއި، އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅު ކަމެއް ކުރާނީ، އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހި އަޅުގަނޑުގެ ހިތް ނަޒާހަތް ދީނީ ކަންކަމުގައި މި ޤައުމު ސަލާމަތް ކުރުމަށް އެކުގައި ދީނީ ސިޔާސަތު ދިނުމަށް ޤާނޫނު ގޮތުން ކަމެއް ކުރުމަށް ދެނެގަނެވޭ ސިޔާސަތު ހިފާ ދީނީ ގޮތުގައި މި ދައުރުގައި ދީނީ ނަޒާހަތް ދަމަހައްޓާ ކަމަށް.

އެންމެ ގިނައިން އަޑުއުފުލާފައިވާނީ އަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޑރ.މުޙައްމަދު މުޢިއްޒު. އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަދެއްކީމާ ބުނާހެން މިއީ ކަލޭ އޭނާއަށް ހަސަދަކުރަނީ. ކަލޭމެން ވަރަށް ބައިވަރު ދީލަތިކަން މި އުޅެނީ. ބަޔަކަށް ވާހަކަދައްކާލާ ހިނގާ. ބަޔަކަށް އަސްލަކަށް ޖެހިގެން ވާހަކަދައްކާލާ ހިނގާ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ވާހަކަދައްކަންޖެހޭ މީހަކީ ނުދައްކާ، އޭގެ ބަދަލުގައި އަންހެނުންނަކަށް ވާހަކަދައްކައިގެން އަނބުރައިގެން ބޭނުން ގޮތަކަށް ދެކެން ވާހަކަދައްކާ ތަމާ ހުތުރު ނަމްތަކުން ގޮވުމުން، ހަމަ ހުތުރުބަސްތަކުން ސިޔާސީ ވާހަކަދެއްކުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންގެ ހިތާމަކަމުގައި ނަފުރަތާއި ރުޅިވެރިކަން އަބަދު އުފެއްދުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިން ބާރު ވަކިވުމުގައި އޮންނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އަންނަނިވިގޮތަށް، އަޅުގަނޑުމެން މިން ބާރު ވަކިވުމުގައި އޮންނަ މަޖިލީހުން ޒިންމާދާރުކަމާ އެކު ސަރުކާރާއި ޒިންމާދާރުކުރުވާއިރު މިއަދު ނޫން އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައް ކުރަންޖެހޭ ގޮތަކީ. އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމު އިސްލާޙުކުރަންޖެ ހިނގާ ގެންދަރަން. އަޅުގަނޑުމެން ނުބަހަން ތަދުވެރިކުރާ ހިނގާ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އިޖުތިމާޢީ ފުރާނަ ރަނގަޅުވުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން. އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސްވާ ޤައުމު އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމުގެ މުސްތަޤްބަލަށް. އަޅުގަނޑުމެން ޤައުމުގެ ކުޑަކުއްޖާ ނުބައިކަން އެބަ އެނގޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމުގައި ތަރައްޤީވެގެންދާ، އަރާރުންވުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޖުތިމާޢީ ކަމަކީ ޤައުމުގައި ދިވެހިރާއްޖެ ޖަލްސާ ބަލަން ދިވެހިރާއްޖެ އާބާދީ ނޫން ކަމެއް ކުރާނީ ކޮބާ؟ މިއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ފަހުން އަންނަން އޮތް ޖީލަށް އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަންޖެހޭ މިސާލަކީ؟ ބައްޕަފުޅާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ކަމަކީ މިއީ؟ މިއެއް ނޫން އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ކަމަކީ. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ހިނގާ ފަސް އަހަރުދުވަހުގެ ދިރާސާތަށް އަޅުގަނޑުމެން އައިސް ތިބީމާ ގޮސްކަން ކަރާ ކަންތައް ގޮސްކަން ވާހަކަދައްކާލީމާ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ އެއަށްވުރެ މާ ބޮޑުކަންތަކެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރަގީ މިހާ އެކި ފެންވަރުގެ ވިސްނާ މީހުންނަށް އެ މިހުންނަށް ވިސްނާ ގޮތަށް ބަލައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑުންނެވި ނަފުރަތާއި ރުޅިވެރިކަން ދުރުކޮށްލަން އުފެއްދުން. އެއްވެސް ނޫން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމު އިސްލާޙުކުރަމުގެ. އެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަން ކުރެވޭނެ ދުވަހަކު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމުގެ ހަމަޖެހުމެއް ނުލިބޭނެ. ކުރިއަށްދާނެ ނުލިބޭނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަރައްޤީއެއް ވެސް ނުލިބޭނެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަމީން ފައިސަލަށް.

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަމީން ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު ހުށަހެޅިފައި މިވާ ކުއްލި މައްސަލައިގައި މި އޮތް ދެ ބައިން ވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރިހަމައަށް ތާއީދުކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި އުޅެނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މައްސަލައެއް ކަމަކަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއްނުކުރަން. މިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، މި މަޖިލީހުގައި ތިއްބެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ މައްސަލައެއްގައެއް ވެސް ނޫން ކުއްލި މައްސަލައެއް އަރިސްގެން މި އުޅެނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޕީ.އެސް.އެމް ނޫނީ ޕަބްލިކް ސަރވިސް މީޑިއާގެ ހިންގުމާ ހަވާލުވެ ތިބި ފަރާތްތަކުން އެ ބޭފުޅުން އަދާކުރަންޖެހޭ ޒިންމާ މިފަދަ ހައްސާސް މައްސަލައެއްގައި އަދާނުކުރުމާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅުނު ކުއްލި މައްސަލައެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި މައްސަލައިގައި ކަންކަން ހިނގާފައި ހުރި ގޮތުގެ ތަފްސީލަށް ބަލާއިރުގައި 9 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން މިއަދާ ހަމައަށް މި ހިނގާފައި ހުރި ކަންކަމަށް ބަލާއިރުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ހަމައެކަނި މާފަށް އެދި ބަޔާނެއް ނެރުމަކުން މި ޒިންމާ އަދާކުރެވުނު ކަމަކަށް. އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން ހަމަ ބަދަލުގައި ވެސް މި ކަމަށް މާފަށް އެދިފައި މިއަދު ޕީ.އެސް.އެމްއާ ހަވާލުވެހުރި ފަރާތް އިސްތިއުފާ ދެއްވަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑު ގޮވާލަނީ އެކަން. ދިވެހި ޤާނޫނުގައި އަދި އަޅުގަނޑުގެ އަސާސީ ޤާނޫނުން މި ކަނޑައެޅިފައިވާ [illegible]. [illegible] ވެސް މި ކަނޑަ ގޮތަކަށް ގަސްތުގައި ވިއްޔާ އަދި ނޫނީ އިއްތިފާޤުން ވިއްޔާ މިގޮތަށް ކަމެއް ހިނގާފައިވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، ޒިންމާ ހަވާލުވެ އެކަން ނިންމަވާ ފަރާތުން [illegible] އިސްތިއުފާ ދެއްވުން ވެސް ނޫން. އެހެންވީމާ، މިއަދު އަޅުގަނޑުގެ ގޮވާލުން ވަގުތުން އެ ބޭފުޅާ އިސްތިއުފާދެއްވުން. ބަލާކަމުގައި ވެސް އެއީ އިއްޒަތްތެރި ގޮތް ކަމަށް ވެސް ވެދާނެ. އެހެންވީމާ ވަގުތުން ގޮއްސޭ. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަން ހުރި އެއްޗެއްސަކީ ބަލައިގަތުމަށް މިގޮތަށް އެބަހުރި ކަންތައްތަކެއް ވަރަށް [illegible] ހިނގަން ހަމަޖެހޭ މިހާ ބޭނުންތެރި ޗެނަލް މިގޮތަށް އެބަހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ، މިކަމުގައި ހަމަހަމައެއް ދިނީ، ޓާގެޓްކޮށްގެން ހިނގާފައި އޮތް ކަމެއް ނޫން. ދެންމެ އަޅުގަނޑުގެ ކުރިން ވާހަކަދެއްކެވި ބޭފުޅުން، އެ ބޭފުޅުންގެ ޝަކުވާއަކީ ދިވެހި ތާރީޚުގައި ދުވަހަކު އެއްވެސް ދިނީ ޖާގަ ކަމަކަށް ބުނެފައި، އެމް.ޑީ.ޕީ މިހެންނޭ ދިމާލަށް ކާޑުކަރު ގޮވާލައި އެ ދިޔައީ. ކާކު ދިނީތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ދިނީ. ދިނީކަމުން ގޮސް ހައްދުފަހަނައަޅާފައި މިހިރީ. ދެން [illegible] ބާރުގެ ވަކިކަމުގައި އެ ބަލަހައްޓަނީ އެމް.ޑީ.ޕީ [illegible] ބާރުތަކުގެ މަދަދާ އޮޔާގައި މިއަދު ރައީސް [illegible] ސޯޝަލް މީޑިއާ ބައިވެރިވުމާ ހުރިހާ ކަމެއް، ދިވެހި ޤާނޫނު ހުރިހާ [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިއަދު ނަތީޖާ ހާސިލުކުރަން. މި [illegible] އެންމެން އެކުގައި ހަމަ [illegible] ނޫން މި އުޅެނީ. އެހެންވީމާ، ދިނީ ކަމަށް ދަރުމަވަންތަ ބޭނުމާ [illegible] އެއީ އަދި މާ [illegible] ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު ހިނގާފައި މި އޮތް ކަންތައްތަކަށް މިހާ ވަރަށް ގިނަ ރައްޔިތުން އެކަމުގެ ކަންބޮޑުވުން އޮތް ކަމެއް ވީމާ، [illegible] ސިޔާސީ މަގުސަދެއް ޖަހާލައި ނޫން މި އުޅެނީ. އެކަމަކު

ކުއްލި މައްސަލަ ވާނީ އެކި މީހުން ގޮތަށް. 19 ވަނަ މަޖިލީހުގައި ވެސް ބަލައިގަތް ކުއްލި މައްސަލައާއި ބަލައިނުގަތް ކަންކަން ދިޔަ. މި މަޖިލީހުގައި ވެސް އެބަ ދޭ. މެޖޯރިޓީ ރަނގަޅު ގޮތުގައާއި ގޯސް ގޮތުގައި ވެސް އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ގޮވާލަން މި ކަމަށް ހާޒިރު އުޞޫލުތަކުންނެއް ނުކުރޭ. ނުކުރޭ. އެހެންވީމާ، ޕީ.އެން.ސީ.އާއި ހަވާލު ހުރި ފައިސާތަކުން މިއަދު އިސްތިއުމާލު ދިނުމަށް އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކަން ހިނގާފައި އޮތްގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލަން އެބަޖެހޭ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ކަމުގައި ކިޔަންދެ ވަރަކަށް ހިނގާފު ތަފާތުވިޔަސް އއ.ރަސްދޫގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަޑައިގެން ބޭއްވި ޖަލްސާއެއްގައި ކިރިޔާ ޤުރުއާން ކިޔަމުންދަނިކޮށް އެ ޖަހައިލުމުގެ ދުރުއާސްގެ އާރަމުގައި "ޤާޞިދު" މި ހަފްލާ އުނިކުރަނގެން އެ ޖަހައިލުމުގެ ގޮނޑުދޮށުގައިވާ ކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ ބަހުދުވަސްތަކެއް، ފުރުޞަތެއް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއާ ގުޅޭ ސުވާލެއް ނެތް. އެ ކަން އޮތީ ހިނގާފަ. ސުވާލަކީ މި ކަން ހިނގާފައި އޮތީ އިސްލާމީދީނުގެ، ސުވާލަކީ މި ކަން ހިނގާފައި އޮތީ ބޮކުރިހަކަކު އިސްތިއުމާރާ ގުޅިގެން ނޫނިއްޔާ މި ކަން ހިނގާފައި އޮތީ ޕީ.އެން.ސީގެ ދުވަސްޖަހާފައި، ޕީ.އެން.ސީގެ ލީޑަރޝިޕު، ޕީ.އެން.ސީގެ އިސްވެރިންގެ އިރުޝާދުންތޯ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދުގެ މަޖިލީހަށް އުފެދިގެން މި އަންނަނީ ހިސާބުން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި މަޖިލީހުގެ ވާހަކަދެއްކާއިރު މި މަޖިލީހަ ހުރިހާ މެންބަރުން ބާރުގޮތަކަށް އަޣްލަބިއްޔާ ވެސް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ބަދަލުވެސް ވަކި މީހުންގެ މަޖިލީހަކަށް އޮތް ކަމަށް ދަރުކަން އުޅުމަކުން ރަނގަޅު މަޖިލީހަކަށް ބަދަލެއް ނާދޭ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މަޖިލީހުގެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިގަތުން އެބަޖެހޭ. މަޖިލީހަށް އުފެދިގެން މި އަންނަނީ ކުއްލި މައްސަލަތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ސާފުކުރަން އެބަޖެހޭ. މަޖިލީހަށް އުފެދިގެން މި އަންނަނީ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް މިއަދުގެ ސަރުކާރުން، ޕީ.އެން.ސީ.އަށް އިތުބާރު ނެތިދާނެ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މަޖިލީހަށް އުފެދިގެން މި އަންނަނީ މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ޖަވާބުދާރީކުރުވާނެ ގޮތެއް ނެތް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް ނެތިދާނެ. މަޖިލީހަށް އުފެދިގެން މި އަންނަނީ ޕީ.އެން.ސީ.ގައި އެއްވެސް ހިތްވަރެއް އިތުރަށް ގެންގުޅުނު ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ހިތްވަރެއް ނެތިދާނެ. މަޖިލީހަށް އުފެދިގެން

މި އަންނަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޕީ.އެސް.އެމް.އަކީ ޕީ.އެސް.އެމްގެ ކޮމިއުނިކޭޝަންސް އެންޑް މީޑިއާ ވިންގަކަށް ބަދަލުވެފައި އޮތް މުއައްސަސާއެއް ގޮތުގައި ރައްޔިތުންނަށް ފެންނަން ފެނޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މައްސަލަ އުފެދިގެން މި އަންނަނީ މި ސަރުކާރުގެ އިމޭޖު ރައްޔިތުންނަށް މި ސަރުކާރަށް އިމޭޖު ނެތިދާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މައްސަލަ އުފެދިގެން މި އަންނަނީ 241 ކޮމިޓީގެ މެޖޯރިޓީ ވަނީ 180 އެތައް ދުވަހެއްވަންދެން ރިޕޯޓް ހިރަފުސް އަރުވާލަން ބާއްވައިލާފައި އޮތް އިޚްތިޔާރު ޕާސްވޯޑު މަނާކުރާ ބިލުގެ ތިންވަނަ ކިޔުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޕީ.އެން.ސީން ވަޢުދުވި ތިންވަނަ ކިޔުން ޑިސެންބަރު 15، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވިދާޅުވެއްޖެ މިއަދަކީ އެންމެ ފަހުގެ ޖަލްސާއޭ. ކޮބައިތޯ އެ ތިންވަނަ ކިޔުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؟ އެހެންވީމާ، މައްސަލަ އުފެދިގެން މި އަންނަނީ. އިމޭޖު ނެތިދާ، ޖަވާބުދާރީކުރުވާން މަގެއް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ނެތިދާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދުވަސްކޮޅަކުވީމާ، މުސާރަދީފިވީމާ، ރައްޔިތުންނަށް އޮޅުވައިލީމާ، ދޮގުހެދީމާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންގެ ހިތުގައި ސުވާލު އުފެދޭން "ފާސިދު" މި ތަރުތީބު އުނިކަން ދުރުސާކަމާއި ގެނުވެނީމާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކޮބައި ގޮތެއް އުޅޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ސުވާލުކުރާ ރައްޔިތުންނަށް ބަދު ބަސް ބުނެ އަނބުރާ ވެސް އެ ރައްޔިތުންގެ މައްސަލައެއް އުޅޭ ކަމަށް ދެއްކުން އަނިޔާއެއް ނޫން މި މައްސަލައިގެ ބައްލަވާ. ދެން ވެސް ކުރަނީ ކަމަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރަނގަޅަށް މައްސަލަ ބައްދަލުކުރި ދުވަސްވަމުން ރަނގަޅަށް ސިޔާސަތުތަކުގެ ދަރުން ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތުތަކުގައި ރަނގަޅުކުރާނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މައްސަލަ އުފެދިގެން މި އަންނަނީ ކޮބާވެގެންތޯ؟ މައްސަލަ އުފެދިގެން މި އަންނަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޕީ.އެސް.އެމްގެ ޗެއަރޕާސަން މިހާރު ރައްޔިތުންނަށް އިމޭޖު ނެތިދާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ކަންތައްތަކުގައި ކަލްކިއުލޭޓަރު ދުވަހުގެ ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުސަތު ނުވާތީ ކަން ވާނަ. ކޮބާތޯ ހިންގަނީ ވަނަކަ. ކަމެއްގެ ދުވާލު ނުބަލައި ބައިޓުވެސް ކުރަމުން ކަށަވަރު ވަނަކަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރަނގަޅަށް ވަނަކަށް. ޕީ.އެސް.އެމް އިން މީޑިއާ ކޮންސަލްޓަންޓުގެ ރައީސް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްލައިގެން ބަދަލުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؟ ވަކިކޮށް ނިމި ހުރި ކަމެއް ނިމުނުކަމުން ޤަރާރެއް ދުވަހު ވަޒީރު އިދާރާކޮޅަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ޕީ.އެސް.އެމްގެ ހާލަތު ހުރި ގޮތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެންސީޕީއިން، މި ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާއެއް ކަމަށްވާ އެންސީޕީއިން ކެންސަރ ޕޭޝަންޓުންގެ ޖާގަ މަރުދޫކުރާ ޚަރަދުތަކުގައި ޚަރަދުގެ ބައްޓަން ވިސްނާލަބަ. ދުވަން ބަލާލަބަ؟ ތަރުޖަމާ ހިންގައި؟ ނޫން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި އުޅޭ ސަރުކާރަށް، މި ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކަށް، މި ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކަށް ރައްޔިތުންގެ އިމޭޖު ގެއްލިދާ ވާ ގޮތް މި ފެންނަނީ. ތަކުރާރުކޮށް ތަކުރާރުކޮށް އަޑުގަދަކޮށް މި ދަންނަވަނީ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް މިހާރަށްވުރެ ހަރުދަނާވާން އެބަޖެހެއޭ. މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް އަނބުރާ ވެސް ރައްޔިތުންގެ އަޑު އަހާ ތަނަކަށް ހެދިއްޖެ. މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ދީފައިވާ ބާރު އެބަޖެހޭ ބޭނުންކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވެލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢައްބާސްއަށް.

ވެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢައްބާސް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އއ.ރަސްދޫގައި ބާއްވި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޑރ.މުޙައްމަދު މުޢިއްޒު ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި ޖަލްސާއެއް ލައިވްކުރަމުން ދިޔައިރުގައި ދިމާވި ޓެކްނިކަލް މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން [illegible] ފުރާޅުގެ ބައެއް [illegible] ނުވަތަ ނުފެނި ދިޔުމާ ގުޅޭގޮތުން މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޢުރޫފު ޒާހިރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ދަންނަވައިލަން އޮތީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަދި ރާއްޖޭގެ އެހެން ރައްޔިތުންނަށް ވެސް އެ ކަން ފާހަގަކުރެވުނު ގޮތަށް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވަރަށް އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު ޝުކުރު ދަންނަވަން. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ފަދައިން ދިޔަ ހަފްތާއަކަށްވުރެ [illegible] ސިޔާސީ [illegible] މަކަރުހަދައިގެން ކަންތައްތައް ކުރާ އުސޫލުން ކުރެވޭން އޮތް ކަމެއް ނޫން. އެއީ މާތްވެގެންވާ އިސްލާމްދީން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވުމީ ކުރިން ވެސް ދެންނެވި ގޮތަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވުމުން ބަސްމަގުގެ ރާގު ހުރި ގޮތްތަކާއި އަދި ބަހުސްގެ މަރުޙަލާގައި ދެއްކެވި ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރުގައި މިހާ ބޮޑު މި މައްސަލައިގައި ހުރި ކަންތައްބޮޑުވަމުން ބޭނުން ސިޔާސީ ކަމަކަށް މިކަން ހަދަން އުޅުން ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިކަމާ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތާމަކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސީ ގޮތުން ޚިޔާލު ތަފާތުވިޔަސް، ސިޔާސީ ގޮތުން ކިތަންމެ ބައިބައިވެފައި ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މާތްވެގެންވާ އިސްލާމްދީން ހިމާޔަތްކުރަން ހަމައެކަނި ސިޔާސީ ގޮތުން ބަޔަކު [illegible] ވާހަކަދެއްކުން އެއީ ރައްޔިތުން މިއަދު ބަލައިގަންނަ ގޮތެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ [illegible] މި ދަންނަވަނީ ޕީ.އެސް.އެމްއިން ގަސްދުގައި އެފަދަ ކަމެއް ނުކުރާނެ. ޕީ.އެސް.އެމްއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] ހުރި ޤައުމީ [illegible] މީޑިއާއަކަށް ބަލާއިރު އެންމެ ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި [illegible] ރައްޔިތުންނަށް ޚަބަރު [illegible] ޕީ.އެސް.އެމްއިން [illegible] ޕީ.އެސް.އެމްއިން [illegible] ވާހަކަދެއްކުމުން [illegible]

ހަދައިގެން އެއީ ސިޔާސީ ކަމަކަށް ހަދައިގެން ދެއްކުމަށްވުރެ. އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލަންޖެހެނީ ކޮންމެ ސަރުކާރަކުން ވެސް ޕީ.އެސް.އެމް ނުވަތަ ޓީ.ވީ.އެމް، މި ދިވެހި ދައުލަތުގެ މީޑިއާ ޕަބްލިކް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ މީޑިއާގެ ގޮތުގައި އޮންނައިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދީނަށް ހުރުމަތްތެރިވާ ކަހަލަ ކަންތައްތަކެއް ނުކުރެވޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، ތިއްބަވާ ބަޔެއް ބޭފުޅުން ގަސްތުގައި ކަމެއް ކޮށްފާނެ. އެހެންނަމަވެސް، އެ މީޑިއާގައި މަސައްކަތްކުރައްވާ ބޭފުޅުންނަކީ އެއަށްވުރެ ކަމުގެ ތަޖުރިބާ ހުރި، ހުނަރު ހުރި އިލްމީ ގާބިލު ބޭފުޅުން. އެ ބޭފުޅުން މިހާތަނަށް ގާތްގަނޑަކަށް އިސްލާމްދީނުގެ ހުރި ރަނގަޅު ކަންތައްތައް އާންމުންނާ ހަމައަށް ގެންގޮސްދިނުމުގައި އަދާކޮށްދެއްވާ ދައުރު އިލްމުވެރިން ގެންގޮސްދިނުމާއި އަދި އެހެނިހެން ވެސް އާލިމުން ބަޔާންކޮށްދެއްވުމުގައި އެ ބޭފުޅުން އަދާކުރައްވާ ދައުރަކީ ވަރަށް މުހިންމު ދައުރެއް. މިއަދު މީޑިއާގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންގެ އަބުރު ކަނޑައި، އެ ބޭފުޅުންނަކީ އެއްވެސް ބައެއް ނޫންކަމަށް ހަދައި، އެ ބޭފުޅުންގެ އިސްތިއުފާއަށް ގޮވުން އަޅުގަނޑު އެ ކަން އެންމެ ހަރުކަށި އިބާރާތުން ކުށްވެރިކުރާ ކަމުގައި ދަންނަވައިލަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއީ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ކޮންގޮތަކުން ކަމެއް ނޫން. ޕީ.އެސް.އެމް [illegible] މީޑިއާ [illegible] ވާހަކަދައްކަމުންދާއިރު އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ރާއްޖެ ޓީ.ވީއާއި އަދި އެހެނިހެން ވެސް ބައެއް ޓީ.ވީ ޗެނަލްތަކުން [illegible] ދުވާލު ރާއްޖޭގެ [illegible] އެ ހިންގާ ކަންތައްތައް ހުއްޓުވަން. މުޅި ރާއްޖެ [illegible] މި ދަނީ. ރާއްޖޭގެ ދުވާލު ޓީ.ވީ ޗެނަލްތަކުން [illegible] ކަމަކީ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަކީ [illegible] [illegible] ދީނާއި ސަރުކާރުން އާސަންދަ ނުލިބޭނެ ކަމަށް ބުނާ ބުނުންތަކާ [illegible] ވާހަކަ [illegible] އެ ވާހަކަތަކަށް ދައުލަތުގެ [illegible] [illegible] ބޭސް ނުލިބޭ ކަމަށް ދައްކާ ވާހަކަތަކާ މި ވާހަކަތައް [illegible] ރައްޔިތުންގެ [illegible]؟ ކަނޑައެޅިގެން [illegible] ވާހަކަ އެ [illegible]. އެހެންވީމާ، މި އިޖްތިމާއީ މަޖިލީހުގައި [illegible] ސިސްޓަމްތަކާ ބޭފުޅުން ރައްޔިތުންނަށް [illegible] ގޮތަށް [illegible] ވަރަކަށް ގިނަ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތުގައި ހަނދާންކޮށްދެން. އެ ކަން [illegible] ސިޔާސީ [illegible] އެމް.ޓީ.ޕީއަށް އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން. އަދިވެސް [illegible] މި [illegible] އިޖްތިމާއީ މީޑިއާ [illegible] ޝުކުރު ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުހައްމަދު އިބްރާހީމަށް.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުހައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދައްކަން އޮތީ ވަރަށް ގިނަ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުގެ އަތު މިހާއިރު ނަހާސިލް ދައްކަވައިދީ. އެކަމަކު ވެސް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބައެއް ކަންތައްތައް ބަނގާރަ ޓީ.ވީ ދައުލަތުން ވަރަށް ބޮޑު ޚަރަދެއް ކުރައްވައިގެން ހިންގާ މިނިވަންކަން އޮންނަ ޓީ.ވީއެއް 30000 އަކަފޫޓުގެ ބިމެއްގައި 300 އަށްވުރެ ގިނަ މުވައްޒަފުން ލައިގެން ނުދަރާ އޮތީ އެންމެ އޮފީހެއް މި އުޅޭ ބަޖެޓުކުރެއްވި ހިސާބުގައި ނޫނުނާން. އެކަމަކު ވެސް ހަމަ ސަރުކާރުން މުޅި ފުރިގަނޑެއްގެން ސަރުކާރުން ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް މިކަން ކުރުވިގެން ނުވާނެ. އިދިކޮޅުން އެއްވެސް ފުރުޞަތެއް ނުދީ އަދި މި ސަރުކާރު ފުރުނުވަރުން ހިއްސާވޭ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަހަމަ އެއްވެސް ފުރުޞަތެއް އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްވެސް މެންބަރަކަށް ފުރުޞަތުދީފައެއް މި މަސައްކަތްތަކުގައި މިވަނީއޭ. އެމް.ޑީ.ޕީން ކުރި ސަރުކާރުން ކޮންޓްރޯލްވާ ގޮސް ކަންތައްތައް ތަކުރާރުކުރަމުންދޭ އެއީ ހަމަ ކުރަން އޮތީ އެންމެ ރަނގަޅު ކަންތޯ އެއީ އަޅުގަނޑު ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ސުވާލެއް. އަޅުގަނޑުމެން އަބަދު ވެސް މިތާނގައި އަޑު އެބަ އިވޭ އެމް.ޑީ.ޕީން މިހެން މިކަން ކުރީމާ އަހަރުމެން މިކަން މިހެން ކުރަނީއޭ. އެކަހަލަ ތަފާތުތަފާތު މެންބަރުން މިކަން މި ކުރުވަނީ. އެކަމަކު އެކަކަށް ކަންތައް އެހެން ތަކުރާރުކުރުމުގެން ނުވާނެ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ގޮވާލަން ހަމަހަމަ ފުރުޞަތުތަކާއި ދެއްވާލަން ބޭނުން 24 ގަޑިއިރުގައި އެ ބޭފުޅުން އެ ދައްކަވާ އެމް.ޑީ.ޕީއާ ޕީ.އެސް.އެމްއާ މިހާރު ވާ ބޭނުމަށް ނުކުމެ. މި ނޫން ބޭނުމަށް މިކަން ވާން ބޭނުމަށް ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފައިވުމަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ އަރިހުން ދަންނަވަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު މި ކުއްލި މައްސަލައަށް ބަހުސްކުރައްވަން އެދިވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑު... އާދެ! މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމަށް (އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު). ބާކީ އިނީ ދެ މިނެޓް މި ކުއްލި މައްސަލައިގެ ވަގުތުގައި.

މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަޤީގަތުގައި އޮތީ ކުއްލި މައްސަލައަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ އެއްބަހެއް ދަންނަވައިލަން ބޭނުން. ޕީ.އެސް.އެމްގެ ވާހަކަދައްކާއިރުގައި އިހުލާޞްތެރިކޮށް ނުވެ ގޮވަން އިދިކޮޅު ބޭފުޅުން މި ދައްކަވާ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ކޮންފިޔުސްކުރަން ޕީ.އެސް.އެމްގެ ވާހަކަދައްކާއިރު ޖަކާ އެންމެ ފުރަތަމަ ވެސް އެމް.ޑީ.ޕީން ކުރަންޖެހުނީ ކަމަކީ ފާއިތުވި ފަސް އަހަރު މިސަރުކާރުންގެ ދައުރުގައި އެއްވެސް އިދިކޮޅު މެންބަރަކަށް ފުރުޞަތު ނުދީ އަމުރަކީ އެއީ މިޑިޔާއާގެން ކުރި ކޮންފިޔުސްކުރާތީ އެކަން އިތުރު ވާހަކައެއް ދައްކަންޖެހޭކަށް. އަޅުގަނޑު

ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވަނީ ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ވަރަކަތްތަކާއިދުގައި މި މަޖިލީހުގެ ތެރޭގައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ މެންބަރުން ނަގާފައިވާ ހާ މިހާރު ގެންގޮސްގެން ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ބަސްފުޅުތަކަށް އިންކާރުކުރުން، ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ނައްސުތަކަށް އިންކާރުކުރުން ވަކާލާތުކުރުމުގައި އަސަރުގައި ވެސް މިތާ ތިއްބެވި މެންބަރުން މިހާރު ވެސް އެބަ ތިއްބެވި އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ އާޔަތްތަކަށް އިދިކޮޅު ހަދާ ފަރާތްތަކާއިދިކޮޅަށް 2011 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެންބަރު މަހުގެ 25 ވަނަ ދުވަހު ގަސްދުގައި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ޢަބްދުﷲ، ހަމަޖެހުމާ ބައްޕަވިއާ ފުރިހަމަކަމާއެކު ނިންމާލާފައި، މީގެން ފިކުރާއި ފިކުރުތަކާއި އަމީ ނުކަނޑައެޅުނުކަމާ، މަގުގެ އަދަބު ނުދެއްކުނުކަމާ މިއީ ކީރިތި ޤުރުއާނަށް އިންކާރުކުރުމެއް ނޫންތޯ؟ މިއީ ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ނައްސަކާ ސީދާ ގޮތުގައި އިންކާރުކުރުމެއް. ކިޔަމަން ގެންދަވަމުން ދިއުމުން އުމުރަށް ބުރަވާ އަންނާނެ. އެހެންވީމާ، މިވަގުތު ބަޔަކު ތިބެގެން ކީރިތި ޤުރުއާނާއި މިތާ އަޅުގަނޑު ކައިރީގައި ވެސް ދެން ބަހުރު އެބަ ނިސްބަތާ ބޭނުމާ އެއްކަލަކަށް މިއީ ރާއްޖެއަށް ވެސް ކީރިތި ޤުރުއާނަށް ވެސް ކުރާ އިންކާރުކުރުމެއް. އެހެންވީމާ، ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ވަރަކަ އަދި.އެ.ޕީން މިއަދުގައި ދައުލަތުގެ ރަސްމީ ބަޔާނުގައި، އެހެން ބައެއްމަނުދެވުނު، އެއް ދެކޮޅަށް އިހުތިރާމްކޮށްދިނުމުގެ ބަދަލުގައި ކަނޑައެޅިގެން ގޮތަކަށް ދެކެނީ. ކީރިތި ޤުރުއާނަށް ހުރުމަތްތެރިވާން ނުޖެހޭ ތަޢުލީމާއި ހަރަކާތްތަކަށް ވަކާލާތުކުރާ މެމްބަރުން ވެސް ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ވަރަކަތްތަކާއިދު...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައަކަށް މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ... އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިހާރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިހާރު ކުއްލި މައްސަލައިގެ ބަހުސްގެ ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، ބަހުސް ނިމުނީ. އެހެންވީމާ، ދެން އިތުރަކަށް މިކަމާ ގުޅޭގޮތުން ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތު އަރުވާކަށް އަޅުގަނޑު ގަސްދެއް ނުކުރަން. އެއީ ބަހުސްގެ ވަގުތު ހަމަވީމަ.

6. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6 އަށް. އެއީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން. {6.1}- ޤާނޫނު ނަންބަރު 16/2010 (ބޭސްފަރުވާއާއި ބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މޯލްޑިވްސް ބޭސްފަރުވާއާއި ބެހޭ ބޯޑުގެ މެންބަރުން ގޮތުގައި އައްޔަނުކުރެއްވުމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މަސައްކަތު ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެ މަސައްކަތް ގެނެވޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވުން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހަޅުއްވާ ސިޓީ މަޖިލީހަށް އިއްވަވައިދެއްވުން އަމީން އާންމުން ދަންނަވަން.

އިދާރީ ޤާނޫން އިއްވުން:

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އޮނަރަބަލް ޢަބްދުއްރަޙީމް ޢަބްދުﷲއަށް، ވެދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ. މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަންގެ މެންބަރު ގ.ހިލްމަން، އަލްފާޟިލާ މަރިޔަމް ވަޙީދާ އާއި، ގ.ހިލްނަވަރު/ބާރަސް، އަލްފާޟިލް ޢަލީ ޔޫސުފްގެ މެންބަރުކަމުގެ މުއްދަތު 5 ޑިސެންބަރު 2024 އަށް ހަމަވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 16/2010 (މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަނުގެ ޤާނޫނު)ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މޯލްޑިވްސް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ކޯޕަރޭޝަނަށް ދެ މެންބަރުން ޢައްޔަނުކުރުމަށް ޖަގަހަ އާންމުކޮށް އިޢުލާނުކުރުމުން ހުށަހަޅަން އިޖާބަދެއްވި ބޭފުޅުންގެ ނަންފުޅުތަކާއި އެ ބޭފުޅުންގެ މަޢުލޫމާތު އެ ކޯޕަރޭޝަނަށް ޢައްޔަނުކުރުމަށް އިސްކަންދީ ތަރުތީބުން މި ސިޓީއާއެކު ފޮނުވީމެވެ. 1- އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ، އުސްމަނުކުރެގެ/ހއ.އިހަވަންދޫ. 2- އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް މުޢާޛު ޢަލީ، ހަޒާރުމާގެ/ސ.ފޭދޫ. 3- އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް އަޝްރަފް، ވ.މަހިބަދޫ. 4- ލެފްޓިނަންޓް ކާނަލް (ރިޓަޔަރޑް) އަލްއުސްތާޛާ ޢާއިޝަތު ޢަބްދުލްމަޖީދު، ގ.ރަބަރުގެ. 5- އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ޝަކޫރު، ޒަމާ/ގ.ހިލްނަވަރު. 6- އަލްފާޟިލާ އާއިޝަތު ދީނާ ޝަރީފް، ޖައިހާން/ސ.ހިތަދޫ. 7- އަލްއުސްތާޛާ އާމިނަތު ޝަކީލާ އިބްރާހީމް، ގ.ނޫރީ. 8- އަލްފާޟިލާ ސިމާޔާ އަޙްމަދު، ބާސްކެޓްވިލާ/ސ.ހިތަދޫ. 9- އަލްފާޟިލް އިސްމާޢީލް ޝަފީޤު، މ.ސޯސަން. 10- އަލްފާޟިލާ ޝިފާޒާ މުޙައްމަދު، މާފަންނު. އާސަންދަ/ހ.ޝަމްސުއްދީން. 11- އަލްފާޟިލް ޢަލީ ނިޝާން، ގ.ކަރަންކާގެ. 12- އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޝަރީފް، ހ.ޝަރަފުވިލާ. މާލެ، ނިޒާމް ފެސިލިޓީ ނަންބަރުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަމްޢިއްޔާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤަވާއިދުގެ ދަށުން މި ސިޓީ ޝާއިޢުކޮށް މަޖިލީހުގެ ރައީސް ވިދާޅުވިއެވެ. ޖުމާދަލްއާޚިރާ 10، 1446، 11 ޑިސެންބަރު 2024. ރައީސްގެ އޮފީސް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް.

ރިޔާސަތުން ފޮނުވާލެއްވުން:

ސުވާލުއާއި އަދިން އާއްމު. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 125 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން މި ޢައްސަސާ ދިރާސާކުރުމަށް މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުން.

{6.2}- ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2008 (އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ދެ މެންބަރުން ޢައްޔަނުކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މުއައްސަސާ ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެ މުއައްސަސާއާ ދެކޮޅު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވުން. ސިޓީ މަޖިލީހުގައި އިއްވަވައިލެއްވުމަށްފަހު އާންމުކޮށް ދަންނަވަން.

އިދާރީ މޭޒުން އިއްވުން:

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އޮނަރަބަލް ޢަބްދުއްރަޙީމް ޢަބްދުﷲއަށް، ވެދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ. ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2008 (އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަން)ގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމުގެ ދެ މަގާމު ހުސްވެފައިވާތީ، އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން އެކަމަށް އިޖާބަދެއްވި ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން އަދުގަނޑަށް ފެންނަ ދެ ބޭފުޅުންގެ ނަމާއި އެ ބޭފުޅުންގެ މަޢުލޫމާތު މި ސިޓީއާއެކު ފޮނުވީމެވެ. 1- އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޒާހިދު، ދަފްތަރު ނަންބަރު ރސ 1548. 2- އަލްފާޟިލް ޢަބްދުއްރަޙްމާން ސަޖާދު ރަޝީދު، ރޯޒް/ކ. ހުރާ. ވީމާ، މަޖިލީހަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއްގެ މަތިން މި ދެ ބޭފުޅުންގެ ނަން ފާސްކޮށްދެއްވުން އެދި ދަންނަވަމެވެ. އަދި ދަންނަވަމެވެ. އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމުގެ މަގާމަށް ކުރިމަތިލެއްވުމަށް އިޢުލާންކުރުމުން އެކަމަށް އިޖާބަދެއްވި އެހެން ބޭފުޅުންގެ ނަންތައް މި ސިޓީއާއެކު ފޮނުވީމެވެ. އިޙްތިރާމް ގަބޫލުކުރައްވުން އެދެމެވެ. 10 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446. 11 ޑިސެންބަރު 2024. ޚާދިމުކުމް، މުޙައްމަދު މުޢިއްޒު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އަމީން އާންމު. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 125 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރެއްވުމަށް މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން.

7. މަޖިލީހަށް ބަޔާންކުރަންޖެހޭ ބިލު

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 7. މަޖިލީހަށް ބަޔާންކުރަންޖެހޭ ބިލު.

{7.1}- ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން [illegible] ދާއިރާގެ އިޤްތިޞާދީ [illegible] ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވުން. [illegible] ބިލު.

8. ނިންމަން ހުރި މައްސަލަތައް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 8. ނުނިމި ހުރި މަސައްކަތް.

{8.1}- ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބަންޑާރަ ނައިބުގެ އޮފީހުގެ ބިލުގެ ބަހުސް ކުރިއަށް ގެންދެވުން. އާދެ! މި ބިލަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖުމްލަ 4 ގަޑިއިރުގެ ތެރެއިން ބާކީ އޮތީ 3 ގަޑިއިރާއި 30 މިނެޓު. ޕީ.އެން.ސީ 2 ގަޑިއިރާއި 18 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.ޕީ 30 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އޭ 4 މިނެޓު، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ 12 މިނެޓު، އެމް.އެން.ޕީ 12 މިނެޓު، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 7 މިނެޓު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުސަތުއަރުވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިތުރަށް ބަހުސްކުރުމަށް ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަކަށް ވިދާޅުވެފައެއް ނުވޭ. އެދިވަޑައިއެއްނުގަންނަވާ. އެހެންވީމާ، މި ބިލުގެ ބަހުސް މިހިސާބުން ނިމުނީ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ކަނޑައަޅަން. އަދި މި ބިލު ބަލައިގަތުމަށް ވޯޓަށް އެހުން މިއަދުގެ ވޯޓުގެ ގަޑީގައި އޮންނާނެ ވާހަކަ ވެސް ދަންނަވަން.

9. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 9. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން. 9.1؛ އާދެ! 12 ޖަހަން ބާކީ ކުޑަވަގުތުކޮޅެއް ހުރުމާ އެކީގައި އިތުރަށް ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ކުރިއަށްގެންދަން ހުށަހަޅައިގެން ކުރިއަށް ގެންދަން މިވަގުތު ވަގުތު ތަންކޮޅު ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭތީ، އަޅުގަނޑު ގަސްދުކުރަނީ މިހިސާބުން މި ދަންފަޅީގެ މަސައްކަތް ނިންމާލަން. ނިންމާލާފައި ދެން 1 ޖަހާއިރު މަސައްކަތް ފައްޓަން. އެހެންވީމާ، މިހިސާބުން މި ދަންފަޅީގެ މަސައްކަތް ނިންމާލީމަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 11:55 އިން 13:01 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަބްދުއްރަހީމް އަބްދުﷲ)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. މި ދަންފަޅީގެ މަސައްކަތް ފަށާނަން. އެޖެންޑާއަށް ދިއުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތުން ވާހަކައެއް ދަންނަވައިލާނަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނޮޅިވަރަމް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދުގެ

އަނބިކަނބަލުން ވަސީލާ މުޙައްމަދު އަވަހާރަވެވައިވާތީ، އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ ނަމުގައި އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ނަންފުޅުގައި އާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ޢާއިލާއަށް ޢިޚުލާޞްތެރިކަމާއި ތަޢުޒިޔާ ދަންނަވަން. އަދި އެ މަރުޙޫމާގެ ފުރާނަފުޅަށް ސުވަރުގޭގެ ދާއިމީ ނިޢުމަތްތަކުން އެދި ދުޢާކުރަން.

{9.1}- މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެނުއަލް 2010، 2011، 2012، 2013، 2014، 2015، 2016، 2017، 2018، 2019، 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވާނީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ނައިބު ރައީސް، ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް.

ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެނުއަލް 2010، 2011، 2012، 2013، 2014، 2015، 2016، 2017، 2018، 2019، 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަން. ހުށަހަޅާއިރުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން އޮތީ މިއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގެ ހާލަތު އޮތްގޮތް އަދި ކުރީގެ މަޖިލިސްތަކުގައި ވެސް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ކަންކަން ކުރަމުންދިޔަ ގޮތް މި އޮތީ ފެންނަން. މިދިޔަ އެތައް، 2010 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މިއަދާ ހަމައަށް އެއްވެސް ރިޕޯޓެއްގައި ހުރި އެއްވެސް ކަމެއް ބަލައިލުމެއްނެތި އެއްވެސް ރިޕޯޓަކަށް ފިޔަވަޅެއް ނާޅާ މި ކަންކަން ގެންދިޔުމަކީ މިއީ ބަޖެޓްތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން މަގުފަހިވެގެންދިޔަ އެންމެ ބޮޑު ކަންތައްތައް. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މި ރިޕޯޓުތައް ދިރާސާކުރުމުގައި ހުރި މައްސަލަތައް ވަނީ މި ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާފަ. އޭގެ އިތުރުން އެ މިހުން އެ މިނިސްޓްރީތަކުން އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމާއި އަދި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ފޮނުވަންޖެހޭ މައްސަލަތައް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނާއި ފުލުހުންނަށް ފޮނުވުމާއި މި ކުރާ ކަމެއް ވާނީ މި ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާފަ. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝުކުރު ދަންނަވަން. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1500 އެއްހާ ރިޕޯޓް ހުރި. އެހެންވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް އަޅުގަނޑު [illegible] ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް [illegible] ދަންނަވަން. [illegible] [illegible] މި ރިޕޯޓް [illegible] ކަމަށް ނިންމަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރައީސުލްމަޖިލިސް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރެއްވުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވަނީ ޖުމުލަ 1 ގަޑިއިރު. އެއީ ޕީ.އެން.ސީ 39 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.ޕީ 8 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އޭ 3 މިނެޓު، ޖުމްހޫރީ 3 މިނެޓު، އެމް.އެން.ޕީ 3 މިނެޓު، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 2 މިނެޓު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ޗެއަރ ދެންމެ ރިޕޯޓު ހުށަހަޅުއްވަމުން އެ ވިދާޅުވި 2010، 2011، 2012، 2013، 2014، 2015، 2016، 2017، 2018، 2019، 2020، 2021 ގެ ވާހަކަ. އެ ބޭފުޅާ އެ ކޮމިޓީގައި ހުންނަވި އެ 10 އަހަރު ވެސް. އެންމެ ދުވަހަކު ވެސް، އެންމެ ފަހަރަކު ވެސް އެ ބޭފުޅާ މި ރިޕޯޓާ ބެހޭ ގޮތުން އެ ކޮމިޓީގައި ވާހަކަދެއްކެވިތޯ އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތަށް އަރާ. އަމިއްލަ ހިތުން އަމިއްލަ ސަރުކާރުގައި އެ ބޭފުޅާ އެ ވާހަކަދެއްކެވީ. އެންމެ ދުވަހަކު ވެސް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޑުކޮށްލައްވާ. ތުޅާދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ސަލީމް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ތުޅާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ފުރުޞަތު އަރުވައިގެން [illegible] ވަކިން ބޮޑު ގޮތެއް އިނގޭތޯ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ކޮމިޓީގެ މެމްބަރު ކަމުގައި [illegible]. އެ ކޮމިޓީގެ މެމްބަރު ކަމަށް ނަންގާ އެއްވެސް [illegible] އެ ކޮމިޓީއަކުން [illegible]؛ [illegible] މިހާރު ކޮމިޓީގައި. [illegible] ހުށަހަޅައިގެން ދިޔައީ. އެހެންވީމާ، ނިޒާމް މި މަޖިލީހުގައި އިނދެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ. ދެންމެގައި މި ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ނަންގަވާ ނިޒާމީ ނުކުތާ އަޅުގަނޑު ބަލައިގަންނަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވާއިރު ކަންކަމުގެ ޙަޤީޤަތް ރައްޔިތުންނަށް އޮޅޭގޮތަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމުން ދަންނަވަން. ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންގޮސްދެއްވުން އެދެން.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް 2010، 2011، 2012، 2013، 2014، 2015، 2016، 2017، 2018، 2019، 2020، 2021، 10 އަހަރު އެ ކޮމިޓީގައި ހުންނެވި ބޭފުޅެއް އެއީ. ނުޖެހޭ މުޤައްރިރަކަށް ހުންނަވާކަށް. [illegible] [illegible] ގޮތް އެނގޭނެ. [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު މި ސުވާލުކުރަނީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ. ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު [illegible].

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އާދެ! ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގައި [illegible] [illegible] މެންބަރުން [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުތަކާއި ކޮރަޕްޝަން މައްސަލަތަކާ [illegible] ބަލަން. އެހެންނަމަވެސް، [illegible] އެ ކޮމިޓީގައި އިން [illegible] ނޫން ކަންނޭނގެ. އެހެންވީމާ، ކަންކަމުގެ [illegible] ޕީ.ޖީ [illegible] ހުށަހަޅައިގެން [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ކުރީގައިވެސް ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނަންގެވި މައްސަލަ ހަމަ [illegible] އެ ނަންގެވި. މައްސަލައާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑު [illegible] ގޮތް [illegible]. އެހެންވީމާ، ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންދެވުން އެދެން.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަނެއްކާ ވެސް ރިޕީޓްކޮށްލާނަން. 2010، 2011، 2012، 2013، 2014، 2015، 2016، 2017، 2018، 2019، 2020، 2021، 10 އަހަރުވަންދެން އެ ކޮމިޓީގައި ހުންނެވި ބޭނުވެގެން. ނެތޭ ރިކޯޑުގައި ފެންނާކަށް. ނެތޭ ރިކޯޑުގައި ފެންނާކަށް މި ކަންބޮޑުވުންތަކުގައި އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަދެއްކެވިކަމުގެ އެއްވެސް ކަންބޮޑުވުމެއް ނެތް ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. އަނެއްކާ މި ރިޕޯޓުގައި ވެސް ނެތޭ މީގެ މާބޮޑު މައްސަލައެއް ހުރި ވާހަކައެއް، މި ރިޕޯޓުގައި ވެސް ހުށަހަޅާފައެއް ނެތޭ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޒާން ބައެއް ސުވާލުތައް ކުރެއްވި. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޒާން ބައެއް ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދެއްވި. އެހެންނަމަވެސް، މުގައްރިރު މާބޮޑު ކަންބޮޑުވުމެއް ނެތް މި ރިޕޯޓުގައި 10 އަހަރާ ދުރުކޮށްގައި. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކާށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފަށް.

ކާށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ކޮމިޓީގައި ވެސް، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ އަދި ސަބް ކޮމިޓީގެ ވެސް މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ދެކޭ ކަމަކީ މި ރިޕޯޓު ދިރާސާކުރުމުގައި ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. ފުރަތަމަ މިނިސްޓްރީގެ ޕްރޮޖެކްޓް ރިޕޯޓުގައި މި ހުށަހެޅި 5 އަހަރުދުވަހުގެ ޕްލޭނުގައި ވަރަށް ބައެއް ބޭންކްތަކުން ހިމަނާފައި ނެތް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، ތަންތަނުގެ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ގެންދާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު އަދި ޓަކައި ހިމާޔަތް އަދި ސަރުކާރުގެ ހިސާބު ބެލެހެއްޓުމަށް ޚަރަދުކުރާ ބަޖެޓު ބެލެހެއްޓުމުގެ ހިސާބު. އެހެންނަމަވެސް، މި ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑު ފެނިގެންދިޔަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ބޭނުންވާ ތަފާސް ހިސާބު، ޤާނޫނީ ގޮތުން ހިމެނިފައިވާ ބަޖެޓު ބެލުމަކީ އެ ބަޖެޓަށް ވަރަށް ބޮޑު ހިސާބުތަކެއް. އެހެންނަމަވެސް، މުޅި ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓު ދިރާސާކުރުމަށް ކުރިން އަހަރުތަކުގެ ބަޖެޓުގެ ތަފާސް ހިސާބު އެ ބަޖެޓުތަކުގެ މިންވަރު. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ބޮޑު ކަމަކީ މި 5 އަހަރު އެ ބަޖެޓުގައި މިހާ އެއްޗެހިތަކަށް ވެސް ބަލާ ކިޔާ ނުކުރާތީ، ހިސާބު ހިނގާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު ބޮޑެތި ބަޖެޓުތަކެއް، ދެން ދެވޭ އަދަދާ ގުޅޭ ގޮތުން ހިސާބު ކުރަން، ޕްރޮޖެކްޓް، ހިސާބު، ބައެއް ތަފާސް ހިސާބު ފާހަގަކޮށްފައި ވެސް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަ މި

ފާހަގަކޮށްލީ އަދި އަޅުގަނޑު އިންނަން ސަޕޯޓް ކޮމިޓީގައި ރިކޮމެންޑޭޝަނެއް ވެސް ފޮނުވައި ވަކިން ހުށަހަޅާ ހުށަހަޅާފައި އިންނަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ހަމަ އެކަން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަޙްމޫދަށް.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަޒާން މަޙްމޫދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ނަމުގައި މި އެޖެންޑާގެ ދެ ގޮތުން ވާހަކަދައްކަމުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ގަބޫލުކުރަނީ އެކަން ހިނގާފައި އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން. މި މަޖިލިސް، 20 ވަނަ މަޖިލިސް ފެށިގެން އެޖެންޑާތައް ދެ ދުވަސް އެއްވެސް ފުރަތަމަ ދައުރުތައް ކޮމިޓީގައި ވާހަކަ، އަޅުގަނޑުމެން ބައެއް މެންބަރުން ދެއްކީމަ އެ ބިލަށް ނިސްބަތްވާ އެމް.ޑީ.ޕީގެ މެންބަރުން ފުރަތަމަ ވެސް ދެކޮޅުހެދި މަޖިލީހުގެ އެ ކޮމިޓީން މި އެޖެންޑާގެ މަސައްކަތްކުރަން ވެސް. އެ ބިލުގައި ވިދާޅުވި ދެން ތިބި މި ކޮމިޓީން ކުރެވޭ ކަމަށް. އެބަހުރި ސަރުކާރު އެޖެންޑާ އެބަހުއްޓޭ. ދެން ކުރަން ކުރީގައި ދެކުނު ޤައުމީ މި 5 އަހަރު ތެރޭގައި ވެސް ނުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން އެ ދުވަސް ވެސް އެކަމާ ދޭތެރޭ ނިންމީ. އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކި ވާހަކައާ މިއީ ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް. އެ ކޮމިޓީގެ ޖަވާބުދާރީ މި އެޖެންޑާގެ ބަދަލަކީ. ކޮމިޓީގެ ނަޒަރު މުޅިއްޔާ، އެންމެހައި ގައުމުގެ ސަލާމަތް ވެސް އެ ދުވަސް ވެސް އެ ވާހަކަދައްކައި މާލޭގައި ކުރީގެ އެމް.ޑީ.ޕީ ވެރިކަމުން އެ ކަންތައްތަކަށް ހުރަސްއެޅުމާއި ވާހަކަ އެ ދުވަސް ވެސް މެންބަރު ސަރުކާރު ވެސް ފާހަގަކޮށްލައްވާ. ދެން އެ ދުވަސް ކޮމިޓީން ނިންމި އެޖެންޑާގެ ދިރާސާކުރަން ސަރަހައްދު ކޮމިޓީއަށް ހަވާލު. އެ ސަރަހައްދު ކޮމިޓީގެ މުޅިއްޔާ އަޅުގަނޑު. އަޅުގަނޑުމެން އެ ކޮމިޓީން ކޮންމެ ހަފްތާއަކު މަދުވެގެން 1 ދުވަސް ބައްދަލުވުމެއް ރިޕޯޓުކުރުމުން ދިރާސާކުރަމުން ދިއުމަށް. މިއީ އެކަމެއް އަހަރެން، އެކަމަކު ހަމައެކަނި ދިރާސާކުރަމުން ދެކުނުގެ ހިތަދޫ ދިރާސާކުރުމުގައި. އެޖެ ހިތަދޫ އަޅުގަނޑުމެން އަދި އަދަދު ދިރާސާކުރަން މި ފެނޭ. އެ ކަންކަމާ ދިމާވާން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފެނުނީ އެމް.ޑީ.ޕީ ވެރިކަމުގައި ކުރީގައި ކުރި ވަގުތުތަކުގައި ފަސޭހަ. އެނގޭ މީހުންގެ، ކުރިއަށް އޮތް ތަނެއްގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން އިތުރު ވަގުތުތަކުގައި ބޮޑުވެގެންދާތަން. އެ ބަދަލުވުން މިހާރު ކަނޑައަޅައި އެ ވަކިއަރަނބަދިނ

އެ ބޭފުޅުންގެ ވައްކަންތަކަށް މި ކޯޓުތަކުން ބަލައި ކަމާ ގުޅޭ އިދާރާތަކުން ތަޙުޤީޤުކުރަން ފަށާފައިވާތީ އެ ބޭފުޅުން ކަންބޮޑުވެވަޑައިގަންނަވަނީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢުއަށް.

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ފޮނުއްވި ފޮރިން މިނިސްޓްރީގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ވާހަކަދެއްކިޔަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ކަންބޮޑުވުންތައް ހުންނާނެކަން. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މާކުރިން ވެސް އެނގޭ ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މިގަޑި ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ އެއްކަމަކީ މިދެން ފެންނަން މި އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް 2010 އިން 2013 އަށް މިދިޔަ 3 އަހަރަކީ ހަމަ ބަޖެޓްތަކުގައި ވެސް އެމް.ޑީ.ޕީ ވެރިކަމުގައި އޮތް 3 އަހަރު. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ފުލް ކޮންޓްރޯލު އޮތީ އޭރުގައި އެމް.ޑީ.ޕީއަށް. އަދި 2013 އިން 2018 އަށް މިދިޔަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އޭރުގެ ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ވެރިކަން. އެ ވާހަކަ ކަންނޭނގެ ބޭނަން އެ އިސްލާހުކުރައްވާފައި. އެ 5 އަހަރު ކުރެވިފައި ހުރި މަސައްކަތްތަކެއް ފިޔަވައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަކުން ނުން މި ނިޒާމު ހަރުދަނާކުރުމަށް ބަލައި ކުރެވިފައި ހުރި މަސައްކަތްތަކެއް ފެނުނުކަށް މި 20 ވަނަ މަޖިލީސް ފިޔަވައި ދެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 2018 އިން 2023 އަށް 5 އަހަރު ފުލް ކޮންޓްރޯލް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި 19 ވަނަ މަޖިލީސް ހިމެނޭ ގޮތުން ކޮމިޓީ ކޮޅުލައި ރައްޔިތުންގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ ކަންކުރުމުގައި އާދަޔާ ހިލާފު ގޮތަކަށް ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ދިޔަ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ފޮނުވުން އެބަހުރި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދި މިހާރު ހިފެހެއްޓި ޕާޓީތަކުގެ ބޮޑުބަޔަކުން ހުރި މަސައްކަތްތަކާ ބެހޭ ގޮތުން 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ކޮމިޓީތަކުގައި 6 މަސްދުވަހުން. އަދި މިގޮތަށް ޚިޔާނާތްތެރިކަމާ ގުޅޭ ބަޔާނުތަކެއް ބަލައި، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، 6 މަސްދުވަހުން 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ކޮމިޓީތަކުން 6 މަސްދުވަހުން. އަދި އޭގެ ދިރާސާތަކުން ފެނިގެން އެޔާ ބެހޭ ގޮތުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގޯސްވެފައި މިހާރު މަސްދުވަހުން ނިޒާމުގައި މިދިޔަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެން ހުށަހެޅި، މި 20 ވަނަ މަޖިލީހުގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ ހިސާބުން. އެ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށްފައި. އަދި މި 20 ވަނަ މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ގޮތުން ކުރިއަށްގެންދިޔަ ރައްޔިތުންގެ ފައިސާއަށް ހާނީކުރާ ދުވަސްވަރު ފަހަރެއްގައި ދާއިރާ އަދި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީތަކުން ފުރިހަމަކޮށްދެއްވާ 20 ވަނަ މަޖިލީހުން އަޅުގަނޑުމެން

ފޮނުވާނީ. އެކަމާ ދޭތެރޭ ކަންބޮޑުވުން އޮންނާނެކަން އެނގޭ ހާލަތުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމަށް ބަހުސްކުރަމުން މި ގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި 2010 އިން 2021އާ ހަމައަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން އޮތީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން އޮތީ ގިނަގިނަ ދައުރުތަކުގައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފުލް ކޮންޓްރޯލު އޮތްއިރު އެއްވެސް ވަރަކަށް އޮޑިޓުކުރުމާއި މާލީ ހިސާބުތަކަށް ބެލުމާއި ދައުރުގައި މި ހިނގާ ވައްކަންތަކަށް ހުއްޓުވުމަށް ބަލައި އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރެވިފައި ނުވޭކަން. އޭގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގިގެން މި ދަނީ ވައްކަމަށް އެމް.ޑީ.ޕީން ކުރާ ތާއީދު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަކިން ހާއްސަކޮށް އެސް.އޯ.އީތައް ބަނގުރޫޓުވެގެންގޮސް މިއަދާ ހަމައަށް އެސް.އޯ.އީތަކަށް އަހަރަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އޮތީ ހުސްކޮރަޕްޝަނޭ ފެންނަން. އެއީ މާލީ ނިޒާމު ހަރުދަނާކުރުމަށް ބަލައި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފުލް ކޮންޓްރޯލު އޮތުމުން މި ނިޒާމުގެ ތެރެއިން އެދުވާ މަސައްކަތްތަކެއް ނުކުރެވުނު ސަބަބުން މިހިސާބަށް ދައުލަތުގެ އެސް.އޯ.އީތަކާ އަދި ވުޒާރާތަކަށް [illegible] ތާއީދުކުރަން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މި ދިރާސާކޮށް ނިންމައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ފެލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢައްބާސަށް.

ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢައްބާސް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް [illegible] 2010 އިން ފެށިގެން 2021 ވަނަ އަހަރާ ހަމައަށް ޖުމުލަ 12 އަހަރުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓުތައް މި އޮތީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ރިޕޯޓު ވަރަށް ފުރިހަމައަށް މި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވި. 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މިވަރުގެ މަސައްކަތެއް ކޮށްދެއްވީތީ މުޅި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަށް ވަރަށް އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު ޝުކުރު ދަންނަވަން. ހާއްސަކޮށް ޗެއާރުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ވަރަށް އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކު ހަމަ ޝުކުރު ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ހިތަށް މި އަރަނީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން 10 އަހަރުގެ ރިޕޯޓު ފާހަގަކުރަން ދެންމެ ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވުނީ. ވަރަށް ފުރިހަމަވާނެހެންނޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ކަމަކަށް ބަލައެއްނުގަނެވުނު. ފެލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިއަށްގެންގޮސްދެއްވުން އެދެން.

ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޙައްބާން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް އެބަ ދޭހަވޭ މިކަހަލަ ރިޕޯޓެއްކަން ބަހުސްކުރަމުންދާއިރުގައި މީގެ ކުރިން ހުށަހެޅުން ރިޕޯޓެއް ހުށަހެޅުނުއިރުވެސް ގިނަ އެމް.ޑީ.ޕީގެ މެންބަރުން ނެތޭ. އެހެންވީމާ، އެމް.ޑީ.ޕީގެ މި ޕީ.ޖީ ލީޑަރަށް އަޅުގަނޑަށް ހިފަން ހަޖަމުކުރުމުގެ މައްސަލައެއް ވެސް އެބައުޅޭތީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 2010 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެންގޮސް 2021 ވަނަ އަހަރަށް ވައްކަންކުރުމުންދިޔަ ވާހަކަތަކާއި އެ ހުރިހާ ވާހަކަތަކެއް ދައްކަވަން އިއްޔެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ވަގުންގެ މައްސަލަތަކަށް ބަލަން ނިންމުމު ހިސާބުން މިއަދު ހުއްޓުނު މިނިސްޓްރީއާއި ކޮންސްޓްރަކްޝަން މިނިސްޓްރީއާއި މާލެ ސިޓީ ކައުންސިލްގައި ބޭނޭ ހުޅުޖެހިގެން އެ ދިޔައީ. މިކަން ވަރަށް ރަނގަޅަށް ތަޙްޤީޤުކޮށް ބަލައިލަންޖެހޭ އެބަ. ހުރި ނަމްބަރުތަކުގެ ޙަޤީގަތްތަކަކީ މިކަންވެރިން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އިނގޭތޯ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާއި 18 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެ ކޮމިޓީތަކުގެ ބޭފުޅުން ހަމަ ބަރާބަރަށް ކޮމިޓީ އެޓެންޑެންސް ނަންގަވާން ދަންތޯ. ޔައުމިއްޔާތަކުން މި ކަންކަން ނުކުރެއްވީތޯ؟ މިއަދު 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ ހަމަވަނީ މި ދަނީ. ގަބޫލު ވެސް މި 19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ސުޕަރ މެޖޯރިޓީ އޮތީ އެމް.ޑީ.ޕީގައި. އެ 19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ ކޮމިޓީއެއްގެ މެޖޯރިޓީ ދަމަހައްޓަމުންދިޔައީ، މެމްބަރުންނާ ކުރިމަތިލުމުގައި ވެސް ހަމަ ގޮތްގޮތަށް ބޮޑުކުރާ އެމް.ޑީ.ޕީން. އަނެއްކާ އެ ކޮމިޓީގެ މެމްބަރުންނަކަށް މި އިންތިހާބު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސާލިހް. އެ ކޮމިޓީގެ މެމްބަރު ލީޑަރު ވެސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސާލިހް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ޓްރެންޑް މިނިސްޓްރީތަކުން އޮތުގައި، ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސާލިހް ވެރިކަމުގައި ރާއްޖޭގެ އެކި ކަންކޮޅުތަކުގައި 10 ވަރަކަށް ޒަމާނުގައި ފަށައިގެ އެމްބެސެޑަރުން ހުޅުވާލި. މި އެމްބެސެޑަރުން ހަމަ ވަގުތުން ވަޒީފާ ދިނީ އެމްބެސެޑަރުންގެ ވެރިންނަށް.

ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި ކޮންސިއުލޭޓުން ބައިތިއްބަންވީ. މި ފޯރިން މިނިސްޓްރީން އެމްބަސީތައް ހުރުމުގެ ބޭނުމަކީ ސީދާ ވަކާލާތުކުރަން ހުރުމާ ދުރުމަތަކާ މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ކަނޑައެޅިގެން ވަކާލާތުކުރަން ހުރުމާ ހުރި ދުރުމަތަކާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ފޯރިން މިނިސްޓްރީން ހަމަ ސީދާ ވަކާލާތުކުރަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހުރިހާ އެމްބަސީތަކާ އުޅެނީ. ކޮންސިއުލޭޓުން ބައިތިއްބަންވީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ޤައުމުގައި ކޮން ކަމެއްތޯ ވީ އެމްބަސީތައް ހުޅުވަން؟ އިރަށްދުވަސް އަނެއްކާ ބޭރުގަދަ މި އަހަރެމެންނަށްވެސް ބޭނުންކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެބަޖެހޭ މިވަރަށް ބޭނުންވާ މަޝްވަރާކުރަން އެމްބަސީތަކުން. މުވައްޒަފުން ބަދަލުކޮށް، އެ ތަންތަނުގެ ހިންގުމުގެ ޚަރަދު ކުޑަކުރަން. ފަހަރުގައި ޗާޓަރު ނަމަ ފާރަކާ މި ދައްކަނީ. ވަނީ ހުރިހާ ޗާޓަރުގެ އަނެއްކާ ބޭރުގައި މި ޤައުމީ ޗާޓަރުއެއް ފުރެނީ. އެމްބަސީތަކުގައި ތިބި މީހުންގެ އިސްތިޢުފާ، ހިޔާނަތްތައް، ރައްކާތެރިކަމާއި، ކާރިޔާއި، އެކިއެކި ސަބަބުން...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކަނޑިތީމު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ބަޖެޓަށް ވުރެ މުޅި ދުނިޔޭގައި އެންމެ ގުރުދުން ދަރުބާރު އަޙްމަދު، ފަހުމަކަށް ގެއްލިއްޖެ ފޯރިން މިނިސްޓްރީއަށް ފިނޭންސްއިން ހިފާފައި ހުރީ ދުވަސްތަކެއްގެ ބިލިއަނަކަށް ކަމަކަށް ނުވެސް ވާނެ. ކުރި ދިވަރަކަ ރަނގަޅުކުރުމަށް ބިލިއަން ޑޮލަރުގެ ޕްރޮޖެކްޓެއް މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއްގެ ދަރަނި އަދާކުރަން ފިނޭންސްއިން. މިހާރު އެ ޚަރަދުކުރަނީ ޑޮލަރުން މިނިސްޓްރީން ވަކާލާތުކޮށް ކަމަށް. އެކަމަކު ބޮޑުބޮޑުން ދައްކަނީ ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ބޮޑުބޮޑުގެ ފާހަގަކުރެއްވިގެން އެކަމަކު ބޮޑު ހުރިހާ ކަމެއް އެ ބޮޑުބޮޑުގެ ގޮތުގައި ދުވަހު ދަށުން ޚަރަދުކޮށް މި މަޖިލީހުން ކޮންގޮތަކުން ކަމެއް ނުބާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއްނޫޅޭ، އެހެން ފާހަގަކުރަނީ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިންމަވާލި ނިޒާމީ މައްސަލަ ބަލައިގަންނަން ނުކެރޭ. އެއީ ސާބިތުވެފައިވާ ވަކި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި ފާސް ދައްކައިދެއްވުމެއް ނުވާތީ. އެހެންވީމާ، ނިޒާމީ މައްސަލައިގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަންނަން ވެލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިއަށްގެންދެވުން.

ވެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޙައްބާސް ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ރައީސް؛ ބަޖެޓުގައި އެއީ ވެސް ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނޫން. އެއީ ޝައްކުކުރެވޭ ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަދެއްކެވޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޝައްކުކުރެވޭ ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ.އަޙްމަދު ޝަމްހީދަށް.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވެސް މި ރިޕޯޓާ ބެހޭގޮތުން އެއްޗެއް ބުނެލަން މި ޖެހުނީ އަޅުގަނޑުގެ އަޚު ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ފާހަގަކުރައްވައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ނިސްބަތްވާ މެންބަރުން މި ރިޕޯޓުގައި ނުބައިކޮށް ނޫނީ މި ރިޕޯޓުގައި އެޑްޖަސްޓުމެންޓުތަކެއް ފާހަގަކުރައްވާފައި ވޭ. އެއްގޮތަކަށް ވެސް އެމް.ޑީ.ޕީ މެންބަރަކު މި ރިޕޯޓުގައި، އޭރު ރިޕޯޓުގައި ނިސްބަތްވާ ދެކެވުނު ފާހަގަކުރެވުނު ޗާޓުގައި ދައްކާލާފައި ނުވޭނެ. ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރި އެއް ޑޮކިއުމެންޓް މި ހުރި 2000، 3000 ރިޕޯޓު އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަހަރެއްގެ ތެރޭގައި ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕީ.ޖީ ވިޔަފާރި ވެސް ދެންމެ ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް މިއަދު ގެއިރުގެ ތެރޭގައި މި ތާރީޚު 11 އަހަރުގެ ތާރީޚު ރިޕޯޓުތައް ނިންމައިފި. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ބަޖެޓުގައި އެއްކޮށް ބަލާފައި، މިގޮތުން އެއްކޮށް ބަލާފައި ރިޕޯޓު ބަލާފައި ނިންމުންތައް އެ ޕާޓީތަކުގެ ބަޖެޓުގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމިދާނެ 100 ރިޕޯޓު ވެސް. އާނ! މި ތާރީޚު ނިމިދާނެ ކަމަކީ. އެ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ރިޕޯޓު ނިންމުމަކީ އަޅުގަނޑު ނުދެކެން އެއީ ދިރާސާކޮށްފައި ކަމެއް ނިންމުން. ދެން އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާ ވާހަކަ ޚާއްޞަގޮތުގައި ބަޖެޓުގައި ބަހުސްކުރި އަޅުގަނޑުމެން ބެލިނަމަ ރިޕޯޓު މަޖިލީހުގެ އިދާރާގައި އޮޑިޓަރުން މި ރިޕޯޓުތައް ދިރާސާކުރުމަށް އޮޑިޓް ޖަހައިފި ނަގައިގެން މިކަން ފުރިހަމަކޮށް ކުރަން. އެހެންނަމަވެސް މިސޯޝަލްމީޑިއާ ކުރިއަށް އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅު ތެރޭގައި ކުރަން. ދެން މި ރިޕޯޓުތަކުގައި މި ތާރީޚު ވަނީ އަހަރުތަކަށް ތަކުރާރު މި ފޮނުވިފައި ޕީ.އެން.ސީ ސަރުކާރަށް. ޕީ.ޕީ.އެމް ސަރުކާރަށް. އެއީ 2013 އިން؛ ސާބިތުވޭ. ބާރަށް ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އެހެން. 2013 އިން 2018 ވާހަކަ މިވަގުތު އެބަހުރި. 2013 އިން 2018 ގައި، 2013 އިން 2018 އަށް ދިޔައިރުގެ ފިނޭންޝަލް ޕީ.ޕީ.އެމް. އެހެންވީމާ، މި ރިޕޯޓުތަކަކީ އެ ޕީރިއަޑަށް ހުރިހާ ރިޕޯޓުތަކެއް. އަދި…

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކާ މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢުއަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބަޖެޓާ ހިލާފު ވާހަކަދެއްކެވުމަކީ މަޖިލީސް ގަވާއިދު ހުއްދަކުރާ ކަމެއް ނޫން. އެހެންވެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ.ޝަވްރީދު އެ ވިދާޅުވި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރަށް ނިސްބަތްވާ ގިނަ އަދަދުތަކާ އޯޑިޓު ރިޕޯޓުތަކުގައި އޮތީ. އެއީ އެކަން ރަނގަޅުކޮށްދެއްވުން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޭނުން އެދޭ ވާހަކަދަންނަވަން. މިއީ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް. ބަޖެޓާ ހިލާފު ވާހަކަފުޅެއް އެ މަނިކުފާނު އެ ދެއްކެވީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ގުޅާއިރު މިވާ ގޮތަކީ 2010، 2011، 2018، 2019، 2020، 2021. މަޖިލިސްތަކުގައިވާ. މަޖިލިސްތަކުގައިވާ. ބަޖެޓާއި މިގޮތަށް ބަޖެޓު މި އޮތީ، މިގެ ގިނަ ބައެއް ޕީ.ޕީ.އެމްއަށް ނިސްބަތްވާ 5 އަހަރު. ދެން ބާކީ ނިސްބަތްވަނީ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް. އެހެންވީމާ، ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ކަމަކަށް ބަލައިނުގަނެވޭނެ.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަވްރީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެއްޗަކަށް ވެސް އަދަދުތައް ނިކުމެން. މިގެ ފަސް އަހަރު ފަހުން 5 އަހަރު އެމް.ޑީ.ޕީ ޕީ.ޕީ.އެމް ސަރުކާރަށް ނިސްބަތްވާ. ދެން 2012 ގައި އިންތިޤާލުކުރެވުނު ސަރުކާރެއް ނޫން މި ދައުރުގައި ހިނގާފައެވެ. ދެން ވަކާލާތު ވާހަކަ އަދި މިއަދު ޕީ.ޕީ.އެމް ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓު ވަރަށް އިސްލާހުތައް މިހާރު އެބަ ދެއްކެވޭ. އެކަމަކު އަދިވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ވަރަށް ބޮޑު ވަކާލާތު، ބޮޑެތި ޤާނޫނުތަކެއް، ވަޒީފާ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބޮޑު ވަކާލާތު ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ވަގުތު 18 ވަނަ މަޖިލީހުގައި. އެ މަޖިލީހުގެ ބަޖެޓުތަކާ ބާކީ ދާއިރާގެ ބަޖެޓެއް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، 18 ވަނަ މަޖިލީހުގެ ނިޒާމު ޕީ.ޕީ.އެމް ސަރުކާރުގެ މަޖިލިސްތަކެއް، ވަކާލާތުގެ އިންތިޤާލު. އެހެންވީމާ، އެކަން ދިރާސާކުރާށެވެ 18 ވަނަ މަޖިލީހު ހިނގި ގޮތެއް ނޫން ދެއްކީ.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަވްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު؛ ނޫން، ނޫން. އަޅުގަނޑު ވާހަކަދައްކަން ފުރުޞަތުދެއްވުން އެދެން. މިހާރު ކޮންމެ ގޮތަކަށް ނަމަވެސް އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ ވައްކަން ހިނގާފައި އޮތީ 2013 އިން 2018 ގައި. އެއީ 18 ވަނަ މަޖިލިސް. އެ ޕީރިއަޑުގެ ތެރޭގައި އެ ކަންތައް އޭރު ބަލަން އޮތީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ. އޭރު ތިއްބެވި ބާރަށް ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝުޖާޢުމެން މައްސަލަތައް ބަލަން. ޝުޖާޢުމެން، ބާރަށް ދާއިރާގެ މެންބަރުމެން މި ކޮޅުގައި އެ މައްސަލަތައް ބަލަން ތިއްބާ، ރައްޔިތުން ހޮވާދީ ތިއްބާ އެ ވައްކަންތައް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގައިގެންދިޔައީ. އެހެންވީމާ، ވައްކަމުގެ ވާހަކަ މި ކޮޅުގައި އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ނިސްބަތްވާ ދެއްކުމަކީ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ޕީ.ޕީ.އެމްއަކަށް ނިސްބަތްވާ ނޫނީ ޕީ.އެން.ސީއަކަށް ނިސްބަތްވާ މެންބަރުން މި މަޖިލީހުގައި ދައްކަވައިގެންވާނެ ވާހަކަތަކެއް ނޫން އިނގޭތޯ. އެއްގޮތަކަށް ވެސް ދައްކަވައިގެން ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ބޮޑު ވައްކަން ހިނގީ މި ބޭފުޅުންގެ ވެރިކަމުގައި. މި ބޭފުޅުން އެކަންކަން ބަލަން ތިބީ. ދެން ކޮން ވާހަކައެއް މިއަދު މި ކޮޅުގައި މި މަޖިލީހުގައި ދައްކަން އައިސް މި ބޭފުޅުން މި އުޅުއްވަނީ؟ ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢަށް.

ބާރަށް ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ހިތާމަކުރަން މިއަދު ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅުދެއްކެވިއިރުގައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ކަރާމާތަށް އަރައިގަތް، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ކަރާމާތަށް އަރައިގަންނަ ގޮތަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާތީ މިއީ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތާމަކުރާ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މި އޮޑިޓް ރިޕޯޓަށް ފާހަގަކުރަމުން ދިޔައިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަވި ބައެއް ޖީ.ސީ.ޝަވާހިދު ފީސް އެބަ ކުންފުނި އިނގޭތޯ ކޮންސްޓްރަކްޝަންގެ ބޮޑީގެ ފަސް އެމް.ޓީ.ސީ.ސީއަށް މަސައްކަތްކުރާކަހަލަ. މިއީ އިނގޭތޯ މި ބޭފުޅުންނަށް މިވާ؛ 2000، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 2000، އަޅުގަނޑުމެންނަށް 2000 އައިސް ގަސްމާއި މިފަދަ ބައިވަރު ކަންކަންތައް އެބަހުރި މި ބޭފުޅުންގެ ދައުރުގެ ތެރޭގައި ހިނގާފައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، މިއީ މި ކަންތައްތަކާ ދޭތެރޭގައި ވަރަށް އުނދަގޫ ފުޅުވާން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު އިތުރު ފުރުޞަތެއް ނަގަންޖެހުނީ މި މަޖިލީހުގެ ކަރާމާތަށް އަރައިގަނ، މި މަޖިލީހުގެ ބޮޑުގައި ވައްކަންތައް އަޅުވާ ގޮތަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވީމާ. ބަޔާނުގައި މިސާލަކަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާތީ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވާ ކަމެއް. ބަޔާނާ ހިތާމަ ވާހަކަތަ އެ ދަނިކޮށް ގަވާއިދުގައި، އަޅުގަނޑުމެން

ހުށަހެޅުއްވައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މި ވޯޓުފުދިރަ ބާޖީގައި ނުކުރެވޭ މަސައްކަތް ބަޖެޓުގައި މި 20 ވަނަ މަޖިލީހުން ކުރުމަކީ މިއީ ކޮމިޓީއެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ކޮމިޓީއެއް. މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް ވެސް ލިބޭ ވަރަށް ބޮޑު ޝަރަފެއް. 12 އަހަރުވަންދެން ނުކުރެވި އޮތް މަސައްކަތެއް 20 ވަނަ މަޖިލީހުން ކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލީ ނިޒާމު ހަރުދަނާކުރުމަށް ބަލައި ރައްޔިތުންގެ ފައިސާއަށް ފަރުވާތެރިވާ ހުރިގޮތް ބޮޑު ގޮތެއްގައި ރައްޔިތުންނާ ހަމައަށް ހާމަކޮށްދިނުމަށް ބަލައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ކުރި މަސައްކަތަކީ މިއީ ހާމަކަމާއި މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމް ނާޒިލަށް.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ ތަކުރާރުކޮށްލާނަން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަޑުކޮށްލައްވާ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ.އަބްދުﷲ ޝަރީފަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އެއްވެސް ދުވަހެއްގައި، އެއްވެސް ޖަމާޢަތެއްގައި ސަރުކާރުގެ އެއްވެސް އިދާރާއެއްގައި ކޮންސަލްޓެންޓެއްގެ މަސައްކަތްކޮށްނުކުރަން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ސީދާ އިތުރުވުމެއް އެ ހުއްޓުވި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނެންގެވި މައްސަލަ ނިޒާމީ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައެއްނުގަނެވޭ. އެއީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ދެއްކި ވާހަކައަށް ރައްދުދެއްވުމަށް ކަމަށް ބޭނުން ގަބޫލުކުރެވޭ. ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންގޮސްދެއްވުން އެދެން.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ ރިޕޯޓުގައި އަޅުގަނޑަށް ކުރީޒަރަހު ފާހަގަކުރެވުނު ކަމެއް ފާހަގަކޮށްލާނަން އެކީގައި ދުވަސް ފުރުސަތުތަކަށް މި އޮތީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 10 އަހަރުދުވަހުގެ ރިޕޯޓު މި މަޖިލީހުގެ ޓޫރިޒަމް ހުނަރުވެރިކަމި އެކުއިރު ބައްދަލުވެފަވާނެ ކާމިޔާބު، އެންމެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ 14 މިލިއަނުގެ ބައްދަލުވުމެވެ. މިހާ ފުރިހަމަ ރިޕޯޓެއް ގެނެސްދެއްވާފައި އެ ބޭނުންވުން އެ މުޅި ވާހަކަ އެ ދައްކަވަނީ. 14 މިލިއަން ޓޫރިސްޓުންނަށް ހުރި މި 10 އަހަރުދުވަހުގެ ރިޕޯޓު ގެންނަން. 14 މިލިއަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 14 މިލިއަން ޓޫރިސްޓުންގެން އެ މުޅި ވާހަކަ އެ ދައްކަނީ. އެއްވެސް މެންބަރަކަށް އެކަށައެޅި ވެސް ނޫނޭގެ. ހުސް ދުވަހު، ހުސް ދުވަހު، ހުސް ދުވަހު އެ ހައްދަވަނީ. ހުސް ދުވަހު އެ ހައްދަވަނީ. އެންސޯވާ، މިއީ މިކަހަލަ ރިޕޯޓު ގެންނަވާން ކަނޑައެޅި ދުވަހުން ފޮނު މި ބޮޑުކުރެވޭ ރިޕޯޓު ގެންނަމުން. އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރަނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާތަނަށް މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގައި ބައިވެރިވާން އެދިވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުދެވިއްޖެ. އެހެންވީމާ، ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ނިމުނީ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. ދެން މި ރިޕޯޓަށް ވޯޓަށް އަހާނީ މިއަދުގެ ވޯޓު ގަޑީގައި އެޖެންޑާ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

{9.2}- މިއަދު އަޅުގަނޑު މި ދަނީ 9.2. މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަންގެ 2018، 2019، 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމަށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ނައިބު ރައީސް އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަލީމް.

އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަންގެ 2018، 2019، 2020، 2021، މި 4 އަހަރުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރީ ކޮމިޓީން ނިންމައި ކުރަނުކުރެވިގެން ބޭސް ކޮމިޓީން ވަނީ މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ފޮނުވާފައި ހުށަހަޅާފައި. މި ރިޕޯޓަކީ ވެސް ހަމަ މިއަދު ހަމަ ދިރާސާކުރި ކޮމިޓީގައި

އިންނަވާނެ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ބޭފުޅަކު ވެސް އިނގޭތޯ. ހާއްސަކޮށް އަޅުގަނޑު އެ ނަން ނުބުނެވުނަސް އެ ކޮމިޓީގައި އިންނަ ބޭފުޅަކަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ. އެގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން މި ރިޕޯޓަށް ނިންމަނީ ހުސް ހަމައެކަނި ޕީ.އެން.ސީގެ މެންބަރުން ތިބެގެނެއް ވެސް ނޫން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންވީމާ، ކަން ހިނގި ގޮތް ވަރަށް ރަނގަޅަށް، ދެން އަޅުގަނޑުމެން ނޭނގޭ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ލީޑަރޝިޕާ ނޫނީ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޕީޖީ ލީޑަރަށް އެ މަޢުލޫމާތު ނުދެނީ ކީއްވެތޯ ވެސް ފާސްކުރިގޮތާ ދޭތެރޭގައި. ދެން ފަހަރެއްގައި އެހެން ވުން ވެސް އެކަށީގެންވާ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު ކުރީގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި، މިދިޔަ ދައުރުގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑު އިނީން. އިނދެގެން މި ރިޕޯޓުތަކުގެ ކަން ނުހިނގާ އަޅުގަނޑު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން އިސްތިއުފާދިނީ. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން އިސްތިއުފާދިނީ، 3 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުފާދީފައި އަޅުގަނޑު އެ ކޮމިޓީއަކަށް ނުދަން. އެ ކޮމިޓީއަށް ދެން އައްޔަންކުރީ އެހެން މީހަކު. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ތަކުރާރުކޮށް އެ ވާހަކަދައްކައިގެން ވެސް މި މައްސަލަތަކާ ބަޔަކަށް އާއްމުކޮށް ވެސް މަސައްކަތްކޮށްދެއްވުމުގެ ނަތީޖާއަކީ އަޅުގަނޑު އެ ކޮމިޓީން އިސްތިއުފާދީގެންހުރީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންވީމާ، އާދެ އިތުރަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން އަޅުގަނޑުމެން މިހާ މި އޮތީ 75 މެންބަރުންގެ ބޮޑު އަޣުލަބިއްޔަތެއް. 75ގެ. އެހެންނަމަވެސް، ވަރަށް ރަނގަޅަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އެނގޭނެ ސަރުކާރުގެ ކޮންފިޑެންސާއި ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓަރުންނާއި އެ ހުރިހާ ތަފާތު ގޮންޖެހުން މިހާރު ވެސް މި ގޮތަށް ސަރުކާރުގައި ހިނގާ ކަމެއް ތަޙްޤީޤު ކަމަށް ވަރަށް އެކަން ދިރާސާކުރަމުން. މިއަދު ވެސް އެޖެންޑާ ހުށަހަޅާފައި. ފުރަތަމަ ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ އިންތިހާބުކުރީ. އެ މަޖިލީހުގެ ބަޔަކަށް މި ދަނީ ކޮން ބައެއްތޯ؟ ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ޑްރާމާ، ޕީ.އެން.ސީގެ ޑްރާމާ އެއީ ކޮން ބައެއް ކުރަމުން މި ގެންދަނީ. ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ކޮމިޓީގައި ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުވަނީ؟ ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުވަނީ ސީދާ ޕީ.އެން.ސީން އެކަނި. އަޅުގަނޑުމެން ކުރަނީ. މިއަދު 4:30 ގައި އެބަހުއްޓޭ ކޮމިޓީ މިނިސްޓަރު، ފިނޭންސް މިނިސްޓަރު، ކަސްޓަމްސްގެ ބޭފުޅުން ވެސް މި ކޮމިޓީން ގޮވާލަނީ. ކޮބާ ބައްދަލުވުމެއް ކުރިން ނުކުރީ؟ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރީ. ކޮބައިތޯ މިހާރު ތަފްސީލުކުރުމެއް، މިހާރު 5 އަހަރު ތެރޭގައި އެ މީހުން އަމިއްލަ ކޮމްޕެނީތައް ހިންގަމުން ކުރި އެހެން ކަންކަމާއި ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ ތަފްސީލުތައް. އަޅުގަނޑުމެން ފުލުހުންގެ ތަޙްޤީޤުތަކާއި ބަހުސްކުރެވޭ ކަންކަން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިފައިވާ ރިޕޯޓުތަކުގެ ތެރޭގައި މި ސަރުކާރުގެ ކަންކަން ބޮޑަށް ނިސްބަތްވެގެން ދިޔައީ ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުން ވެސް މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ އަޅުގަނޑު މި ރިޕޯޓަށް ތާއީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރެއްވުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ޖުމްލަ 1 ގަޑިއިރު. އޭގެ ޕީ.އެން.ސީ 39 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.ޕީ 8 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އޭ 3 މިނެޓު، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ 3 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އެން.ޕީ 3 މިނެޓު، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 2 މިނެޓު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވުމުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެޖެންޑާގެ 9.2 މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން އަހަރީ ރިޕޯޓްތައް، އެޑިއުކޭޝަންގެ އަހަރީ ރިޕޯޓްތައް 2018، 2019، 2020، 2021، 4 އަހަރުގެ ރިޕޯޓު ކޮމިޓީގެ ނައިބު މުގައްރިރު ހުށަހަޅުއްވަވުން ދެންމެ ވިދާޅުވި ވާހަކަފުޅުގަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތްވަރާ ސަޕޯޓުކުރަން. މި ރިޕޯޓަށް ހުރަސްއަޅައިގެން އިސްތިޢުފާދެއްވި ވާހަކަ ކޮމިޓީން. އަޅުގަނޑު ބޭނުން މަޖިލީހުގެ އިދާރީ މޭޒުން ވެސް ސާފުކުރަން އެއީ ހަމަ ބަޔާނުތަކުގައި ވެސް ކަންހިނގާފައި އޮތްގޮތްތޯ. މި ނިމިދިޔަ 19 ވަނަ މަޖިލިސް ނިމުނުއިރު ވެސް އެ ބޭނުމާ ކޮމިޓީގައި އިންނަވާ. ކޮން މުއްދަތަކުން ކޮން މުއްދަތަކަށްތޯ އިސްތިޢުފާދެއްވީ؟ ރިޕޯޓަށް ލިބުނީމަތޯ އަލުން ވަޑައިގެންނެވީ ކޮމިޓީއަށް؟ އަޅުގަނޑު ބޭނުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައަކަށް މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ އިސްދޫކަޅައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާޙަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިސްދޫކަޅައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާޙް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކޮމިޓީ ރިޕޯޓަށް ބަހުސް ނުވަތަ އެއްޗެއް ވިދާޅުވުމުގެ ބަދަލުގައި ހަމަ ރިޕޯޓު ހުށަހަޅުއްވާ މި ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރު، ނައިބު މުގައްރިރަށް ވާހަކައިން ރައްދުދެއްވުމުގެ ގޮތުން މުޅި ޕާޓީއަށް މައިކް އެ ބޭނުންކުރައްވަނީ. މިއީ ގަވާއިދު ތަންފީޒުކުރާގޮތް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއް ނުކުރަން އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި ވާހަކަ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ބަހުސްގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން އެ ގެންދަވަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ އެ ރިޕޯޓުގެ ދާއިރާގެ ތެރެއިން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގެންދަވާ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ގޮތުގައި މި ވާހަކަ ބަލައިގަންނާކަށް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިއަށް ގެންގޮސްދެއްވުން އެދެން.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ މުގައްރިރު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް، ނައިބު މުގައްރިރު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ހަމަ އަޅުގަނޑު ވެސް މި ގެންދަވަނީ އެ ރިޕޯޓާ ގުޅިގެން ހަމަ ވާހަކަދައްކަމުން. ރިޕޯޓުގައި ހުރި މާއްދާ ތަފުސީލުކޮށް އެ ބޫޖުގާ ވެސް ވަޅައެއްނުގަންނަވާ. އެ ބޫޖުގާ އެ ރިޕޯޓާ ގުޅިގެން އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ހަމަ އެއާ ވިދިގެން ދެން އެއާއެކީގައި އަޅުގަނޑު ވެސް މި ދަނީ ކުރިއަށް އިނގޭތޯ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ހަމަ މި ރިޕޯޓުގައި ވެސް އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނު 14 މިނެޓު އޮތީ. އެންމެ ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވާފައި އޮތީ. ވަރަށް ފުރިހަމަ ރިޕޯޓެއް. މިއީ ކުރީ ސަރުކާރު ކިޔަންވެގެން، ކުރީ ސަރުކާރުތަކާ ކިޔަންވެގެން މި ބޫޖުން ކުރާ ކަމެއް މިއީ. މާބޮޑު އިތުރު ވަގުތެއް އެހެން ދިޔަގެން އެކަމަކު ކުރާ ކަމެއް ވެސް ނޫން. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިތުރު ބޭފުޅަކު ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވަން އެދިވަޑައިނުގަންނަވާތީވެ މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ނިމުނީ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. ރިޕޯޓަށް ވޯޓަށް އެހުން މިއަދުގެ ވޯޓު ގަޑީގައި އޮންނާނެ ކަމަށް ދަންނަވަން.

{9.3}- މިހާރު އަޅުގަނޑު މި ދަނީ 9.3 އަށް. އެއީ ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ބިލު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމަށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ނައިބު މުގައްރިރު ހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް.

ހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ބިލު ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. މި ރިޕޯޓުގައި އަޅުގަނޑުމެން މަޖި [illegible]

އަޅުގަނޑުމެންނާ މަޝްވަރާކުރުމުން. އެހެންނަމަވެސް، މަޓީން އެދުނު ހުރިހާ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން އަނައްރެން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބަދަލުތަކެއް ކޮމިޓީން ގެނައުމާ އެކުގައި، ކޮމިޓީން ގެނައި ބަދަލާ އެކުގައި އަޅުގަނޑު މި ފާސްކުރަން ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖުމްލަ 1 ގަޑިއިރު. އެއީ ޕީ.އެން.ސީ 39 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.ޕީ 8 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އޭ 3 މިނެޓު، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ 3 މިނެޓު، އެމް.އެން.ޕީ 3 މިނެޓު، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 2 މިނެޓު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުސަތު ހުޅުވާލަން. އާދެ! މިހާރު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒާހިރަށް.

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މަޖިލީހަށް ސަރުކާރުން މި ފޮނުއްވި ބިލު ފައިސާއާ ބިލު މަޖިލީހުގެ ފްލޯރުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވަރަށް ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި މި ބިލާ ބެހޭ ބަހުސްކުރެއްވިއިރު، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަށް މި ބިލު މި ފޮނުވާލީ. ހަމަ އެއާއެކުގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި މިކަމާ ގުޅޭގޮތުން އެކިއެކި ފަރާތްތަކާއި އެ ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުކޮށް، މި ބިލުގައި އެ ބޭފުޅުންގެ ހިޔާލު ކަމަކަށް ވަނީ ބަޔަކު އެ ކަމުގައި ފާހަގަކުރެއްވި، އަދި މި ބިލުގެ ތެރޭގައި އެ ބޭފުޅުން މިސާލަކަށް ކޮންމެވެސް ބައެއް ގޮތްގޮތުގައި ހުށަހެޅި ކޮންމެވެސް މަސައްކަތް ވަނީ ބައްލަވާ ވެސް ގޮތުގައި ސޮއިކުރުމަށް ފާސްކޮށްފައި. އިއްޒަތްތެރި އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެއްވި މި ބިލުގައި މިކަމަށް ފައިސާގެ 10 އަހަރުން ދަރުވާ ކުދިން އަމިއްލަ 500 ޑޮލަރު މަހުކުރެވޭ ދަތުރު ކުރުމުން ވެސް 12 އަހަރުގެ މަހައްސަން އެބަ އުވޭ ހިމާރާ. އެއީ އިތުރުން ވެސް ބަޔެއް މުސާރަ ކުދިކުދި އިސްލާހުކޮށް މި ބިލުގައި ހުރިކަން ފާހަގަކުރަން. އަދި މި ބިލަށް މި ދެއްވަން މި ވަގުތަށް ދިމާވެފައި މިވާ އިޤްތިޞާދީ ހާލަތަށް ބަލާއިރު، ހާއްސަ ގޮތެއްގައި ބޯޓު ފަރުވާއަށް ދިމާވެފައި މިވާ ދަތިކަން ރައްދުކުރުމަށް ވަރަށް މުހިންމު ބިލެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. މި ބިލު ހުށަހެޅުން މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަހައްޓަމުން ދިޔައިރު ބައެއް ބޭފުޅުން ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތުގައި ބަލައި ދިވެހިންގެ ޑޮލަރު ވިއްކާ 500 ޑޮލަރު މުދަލުބަދަލުން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ދަރަންޏަށް ބޭނުންވާ މި 500 ޑޮލަރާ ދިމާ 500 ޑޮލަރު މުދަލުތަކާއިރު އެއްޗެއްގައި އަހަރަކު މުސާރަ ޑޮލަރު ބޮޑު އެއްކޮށް ސީދާ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މި ވަގުތު ޕީ.އެސް ޑޮލަރެއް މުސާރަ ލިބޭ ޑޮލަރު ބޭނުމަށް ހަމަޖެހިފައި އެއްކޮށް ރުފިޔާ 15 ރުފިޔާ 42 ލާރި. އެހެންކަމާ، މި މުސާރަވާ ކޮންމެ 500 ޑޮލަރަކަށް

15 ރުފިޔާ 42 ލާރިގެ ރޭޓުން އެ ވެރިފިކޭޝަން ފައިސާ ދޭން ބޭންކަކުން. ހިލޭއަކު ނޫން ކޮންމެ ބޮލަކަށް 500 ޑޮލަރު ނަގަނީ. އެހެންވީމާ، ޖުމުލަކަށް ވާނީ އެ އެއްކަލަކަށް އެ އެއްކަލެއްގެ އަމުދު އެއްކަލަކަށް ޖުމުލަ ހިސާބު ދިވެހި ބަރުން. އެހެންވީމާ، މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރަމުން މިދާ ފައިސާއާ ބޭރު އުސޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން މިހާރު ފެށު، މިހާރު އަމަލުކުރައްވާ ފެށު އަމަލުކުރަމުންދަނީ ޑޮލަރެއް މާރުކުރާ ރޭޓަކީ 15 ރުފިޔާ 42 ލާރި ކަމަށް. އޭގެ ބަދަލުން އަދުގަނޑުގެ ބަދަލުތަކާގައި މި ގަނޑަ 19 ރުފިޔާ، 20 ރުފިޔާ މި އެއްޗެހިސަލި ބްލެކް މާކެޓް ކަމަށް މި ފާހަގަކުރެވޭތީ. އެހެންވީމާ، މިއީ ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް، މި ޤައުމަށް ވަރަށް ފައިދާހުރި ބިލެއް. މި ބިލު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި ދިރާސާކުރުމުގައި އެ ބޭފުޅުން ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރައްވާފައިވާކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އިއްޔެގައި ހުސްދުވަސް 9 އިން ފެށިގެން ރޭގެ ގަޑިއަކަށް 9، 10 ޖަހަންދެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ނާއިބު މުގައްރިރު އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަން. އަދި ކޮމިޓީގެ އިތުރު މެމްބަރުން އެ ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވަރަށް އިޚްލާޞްތެރި، ބޮޑު މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެއްވި ހަމަ ނުކުމަކީ، ނުތަނބި ވިޔަފާރި ފަދައިން ކުރެއްވުނު. އެހެންވީމާ ބަލައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަށް މި ފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު ޝުކުރު ދަންނަވަން. މި ދިރާސާކުރެއްވި ބޭފުޅުންނަށް ގޮސް އެ މަސައްކަތް ކުރެއްވި ކޮމިޓީގެ ނަޒަރު މުގައްރިރު އަދި އެ ކޮމިޓީގައި ހިންގަވައިދެއްވި އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެމްބަރުންނާއި އަޅުގަނޑުމެން ޕާޓީން ކަމަކަށް އިތުރު ޚިޔާލު ބަޔާންކުރެއްވި މެމްބަރުންނާއި އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ނިންމާލަމުން ދެން ފުރުޞަތު ކަމަށް ވާހަކަ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމަށް.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުޅުމާލޭގައިވާ ވިޔަފާރި މާބަނޑުޑޮއްގައި މިކަން ކުރިއެރުވުމަށް ކަނޑުގެ ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ނުކުރަން. މި ބިލުގައި އެކަށައި ވަރަށް ފަސްގަނޑު ބަންޑުކުރެވޭ އިތުރުވާ. އެކަމަކު ފެށޭ މިހާރު އަޅުގަނޑު މި ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުމުގައި 10 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަ ބަޔާންކުރޭ ބޭރު ފައިސާއިން ލިބޭ އާމްދަނީން ބައެއް މާލިއްޔަތުން މި މާއްދާގައި އެކި ބައިވަރުކަމުގައި ކުރެވޭ ސްކޫލް ސްކޫލް ފުރުސަތުގެ ވާހަކަ. ހަމަވީތީ، ކުރެވޭ ސްކޫލް ފުރުސަތު ވެސް ގެ އެއްވެސް ތަނެއްގައި މިހާރުގެ ހަމަތަކުގައި ނެތް. ކުރެވޭ ސްކޫލް ފުރުސަތުގެ އަސްލު މިނަވަރު ބެލެވޭ އަނިޔާވުމުގެ އަޅުގަނޑު އަޅާލަން. ކުރެވޭ ސްކޫލް ފުރުސަތު އިން ބައެއް ބޭނުންކުރާ މާލިއްޔަތު ނަމަ އެއީ ސަރުކާރު އާމްދަނީން މާލިއްޔާ

ބަޔަކަށްނުވާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އާދެ ތެރޭގައި ސަރުކާރުން ދައުލާ ޙިއްސާއާއި ސަރަޙައްދު ޓާގެޓް ފަދަ އެއްޗެހި ވެސް މީގައި ހިމެނޭ ގޮތަށް މިޒި މި އޮޅި. މި ޤަރާރުތަކާއި ފައިރުފައިރަކުގެ ވިޔަފާރިއެއްގައި އާބާދީގެ ގޮތުގައި ގުނިގެންދާނެ ބައެއް ނޫން. ވަކިން ޚާއްސަކޮށް، ޓެކްސްއަކީ މިހާރު ވެސް ޗާޖުކުރުން ސަރުކާރަށް ދައްކަމުންދާ ފައިސާއެއް. އަދި ވިޔަފާރިތަކުން ކުރާ ޚަރަދަކަށްވާތީވެ މިކަން މިހެން ވާން ނުޖެހޭ. ސަރުކާރުން ފަދަ ވެސް އެއީ ރިސްކެއް ވަރަށް އާމްދަނީގެ ތެރޭގައި ގޮސް އެއްކޮށް ނޫން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ ގާނޫނުގެ ހަދަން. މި ބިލުގައި މިކަން ސަޕްލަޔަރ ބޭންކްރަޕްޓްވެއްޖެ ނަމަވެސް، އިންޝުއަރަންސް ބަދަލު ލިބޭ ބަޔަކު މީގައި ސަޕްލަޔަރ ބޭންކްރަޕްޓްވެއްޖެ ނަމަވެސް މީގެ ފައިސާ ދިނުމަށް ކަނޑައަޅައިފައި އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭ ދޫކުރެވޭ ފައިސާ އަނބުރާ ވެސް މިލި މި ގެނެސް ބަދަލުކުރަން. މިކަން މިހެން ކަންތައް ނުވާނެ. މިހާރު ވެސް މިހެން އަޅުގަނޑުމެންނާ ދިމާވަނީ ކޮމްޕެނީތަކުގެ ބޭނުމާ އެކު ހެދޭ. އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ ކަންތައްތައް މިއަދުވެސް ސަޕްލާއިރ ބޭންކްރަޕްޓްކުރާނެ. މިހެންވެ މިއަދުގެ ވާހަކަ ނަގާ ސަޕްލާއިރ ބޭންކްރަޕްޓްވެއްޖެ ނަމަ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ދިމާވާ ވާހަކަ ފާހަގަކޮށް ގެނެސް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން އެދިވަޑައިގެންފައި އޮތީ މެންބަރު ފުރުސަތުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު ވާހަކައެއް ދަންނަވާލަން. އެއީ އަޅުގަނޑު ޖަލްސާ ކުރިއަށް ގެންދާނަމަ އެޖެންޑާކުރި މަސައްކަތް ނިމެންދެން. އެގޮތުން ދެން ފުރުސަތު ހުރާ ދާއިރާގެ ވާހަކަ ބަހައްޓާ ހުރާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ.އަސްލާ ނަސީމަށް ފުރުސަތު އަރުވައިލާނަން.

ހުރާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަސްލާ ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ގާނޫނީ ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑަށް ފެހިގަޑީ ގާނޫނުގައި މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރިއިރު ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކާ މަޝްވަރާކުރައްވާފައިވާކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެންނަވާފައިވާކަން އެބަ އެނގޭ. އަދި ބަދަލުތަކެއް ގެންނަވާފައިވާކަން އެބަ އެނގޭ. އެގޮތުން މި ޤާނޫނުން ވަރަށް ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް އެބަ ގެނެސްދޭ ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ގޮތުން ބޭރުގެ ފައިސާއިން މުއައްސަސާތަކުގައި ގުޅޭ އުސޫލުތައް ތަންފީޒުކުރާނެ ވެރިފިކޭޝަން ޕްރޮސެސް މަސައްކަތް ދިރާސާ ކުރުމަށް ފަސޭހަކަމާއެކު ޕްރޮސެސްއަށް ދިޔަކަން ފާހަގަކޮށްލަން. އަދި އެ ކަންކަން ޒަމާނީކުރުމުގައި ބޭންކުތަކާ ގުޅޭ ބޭންކުތަކުގެ ގާނޫނީ ބަދަލު މި ބޭނުން މަސައްކަތް ޕްރޮސެސްއަށް ދިޔަކަން

ކަނޑަވަރުކުރުން، މިފަދަ ކަންކަން އެބަވޭ ހިމަނާފަ. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލާނަން މި މަޝްވަރާތަކުގެ ތެރެއިން ވިޔަފާރިވެރިން ވެސް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ވަކި ޕަރސެންޓޭޖެއް މަދުކުރުން. އެ ބައި އެބަވޭ ހިމަނާފަ. އެއީ ވިޔަފާރިވެރިންނަށް ލިބިގެންދިޔަ ވަރަށް ބޮޑު ލުއިއެއްކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. އެއީ ލިބޭ އާމްދަނީގެ 20% މަދުކުރުން އެ ބައި އެބައޮތް މިހާރު މި ރިޕޯޓުގައި ހިމެނިފަ. އެހެންވީމާ، އެއީ ޚަރަދު މަދުކުރުމުގައި ލިބިގެންދާނެ ވަރަށް ބޮޑު ލުއިއެއްކަން ފާހަގަކުރަން. ބަޖެޓްގައި ވެސް ޚަރަދު ހުރި ފަރާތްތަކަށް ވެސް ވިސްނަންޖެހޭ. ޚަރަދު ރަނގަޅު ސަރުކާރުން އޮތުން ވިޔަފާރިތަކާ ވެސް އާންމުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަންވީ މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ޕީ.އެން.ސީ ސަރުކާރުން ވަރަށް ބޮޑަށް ސަމާލުކަން ދެއްވާ ދުވަހު ދުވަހުގެ އިޤްތިޞާދު ރަނގަޅުކުރުމަށް. ދުވަހު ދުވަހުގެ ރިޢާޔަތް، ޚަރަދު ރިޢާޔަތް ރަނގަޅުކުރުމަށް ބައެއް ގާނޫނުތަކަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިޞްލާޙުތަކާއި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. އަދި ހަމަ މި ފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ހަމަ ދާދި ފަހުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާ ހުރި ދާއިރާގެ ހުރި ހިންގަމުންދާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އަރިހުގައި އަޅުގަނޑު ދިޔައިން. އެ ރަށްރަށުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާގެ ތަރައްޤީއާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުރިހާ ކަމެއް ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެބަ ދަނީ. ދަތުރުތަކުގެ ސަބަބުން ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް އަވަހަށް ފުރިހަމަކުރުމަށް ސަރުކާރުން ވަނީ ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ސަމާލުކަން ދޭކަން. ޝުކުރިއްޔާ ދުވެލި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވިލިމާފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރައްޒާޤަށް.

ވިލިމާފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރައްޒާޤް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބޮޑު ޝުކުރެއް ބަހާލާ ބޭނުން ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިމުނު ބޮޑުގެ ރިޕޯޓް ޖުމުލަ ބޮޑެއްގައި ރައްޔިތުން ވާނަވަރު ދިނުމަށްޓަކާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިފަދަ ބާރުގެއް އޮތުމަކީ ރައްޔިތުންގައި ވެސް މިނިސްޓަރު ކަމެއް. އަދި ބޮޑު ހަރަކާތްތެރިވެލާ ގިނަ ދުވަސްތަކުގައި ބާޒާރުގެ ބިލަން ގިނަވެ ރަނގަޅު ޚިދުމަތް ދެއްވުން ކަމެއް ފުރިހަމަކުރައްވާ އެ ބޭފުޅުންގެ ހިމާ ކަނޑައެޅިފައިވާ އެއްޗެހި ބޭނުން ހިފަމުންގެ ގޮތުން ބަލަން ޚާއްސަކޮށްލީ ކޮމިޓީގައި ބޮޑު ކާނާ ޚަރަދު ކުރުމަށް. ހަމަ އެހެންމެ ބޭނުން ކުރާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު؛ ހިންގުމުގައި ހަރުދަނާ ދާއިރާގެ އެ ވިލިމާލެ ފަރާތުން އެކިއެކި ރަށްތަކުގެ ރަނގަޅު ބަދަލުތަކެއް ގެނެވިގެން މި އޮތީ. އަޅުގަނޑު އެއްބާރުލުން މި ބިލްގެ ސަބަބުން، މި ބިލްގެ ރައްޔިތުން ދިރިއުޅުން ރަނގަޅުވެ، ބޮޑު ފަރާތަކުން ފެނިގެންދާ ގޮތުގެ ބަދަލުވެ، ތަކެތީގެ އަގު ހެޔޮވެގެންދާނެކަން ކަށަވަރު. މި 20

ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވިދާޅުވި ކޮންމެ ކަމެއް އެ ވިދާޅުވި ގޮތަކަށް ޤައުމުގެ އިތުބާރު ރަނގަޅުކުރުމަށް، ރައްޔިތުންގެ ހާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށް ބަލައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން މި ދައުރު ކޮންމެ ދުވަހަކު ވެސް ބިލުތަކެއް ފާސްކުރަމުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހަޤީޤަތުގައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ފާސްވެގެން މި ދާ ހުރިހާ ބިލުތަކުގެ ސަބަބުން ރައްޔިތުން އުފާ ފާގަތިކަން ލިބިގެންދާނެ ކަމަށް. ތާރީހުގެ އަދު ހުޅުވެ، ބޭރު ފައިސާ ޤައުމުގައި ދިރުމަ، ބޭރު ފައިސާއަށް ސަރުކާރުން ވެސް ނިމުމަކަށް އަންނާނެ ކަމަށް. އަންނަނީ ބަރަކާތްތެރި ރަމަޟާން މަސް. ތާރީހުގެ އަދު އިސްތިހާރަށް އަޅުކަންކޮށްގެން ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު އުއްމީދުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ދޭންޖެހޭ ހުރިހާ އެއްބާރުލުމެއް މި 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރުޞަތުން މި ދަނީ ދެމުން. އެހެންވީމާ، 2025 ވަނަ އަހަރު ފާސްވާނީ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އުފާވެރި އަހަރަކަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އިންޝާﷲ. އަޅުގަނޑު ހިތްވަނީ 2025 ވަނަ އަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު ރަނގަޅުވެ، ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކެއް ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ކަންކަމެއްގައި ފެނި، ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ބޭސްފަރުވާއަށްދާ މީހުންނަށް ވެސް ދަތިކަމެއް ނެތި ދ.އަސް ޓިކެޓު ލިބިގެންދިއުން. އަދި ރާއްޖޭގައި ފުޅާކަމަކަށްއަންނާ ބާޒާރުން ތަކެތީގެ އަގު ހެޔޮވެގެން ދިއުން. މި ރަޖުލާބީ ދިރާސާކުރާ ނިޔަތުގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް އިޙްތިރާމްކުރަމުން ޝުކުރުދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ.އަބްދުލް ޝަކޫރަށް.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޝަކޫރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ބިލު އަޅުގަނޑުމެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރުމުގެ ގޮތުން އިއްޔެ އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާ ބޭއްވުމުގައި މައިގަނޑު ބޭފުޅުން ޤާނޫނީ ފިކުރެއް މި ބިލުގައި މި އޮތް އަދަދުތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް މިނިސްޓްރީގައި އިންވެސްޓްމަންޓާއި ފަރާތްތަކުން އެއީ އެ ބޭފުޅުންނަށް ކުރިމަތިވާނެ ކަމެއް ޓްރާންސެކްޝަން އެ ޓްރާންސެކްޝަނުގައި، މިސާލަކަށް ހުރަސްކޮށްލުމަށް އިން ޓްރާންސެކްޝަނުގައި. ދެން އެހެންނަމަވެސް، ދެން އެ ބޭރުން ރިކުއެސްޓުތަކެއް ވެސް ކުރެއްވި. އެ ރިކުއެސްޓުތަކުގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޭގެ ތެރޭގައި އެ 10% އަށް ކުރިއަށްދާއިރު ހުރިހާ އިތުރުކުރުން ހުށަހެޅި. ދެން އޭގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތި ދެއްކެވުމަށް ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ކުރިއަށްދާއިރު އުމުރު. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާ ބޭއްވި ބައްދަލުވުމުގައި އެ ބޭފުޅުންނާ

އަޅުގަނޑު ކުރި އެއް ސުވާލެއްގެ ޖަވާބުގައި އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި ވަރަށް ގިނަ އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރުން ގަބޫލުކުރެއޭ މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފު ގާނޫނެއް. އެއީ ވަރަށް ގިނަ ބޭރުގެ އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރުން ވެސް އެގޮތަށް ގަބޫލުކުރޭ. އެހެންވީމާ، މިއަށް ލީގަލް ޗެލެންޖަސް އައުމަކީ އެކަށީގެންވާ ކަމެއް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ބިލު މި ޤާނޫނުގެ ގޮތުގައި މާނަކުރާ އެއް ސަބަބަކީ ވެސް އެއީ. އެއީ މި އެއްޗެއް އެމް.އެމް.އޭއިން އަދި ކަނޑައަޅައިގަން. އަދި ކަނޑައަޅާފައި އެމް.އެމް.އޭއިން މި ބޭނުމާ މި އަދަދަށް މި ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް މި ޓްރާންސްފޯމާ ބޮޑެތިކަމެއް. އެއީ މިޒަމާނުގައި ކުރިއަށް ގޮސްފައި ހުރި ކަމެއް މިވަނީ. ޤާނޫނު ބޭނުން ޕޮލިސީތަކުގައި ދަތި ދާއިރާތައް ބޮޑުވާނެ އެއީ މާލިއްޔަތުގެ ބޮޑެތި އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅަނީ މާލިއްޔަތުގެ ބާރެއް ނިޔާބަތުން. އެހެންވީމާ، މިއަދުގެ އަޑުގައި އޮތް އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެން ނިޔާއަށް އެއްކަލަ ގަވާއިދުގެ ކަނޑައަޅަނީ. އަދި ކަނޑައަޅާފަ، އަޅުގަނޑުމެން އަދިއްޔާއަތުން އަދި ކަނޑައަޅައިގެ މި އެއްޗެއް ދަނޑި ބޭނުމަށް މާލީ ކަމެއް. ދަނޑި އަޅުގަނޑުމެން ބަޔަށްޓަށް މި ގާނޫނުއަސާސީ، އެއީ މަޖާ ވެސް އެކުލެވޭ އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކުން ފާހަގަކޮށް ރިޢާޔަތްކޮށް މި ގާނޫނުގެ ސަރަޙައްދު ލިބިދޭން ގެއްލުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިހާރު ނިޒާމީ ނުކުތާއަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ވެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޙުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ހަމަ ބަޖެޓުގައި ވެސް ނިޒާމާ ބެހޭ ނުކުތާއެއް. މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ބިލުތައް ހުށަހެޅުމުގައި، ގާނޫނުތަކާއި ހުށަހެޅުމުގައި ވަކި ބޭފުޅަކު ވިދާޅުވާ ގޮތަކަށް ބަދަލުކުރާކަން ނުޖެހޭ. އެހެންވީމާ، މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ގާނޫނު ހެދުމުގައި އެހެން ފަރާތްތަކުން ވަކި ގޮތަކަށް ހަރަކާތް ބޭނުން ނުވަތަ އެހެން ފަރާތްތަކުގެ ހަށަށް އެއްވެސް ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ނުވަންނާނެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިޒާމީ ނުކުތާގައި ބަޔާންކުރައްވާ ނުކުތާ ނޫން. އެއީ މި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ދަށުން ނިޒާމީ ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަނެވޭނެ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މި ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ނޫން. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަ ކުރިއަށް ގެންދަވާ.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަމްހީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މި ބިލާ ބެހޭގޮތުން އިއްޔެ މަޝްވަރާކުރީމު އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި އަދި މަޖީގެ ބޭފުޅުންގެ ވެސް އެ ދެއްކި ވާހަކައިން އަޅުގަނޑުމެން އެނގިގެން ދިޔައީ މި ބިލުގެ ސަބަބުން ބޭރުގެ އިންވެސްޓަރުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންވެސްޓްކުރުމާ ދުރަށްޖެހިދާނެ ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީ. އަދި އެ ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި މިހާރު ވެސް ބައެއް އިންވެސްޓަރުން ފަހަތަށްޖެހިފައިވާކަން ވިދާޅުވިއޭ. އަދި ހަމަ އެއާއި ބެހޭ ބޭނުންތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ޓޫރިސްޓުން ގެނައުމުގައި އިތުރު ދަތިތަކެއް މި ގާނޫނާ އުފެދިގެން ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރި މެންބަރުން ކުރި ސުވާލުތަކާއި، އެއީ ސުވާލުތަކަކީ މި ގާނޫނުގެ ސަބަބުން ޕްރައިވެޓް މާކެޓުގައި ނުލިބޭ ބޮޑުހާ މާކެޓުގައި ޖާގަ އަދި ހިއްސާކުރެވޭ ވާހަކަ ވިދާޅުވި. ޖެހިގެން ބޭފުޅުން ވެސް ފާހަގަކުރައްވާ، ޕްރޮޕަޓީ ހިއްސާކުރުމުގައި ގާނޫނުގެ ދަށުން ބާއްވާފައި ހުރި ބޮޑު ބުރަ ނުކުރެވިދާނެކަމަށް. އޭގެ ވާހަކަ ވެސް ފާހަގަކުރެވުނު. އަދި ހަމަ އެއާއެކު ބޮޑު ވިޔަފާރިތަކަށް އަދި ކުރުވާލަފަހުން މި ބިލު ތަކެތީގެ ތަންތަނުގެ ބަހާލުމުގެ ފައިދާ ހާމަކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، އެ މާނައިގައި އަޅުގަނޑަށް މި ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އާދޭސްއަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިތާމަ ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ބޭބޭފުޅުން ދެއްކި ވާހަކަ ވެސް ހިފެހެއްޓުމަށް. ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ފަހަރަށް މިއުޅެނީ އިންވެސްޓަރުން، އަޅުގަނޑުމެން ބިރު ފޮނުވާލެވިދާނެ. ބައްލަވާ ޗާއިނާ ބައެއް ކަންތައްތައް ބަލަން އިންވެސްޓްމަންޓް ބޭނުން ބިޒްނަސް 80% އިންވެސްޓަރުންނަށް ބާރުގެ އިންވެސްޓަރުން. އަދި ބާރު ބޭނުންކުރުން މި އަޅުގަނޑުމެން މި އިންޓަސްޓްރީއަށް އިންވެސްޓްކުރަނީ ޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިތުރު ޓޫރިޒަމް ދާއިރާ ފާހަގަކުރުމަކީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިއަރާފައިވާ ބަޖެޓު ހިފަހައްޓަން ވެސް އުނދަގޫވާނެ. ދަރުމަވެރި ދަރުމަތަން ވެސް އުނދަގޫވާނެ. އެހެންވީމާ، މާނައަށް ހަދާއިރު ވިސްނުމަކީ މިވެނި ސަބަބުން ޚަރަދަން ދިމާކުރަން ދުރުވެރިކަން އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ރިޢާޔަތްކުރަން ޖެހޭ. މި ބިލާއެކު، މި ބިލު ހުރަހެއް، މި ބިލު އަރުވާ އެކަމަށް ބަލައި ރިސޯޓްތަކަށް އެބަދަލު ސަރުކާރަށް އެ ބިލުގެ ބަޖެޓު ސާފުކުރުންތައް، ރިސޯޓް ހުޅުވިދާން މިހާރު ހަމައެކަން ބަޖެޓު ސާފުކުރުންތައް ހުރަހަކުރެވޭ. އާދޭސް އެބަ ދަތިކަން މިގެ އެ ބިލުގެ އެއްވެސް ފައިސާއެއް ރާއްޖެއިން ބަރަން ނުކުންނަނީކަމާއި ލިބޭ ހުރިހާ ފައިސާއެއް ގާތްގަނޑަކަށް ކަމަކަށް ވުރެ ހަރުދަނާ ހުސްވަނީކަން. އެހެންވީމާ، މިހާ ބޮޑު ސިފައާއެކު އެ ބިލުގެ އެބަހުރި ސަރުކާރާތަން...

ރައީސުލްޖަލްސާ ވާހަކަދައްކަވަން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢުއަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މަޖިލިސް ގަވާއިދު ބުނަނީ ކޮމިޓީތަކުގައި ވިޔަސް އަދި މި މަޖިލީހުގެ ކުރެވުމުންދާ މަސައްކަތްތަކުގައި ސިއްރުވިއްޔާ އެއީ ސިއްރު މައުލޫމާތު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވީ ހުޅުމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑރ. ޝަވްރީދު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ސިއްރު ކޮމިޓީއެއްގެ ވާހަކަ މިތަނުގައި ހާމަކުރައްވަން އެ ގެންދަވަނީ. އެއީ މަޖިލިސް ގަވާއިދު މަނާ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ނަންގަވާ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ބަލައިގަންނަން. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ތެރޭގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާއިރު އެ ކަންކަމަށް ސަމާލުކަންދެއްވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ހަނދުމަފުޅުކޮށްދެއްވަމުން ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންގޮސްދެއްވުމަށް ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަވްރީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ޓްރާންސްޕޭރަންސީގައި އަޅުގަނޑަށް ވާހަކަދެއްކޭނެ ގޮތާއި ނުދެއްކޭނެ ގޮތް އެބަ ބަޔާންކޮށް ވަރަށް ސާފުކޮށް ބުނެފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޓްރާންސްޕޭރަންސީން އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލިސް މެންބަރަކަށް ދިޔައި އޮތީ ބައެއްގެ ބޭނުންކުރައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަ މި ދައްކަނީ މީޑިއާގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ނުބައި ތަސައްވުރެއް ކުރަމުންދައިގެން އައިއްސަ މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޑިފެންސް އިންޓެލިޖެންސް މިލިޓަރީ އެއްޗެހި ބަލަހައްޓާ ޑިޕާޓްމަންޓާއި ބެހޭ ކޮމިޓީއެއްގެ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު އެދެނީ ސަރުކާރުގައި އުޅޭ މި އިންފޮމޭޝަނާ ވާހަކަދައްކާއިރުގައި މީގެ ބައެއް ކަންތައް އެއީ ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތަށް ބުނެގެން ކުރާ ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢުއަށް.

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބޮޑު ފުރުސަތާ ގުޅޭ ބިލު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް މި ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިހެން ފޮނުވާ ރިޕޯޓުތަކަށް ބަހުސްކުރަމުންދާއިރު އެމް.ޑީ.ޕީ ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މި ރިޕޯޓަށް ތާއީދުކުރައްވާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ނަސޭހަތެއްގެ ގޮތުގައި ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވި ވާހަކައެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުހައްމަދު އިބްރާހީމްގެ ވާހަކަފުޅުގައި އެ ދަންނަވަމުން ފާހަގަކުރެއްވި "ޓްރޭޑިންގ ސްޓޮކް ޕްރޮޕަޓީސް" އާއި "ރިއަލްއެސްޓޭޓް ސްޓޮކް ޕްރޮޕަޓީސް"ގެ މާނަކުރުން މި ބިލުގައި ނެތް ކަމަށް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވައިލަން ބޭނުން، މި ކޮމިޓީ ރިޕޯޓުގައި އެބައޮތް ގަވާއިދުތަކުގައި މި ދެ ބަހުގެ، މި އިނގިރޭސި ދެ ބަހުގެ މާނަކުރުން. އެއީ ލިބޭ ފައިސާގެ އާމްދަނީގެ ގޮތުގައާއި އަދި ރިއަލްއެސްޓޭޓް ސްޓޮކް ޕްރޮޕަޓީއާއި ސްޓޮކްސްގެ ކިބައިން ފައިސާގެ އަދަދު ކަމަށް. އަދި މި ގާނޫނުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެބައޮތް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ވަރަކަށް އެޅޭ. އަޅުގަނޑުމެން މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ގެއްލުމަކަށް ކޮމިޓީން ކުރަމުންދާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ގަވަރނަރާ ވަރަކަށް ގާނޫނުގެ ތެރެއިން ވަރަށް ކުޑަ ދާއިރާއެއްގައި ސްޓޮކްއެކްސްޗޭންޖްތަކުގެ މަޝްވަރާ ހެދިގެން އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާފައި އޮތް މަސައްކަތެއް. މީގެ ކުރިން ހެދި ގަވާއިދުގައި ދައުލަތަށް ބެހޭ ގޮތުން އާއި ބޯޑުގައި އިސްތިސްނާވާނެ ޖީ.އެސް.ޓީއާއި، ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީއާއި، ގްރީން ޓެކްސްއާއި އަދި ސަރވިސް ޗާޖު ވެސް މި އަންނަނީ ގަވާއިދުގެ ދަށުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެދެން ކޯއަލިޝަން މިފަދަ މުހިންމު މަސައްކަތްތައް ކުރަމުންދާއިރު އެމް.ޑީ.ޕީ ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވެސް މިހެން އަންނަ ރިޕޯޓަށް ތާއީދުކުރުމަށް އެއްބާރުލުން އަންނަނީ ދަނޑިވަޅު ބަދަލު މުޖުތަމަޢުގައި ވަކާލާތުކޮށްދެއްވުން. އާދެ، އަޅުގަނޑު ހިތުން ރައްޔިތުންނަށް ވެސް ސަރުކާރަށް. އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ ދިވެހި ދައުލަތުގައި އޮތް ބޮޑެތި މައްސަލަތައް ރައްދުކުރުމުގެ ހައްލު ހޯދުމަށް ޗާލެންޖްތަކާ ދިމާވެގެން މަސައްކަތްކުރަމުން. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ކަމާ، މި ކަމާ އަޅުގަނޑު ހިއްސާކުރަން ރަނގަޅަށް ސްޓްރަކްޗަރަލް ރިފޯމްސްއާއި ރައްޔިތުންގެ ފުއްދުންތެރިކަން އިތުރުކުރުވައިދިނުން ކަމެއް. މި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ތެރޭގައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޓޫރިޒަމް ދާއިރާގެ ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެ މަޝްވަރާއާ އެކުގައި ކަންކަން އިންތިޒާމުކުރުމަށް މި އަންނަނީ އަހަރުގެ ކުރީކޮޅު ވެސް ހަމަ މި ބަދަލުތަކެއް އަންނާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ގަބޫލުކުރަނީ. އަދި އެހެންވެސް ކަމެއް، އެއްވެސް ކަމެއް ޕްރޮޑަކްޓިވިޓީ ނުހިނގައިދާ ކަމުގައި ވާނަމަ، އެއީ ގުޅުންހުރި ގޮންޖެހުންތަކެއް ބަދަލުގެ ގެންގުޅޭއިރު އެ

ބަދަލުތައް ގެނެސްގެން ވެސް ޖެހޭނީ ހިނގާނެ ގޮތަށް ކަންކަން ތަރުތީބުވާން. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުން އުއްމީދުކުރާ ރަނގަޅަށް މި ބިލަށް ވަރަށް ފުރިހަމައަށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށްފައި އޮތް މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށް މި ރިޕޯޓަށް ތާއީދުކުރަމުން އަޅުގަނޑު ނިންމާލައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ރިޕޯޓަށް ވާހަކަދައްކާއިރު އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން ޕީ.އެން.ސީގެ މިއަދުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާ ދޭތެރޭ އަޅުގަނޑު ހަމަ ހަމްދަރުދީވާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެންމެ ފުރަތަމަ މި ބިލުގެ ވާހަކަ، މި ގަވާއިދުގެ ވާހަކަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވިދާޅުވިއިރު ތާގައި އަންގައްސަވާފައި އަޏަން ބާރުލައްވާފައި ވިދާޅުވި އެއްވެސް ބަދަލެއް ނުގެންނާނަމޭ. ބިލު މަޖިލީހަށް އައިއިރު އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި އޮތީ ޑިޖިޓަލް ޕްލެޓްފޯމްތަކުގައި، 20% އަށް ބަދަލުވެފައި. ބޭރަކަން 500 ޑޮލަރުގެ ބަދަލުގައި މި އޮތީ 20% އަށް ވެސް އިތުރުކޮށްފައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު ޕީ.އެން.ސީގެ މަޖިލިސް މެންބަރުން މި ޖެހެނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެ ދެއްކެވި ވާހަކަތަކަށް އެއާ ދިމާ އިދިކޮޅަށް މިއަދު ވާހަކަފުޅު ބަހުސްކުރައްވަން އެ ބޭފުޅުން ވާހަކަދައްކަވަންވީމާ ޖެހޭނީ އެ ބޭފުޅުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަ ކުޑަކުދިންނަކަށް އެއްކަލަ އެންމެ ތޮއްޓު ކުދިންނަކަށް ޑޭޓާޕްލޭނެއް އެ ދެއްވަނީ. ދިވެހި ރައްޔިތުން ނުވާނެ އެހާ ގަމާރުކޮށް އިނގޭތޯ. 20% އާއި 500 ޑޮލަރާ ދޭތެރޭ ހިސާބުކޮށްލައި ހަދައިލައިބަލަ. މިއީ އެއްކަލަ 1500 ރުފިޔާއަށް އަޅުގަނޑުމެން ދުވާލަށް ހިލޭ ކަހަލަ ކަމެއް. ބައެއް މީހުން ބޭނުން ދެކޮޅަށް

ރުފިޔާ ދާރަނީގައެވެ. އަސްލު ބަދަލު ބޭނުން 1500 ރުފިޔާ ދާރަނީގައެއް ނޫންތޯއޭ. އެކަކަށް ވާހަކަ ދެއްކުމަކީ ނޫންތޯ ދައްކަން މިހާރު. މިއީ ހިސާބެއް ހައްދަވައިދިނުމާ އުނިޖުން މި 20% އާއި 500 ޑޮލަރާ މިވަނީ ކަހަލަ. މި އައްސަރު ޖުޒުއީ ގެއްލިގެންޖެހޭނީ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީންދެވަޑައިގެންނެވުމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނަންގަވައިގެން ފާހަގަކޮށްދެއްވާފައިނުވާ މަޖިލީހުގައި ހިނގަމުންދާ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް. އެހެންވީމާ، ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރުން ކުރިއަށްގެންދެވުން އެދެން.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ސާފު ބޮޑަކަށް 500 ޑޮލަރު މާރުކެޓަށް ޖެހުނިމާ އެ އަންނަ އަދަދާއި 20% މާރުކެޓަށް ޖެހުނިމާ އެ އަންނަ އަދަދު ތަފާތުވީމާ މިއަދު ރިސާޗުތަކުން އެ އެދޭނީ 20% ގައި ބާއްވައިދޭން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޑިސެންބަރު ރުވިނީގެ ބަދަލުކުރުމުން ރިސާޗުތަކުން އެ އެދޭނީ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. ރައީސްވެސް ދެނެވޮޑިގެންވާ ވިދާޅުވީ އެ މާޒީގައި އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދަށް ބަދަލުގެނައުމުން. ގަވާއިދުގެ ބާބު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން މި ފާހަގަކުރެއްވީ. އެ ބައިތަކަށް ނިސްބަތްވާތީ. ގަވާއިދު އެކަށީގެން ނެތީ. އެކަމާ ބެހޭ ނެތް. މިހާރު އެ ހަމަނުހުރި ގޮތުންނެވެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނެންގެވި ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ކަމަކަށް ބަލައެއް ނުގަންނަން. ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ފާހަގަކުރުން ކުރިއަށްގެންދެވުން އެދެން.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަސްލުގައި ވެސް ހުސްބަންޖެހުމުގެ ސަގާފަތެއްގެ ތެރެއިން ބިރުން ހުސްބަންޖަހާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މިއަދުގެ ސަރުކާރަށް އަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް މި އެދެނީ ގަދަބަސް ވިދާޅުވިނަމަ. ގަދަބަސް ވިދާޅުވިނަމަ ބިރުން ފުށުއަރާއިރުގައި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

މިހާރު ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ މޫސާއަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ މޫސާ ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޑރ.މުޙައްމަދު މުޢިއްޒު އެއްވެސް ތަނެއްގައި، އެއްވެސް ތަނެއްގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި ގާނޫނާ ބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަދައްކަވާފައެއް ނުވޭ. ވާހަކަދައްކަވާފައިވަނީ ގަވާއިދާ ބެހޭ ގޮތުން. އެހެންވީމާ، ރައީސް ވިދާޅުވި ކަމަށް ބަޔާން ގޮސް ރިޢާޔަތްކުރުމަކީ އެއީ ވަރަށް ބޮޑު ގޯހެއް. ގާނޫނު ހަދަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެކަން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. މި ފަހަރު ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ މޫސާ އެ ނެންގެވި ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ނޫން ބަލައިގަންނަން. އެހެންވީމާ، ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދެވުން.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ހައިރާންވޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެމް.ޑީ.ޕީއަށް އައްޔަންކުރި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! މިހާރިސާބުން އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ކަނޑައެޅިފައި އޮތް ވަގުތު ހަމަވީ. އާދެ! މި ބަހުސްގައި ބައިވެރިވާން އެދިވަޑައިގެންފައި ތިއްބެވި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި؛ މިހާރު މި އާދެ! ހަމަވީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ނިމުނީ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 95 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ބިލުގެ ތިންވަނަ ކިޔުން އިއްވަން.

{9.4}- އާދެ! މިހާރު މި ދަނީ 9.4 އަށް. ދައުލަތުން އެކި ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ ފައިސާއާ ގުޅޭ މައްސަލަ، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވާނީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ދިއްގަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޒިމަށް.

ދިއްގަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޒިމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު އަޅުގަނޑު މި އިއްވާ ރިޕޯޓަކީ ދައުލަތުން އެކި ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ ފައިސާއާ ގުޅޭ މައްސަލަ، ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. އާދެ! މި މައްސަލައަކީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މެންބަރަކު ކޮމިޓީއަށް ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައެއް. މި ބަދަލުދިނުމުގެ ކަންތައްތައް ހިނގާފައިވާ ގޮތް ބެލުމަށް ޓަކައި. އާދެ! މި މައްސަލަ ބެލުމަށް ޓަކައި މިކަމާ ބެހޭ ހުރިހާ ލިޔުމެއް [illegible] މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަށް ގެނުވުން. އެގޮތުން މިއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުގައި ހުރި ލިޔުންތަކާއި ބަންޑާރަ ނައިބުގެ އޮފީހުގައި ހުރި ލިޔުންތަކާއި އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ލިޔުންތަކާއި ހުރި ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީ އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމްގެ ލިޔުންތަކާއި މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީން ގެނެސް، މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީގައި 6 ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވައި 6 ގަޑިއިރާއި ބައިގަޑިއިރު މި ދިރާސާކުރުމުގައި ކޮމިޓީގެ ސެކްރެޓޭރިއޭޓުގެ ފަރާތުން ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު ހޭދަކޮށްގެންނެވެ. އާދެ! މި ރިޕޯޓް، މި [illegible] މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން [illegible] 271 ވަނަ މާއްދާއާއި 94 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible]. އާދެ! ޤާނޫނުއަސާސީގެ 250 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible]

ކޮމިޓީއެއްގެ ފަރާތުން މި މަސައްކަތްކުރެވޭނީ، މި ބަދަލުތަކަށް އެއްބަސްވެ، މި ސްޓޭޓްމަންޓް އެގްރީމަންޓްތަކަށް ހަދާފައިވަނީ ޓްރާންސްޕަރަންސީއާ ހިލާފަށް. ޓްރާންސްޕަރަންސީ ބާރުދޭފައިވާ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނާ ހިލާފަށް. އަދި މާލިއްޔަތުގެ ގަވާއިދާ ވެސް ހިލާފަށް. މިއިން އެއްވެސް ގާނޫނީ އަސާސެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެން، ގާނޫނީ ހިއްސާވެރިކަން އެ ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތަކާއި އެ ކޮމިޓީގެ އުސޫލުތަކަށް ނުދީ މިކަންކުރުމުގެ ނަތީޖާއަކީ ހުރިހާ ސްޓޭޓްމަންޓްތަކާ ޕާރލަމެންޓަރީގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އުޞޫލުތަކާއި ވެސް މިއީ ބާޠިލު އެއްޗެއް ކަމަށް އޭރު ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ކަންތައްތައް ވެގެންދިޔުން. އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން ބުއްދީގެ ހަމަހަމަކަން ބަލާއިރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ހިތްއެކީ މި ބަދަލުތަކަށް ދިނުމަށް އިންސާނީ ކޮންމެވެސް ގާނޫނަކާއި ގަވާއިދަކަށް ހަވާލާދީފައެވެ. އާދެ! އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހިތާމައާ އެކު ދަންނަވައިލަންޖެހެނީ މިކަން ކޮށްފައި އޮތް ގޮތަކީ ވެސް ގާނޫނަކަށް ބަލާފައެއް ނޫނެވެ. ފޯރިންއެކްސްޗޭންޖުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދަކީ ވެސް، ގާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އަދަދަކީ ވެސް ބޮޑުވެގެން ނުވާ ސަރުކާރުން މި ބަދަލުތައް ގެނެވިފައި. އާދެ! އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޤަރުޟުތައް މިނިސްޓްރީން މި ފަންޑުތަކުން އެކި މަޝްރޫޢުތަކުން އެހެން ގާތްގަނޑަކަށް 36 ރަހުނާއި ފަދަ އެހެން ތިރީގައި ބަދަލުގެ ގޮތުގައި. އަދި 2 ބިލިއަނަށްވުރެ ގިނަ ރުފިޔާދީފައި އެބަވޭ. މީގެ ތެރޭގައި ކޮންޓްރެކްޓަރުންނާއި ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގައި ހުރި އުސޫލުތަކާއި މައްސަލަތަކާ ދިމާވެގެން ވެސް މި ބަދަލުތައް ގެނެވޭ. އާދެ! އެހެންވީމާ، ގާނޫނީ އެއްވެސް ބަދަލުތަކެއް ނުގެނެސް، ގާނޫނާ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް މިކަން ކަމާބެހޭ ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން މިވަނީ ދީ ޖަދުވަލުތަކުގެ ޝަރުޠެއް ފުސްކޮށްލި. އާދެ! މިކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ ވަރަށް ފުރިހަމަ ނޫން ބަޖެޓު ނަރިބަގެ އެއްވެސް ބަޔަކު މިކަމުގައި ހަވާލުވެ ނުބަލާކަން. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ ކޮމިޓީގައި ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު އެނގޭ މިއީ ގާނޫނާއި ގަވާއިދާ ހިލާފު ކަމެއްކަން. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު މިކަމާ ބޭރު ގޮތުން ހަމަ އެއްވެސް ތަފާތެއް ދިމާވާއިރު ނުވާ ކުރީގެ ޤަރާރުތަކާއި އަމަލުކުރާ ވެސް. އަދި މި ކޮމިޓީއަކަށް ވެސް. އަދި މި ކޮމިޓީގެ އުސޫލުތަކަށް އެކުލަވައިލެވުނު މި ކޮމިޓީގައި ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލުގެ އިޖުރާގެ ބޭފުޅާ އިންނަވަންޖެހޭތީ ކަމަކީ ބައްޓަންކޮށްފައި ވިސްނަމުންވެސް ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލުގެ އިޖުރާގެ ފުޅާމިން ވެސް މި ކޮމިޓީގައި ޝާމިލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު ދެއްވާފައެއް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު މިވަނީ މިކަމުން އެއްކޮށް އަމާޒުކުރެވިފައި. ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލުގެ އިޖުރާ އިޞްލާޙުކުރުމަށް މިކަމުގައި އެކި ކަމަކަށް ނުޖެހޭ. އެހެންނަމަވެސް، ކޮމިޓީން ނިންމާ އަދި ދެ މަސައްކަތެއްގައި ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު ތަފާތުކޮށްފައި އުސޫލަން އެބަ ފާސްކުރަނީ. އެއީ ގާނޫނު ބޮޑު ގޮތް. ގާނޫނު ބޮޑު ހަމަ މި ކަބަލުން ނިންމާ ގޮތާއެކު މަޖިލީހުގެ ބަޖެޓުދެވިދާނެ ގަވާއިދުން ކަމަށް. އެހެންވީމާ، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިމިގެން އަދި ދެ މަސައްކަތްތަކުގައި ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު ތަފާތުކޮށްފައި އެބަހުރި. ދެން އަދި އެއްވެސް ކަމެއްގައި ބަޖެޓު ނަގައިބަދަލު ނުކޮށް އެއްވެސް ތަފާތުވާ ގޮތްތަކެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ސާފުކޮށް، މި ދިރާސާތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދެންނެވިފަދައިން ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން ހިންގާފައިވާ ވަރަށް ބޮޑު ގޯނާ، ވަރަށް ބޮޑު ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ކުރި އިތުބާރު، އާދެ! ކުރިމަތިވާނެ

ބިރުވެ އޮތް ޖަރާސީމު ހިމެނޭ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބުނެވިދާނެ. ސަބަބަކީ އަޅުގަނޑުމެން ގާތުން، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް މިތާ މި ތިބެނީ ހުވައެއް ކޮށްގެން ގާނޫނުއަސާސީއާއި ގާނޫނަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށް ހިތުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ތިބެނީ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވެސް ހުންނެވީ އެ ހުވާގެ މަތީގައި. ދެން އޭރުގެ ވަޒީރުން ވެސް ތިއްބެވީ އެ ހުވާގެ މަތީގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުން އެ ބޭފުޅުންނަށް ކުރި އިތުބާރު އެ ބޭފުޅުން މިވަނީ ގާނޫނުއަސާސީއާއި ގާނޫނާ ހިލާފަށް މި ބަދަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން މި އެކައުންޓަބިލިޓީ. އެހެންކަމުން، މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ދެ ރިކޮމެންޑޭޝަނަކީ މިވަނީ މިކަމުގެ މަދަނީ ބައި އެއީ ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި ހިމެނިފައި ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި މި ނިންމާފައި ހުރި ސަޕްލިމެންޓަރީ އެސްޓިމޭޓެއް ނުވި ހުރިހާ އެސްޓިމޭޓުތަކާއި ތަރައްޤީކުރަން ބަޖެޓުން ނަގައިގެން ފޮނުވާ ކަމަށް ވާނަމަ އެކަން އެކަމަށް ގެންދިޔުމަށް. އާދެ! ދެވަނަ ކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ހިތާމަ އެއްކަމަ ނިންމަންޖެހޭ ނިންމުމެއް. ސަބަބަކީ މިކަމުގައި މިއީ ދައުލަތުގެ އިސް މަގާމުގައި ހުންނަވައިގެން ގާނޫނުއަސާސީއާއި ގާނޫނުން މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތަކާ ޒިންމާދާރުވާ މުޅި ސިޔާސީ ވާހަކަތަކާ ނުވަތަ ގޮތުން އެ ވަޒީރާއި ގުޅޭ ބަދަލުތަކެއް ވަކިކުރުމަށް އެއް ފަދަ ވަޒީރުން ނުވަތަ އެއީ ފުރިހަމަކަމާއި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވި، އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރިއަށް ހުރި ހަތަރު އަހަރު ކަމަށް ބުނާ ވަޒީރުން ކޮމިޓީ ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އެއްވެސް އެކަމަކު ނިންމާ ސަރަހައްދު ނުވެ ދަރުމަވަންތަ ފަރާތްތަކުން ވެސް އެކަމުގައި ގޮތެއް ނޫން އާދެ ވަކިކުރާ ވަޒީރުން މިއާ ގުޅިގެން ކަމަކަށް ބަލައިގެން ގޮސް ތަޢާރުފުކުރަން ބަޖެޓު ނިންމަން ހަމަ މިކަމުގެ ފާސްކުރުމަށް ވަޒީރަކު މިވަގުތު. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާ ނިންމުމެއް ނޫން. އެއީ ގާނޫނު ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެ މަތިން ދިޔަ ނިންމުމެއް. އާދެ!

އެހެންވީމާ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އިޚްތިޔާރު ފުރިހަމަކޮށްގެން ބަޖެޓަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުށަހެޅޭ ފުރުޞަތު ދެވިގެން މިކަން ނިންމާފައިވާ ކޮމިޓީގެ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޝަނުގެ ދެ ވަނަ ކަމާބެހޭ ބޭނުމެއް. ޔާ ވަޒީރުން ކޮމިޓީގެ މެމްބަރުން ހިއްސާ ކުރި ނިންމާ އިޤްތިޞާދީ ޖުމުލަ ސަރުކާރުގެ ރައްޔިތުންގެ ދުވަސް ބަޖެޓަށް ކޮންމެ ސިޔާސީ ބޭނުމެއް. ދީނީ ސިޔާސީ ވަޒީރުކަމުގެ ޢަމަލުތަކެއް ހުށަހަޅާ ނިންމާލައި ވަޒީރުންގެ ޢަމަލުތަކެއް ނިންމުމާއި ވެސް އިޤްތިޞާދީ ބަޖެޓަށް ޢަމަލުކުރުމުގެ ސަރުކާރުގެ ފުރުޞަތު ވެސް ހުށަހެޅި ދެ ނިމިގެން ވެސް ދެ ދަރަޖަ ޢަމަލުތައް ޚަރަދުކުރާ ރައްޔިތުންގެ ސިޔާސީ ބަޖެޓުގެ ވަޒީރުން ކަމަށް ވާނަމަ ސަރުކާރުގެ ރައްޔިތުން ދީނީ ސިޔާސީ އިންސާފުވެރިކަން ނިންމަވާ ވެސް އެހެންވީމާ، މިކަމުން މި ފަރާތުން ފުރިހަމަކޮށްދޭ ނިންމުމެއް ދިޔަ ނިންމުމެއް. ފަހުން ގާނޫނީ ކަންތައް ވަރުބަލިވެ ހިމެނޭ އަޅުގަނޑުމެން އެއީ ގާނޫނީ ފުރިހަމަ ހުރިހާ ނިންމުމެއް. ހުރިހާ ކަންތައްތަކެއް ވާހަކަދެއްކުމަށް ވާނަމަ ފަހަރެއް ވާހަކަ ދެކެވުނު ގާނޫނީ ކަންތައްތަކުގެ ފުރިހަމަ

ކަމުގައިވާތީ، އެ އިޤްތިޞާދީ މިނިސްޓަރ؛ އެ ސްޓޭޓްމަންޓް އެގްރިމެންޓުތަކަށް ވާސިލުވުމުގައި އަދި އެ އުފެންކުރުމުގައި އިސް ދައުރެއް އަދާކުރައްވާފައިވާ ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭތީ ކުރީގެ އިޤްތިޞާދީ މިނިސްޓަރ އަލްއުސްތާޛް ފައްޔާޒް އިސްމާއީލަށް ވެސް މި ތުހުމަތު އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން. އެހެންވީމާ، އެކަން ވެސް އަޅުގަނޑު ޕީ.ޖީ.އަށް ހުށަހަޅަން. އަޅުގަނޑު އެދޭނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި ރިޕޯޓު ނިންމައިދެއްވައި މިކަމަށް ދައުލަތަށް ގެއްލުންވާ ގޮތަށް ހުރި ކަންތައްތައް ބެލުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ މަސައްކަތުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަށް. އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ސާފުކޮށް ދަންނަވައިލަން ބޭނުންވޭ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީއަކީ އެއްވެސް ބޭފުޅުންނާ އެއްވެސް ޖެހި ކަމެއް އޮތް ބައެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތަ ހަމައެކަނި އޮންނާނީ ޒިންމާދާރުކުރުވުމާއި ފަސާދައާއި ކޮރަޕްޝަން. އެއްވެސް ބޭފުޅަކާ ޖެހި ގޮތުން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ނެތް. އެއްވެސް މުއައްސަސާއަކާއި ވެސް ނެތް. އަދި މިހާރުގެ ސަރުކާރުގައި ވެސް އެއްވެސް ކުންފުންޏަކާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނާ މަސައްކަތެއް ނެތް. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މި ގާނޫނުން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުން މަތިކޮށްދީފައި އޮތް މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ ބައެއް. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަދަންނަވައިލަމުން އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަތައް ނިންމައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖުމްލަ 1 ގަޑިއިރު. އޭގެ ޕީ.އެން.ސީ 39 މިނެޓް، އެމް.ޑީ.ޕީއަށް 8 މިނެޓް، އެމް.ޑީ.އޭއަށް 3 މިނެޓް، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ 3 މިނެޓް، އެމް.ޑީ.އެން.ޕީ 3 މިނެޓް، ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްނުވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 2 މިނެޓް. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންފައިވަނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. އާދެ! މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމަށް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ސްޓޭޓްމަންޓުގެ ވާހަކައާއި ބަދަލުގެނެވުމުގެ ވާހަކަދައްކާއިރު، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތްވަރާ އެންމެ ފުރަތަމަ މިކަމާ ގުޅިގެން ހާޒިރުކުރެވުނު މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިންމަވާފައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 2019 ވަނަ އަހަރު ނޫމަނާ ހިއާ ކުންފުންޏަކަށް 55 މިލިއަން ޑޮލަރު ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށް ސަރުކާރުން ޤަރާރުކޮށް ވަކިވަކި ކޮށް ޤަބޫލުކުރާނީ ހޯދާ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެބަ ސާފުކުރަންޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމުގައި ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން. މިތަނަށް ވަޑައިގެން އުޅޭނީ ޖަވާބުދާރީވެވޭ ބޭފުޅުންނަން ނިސްބަތްކުރައްވާ ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތެއް ނޫން. އެއީ ގަވާއިދު ހުއްދަ ކުރާ ގޮތެއް ވެސް ނޫން. އަނެއްކާ މިހާރު ހުށަހެޅިގެން މި އުޅޭނީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓެއް. 2019 ވަނަ އަހަރު ހިނގައިދިޔަ ރާއްޖޭގެ މައްސަލައާ ބެހޭ ރިޕޯޓެއް ނޫން މިތަނަށް ހުށަހެޅިގެން މި އުޅެނީ. އެހެންވީމާ، ރިޕޯޓަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވިދެއްވުން އެދެން.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރިޕޯޓުގައި މި އޮތީ ސްޓޭޓްމަންޓް ކޮމިޓީގެ ވާހަކަ. ސްޓޭޓްމަންޓް ކޮމިޓީން ކުރި ކަމެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. 55 މިލިއަން ޑޮލަރު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނޫމަޖޭ ކިޔާ ކުންފުންޏަކަށް ދިވެހި ސަރުކާރުން ދޭން މި ޖެހުނީ އަދުގެ ރައީސްޑޮކްޓަރުމުއިއްޒާ އޭރުގެ ހައުސިންގް މިނިސްޓަރު ކަނޑައެޅިގެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދޫކު ހަދައި ދޫކު ބަހާސްރި އާބިޓްރޭޝަނުގައި ދެއްވާ ގެވިގެން މި ބަދަލު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ބާރަށް ދާއިރާގެ، ދޫކުރެއްވީތީ؟ ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންގޮސްދެއްވުމަށް ތަންކޮޅަކަށް ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ބަދަލު ދޭން މި ޖެހުނީ އަދުގެ ރައީސްޑޮކްޓަރުމުއިއްޒާ އާދައިގެ މަތިން މިހާރު ވެސް ހެއްދަވަމުންގެންދަވާ ދޮގުތައް އެހެން ވެސް ހަޤީޤަތުގައި މިނިސްޓަރުކަމުގައި ހުންނަވާ އާބިޓްރޭޝަނަށް ވަޑައިގެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވެރިކަން ގެއްލުމަށްފަހު ކިޔާ ކުންފުނިތަކާ ޗެކެއް ހައްދަވައިގެން އެ މަނިކުފާނު ދޫކުރައްވައި ދޫކު ބަހާސްރި ދެއްވާ ދަތުރުކުރަމުން މި ވަނީ އެތައް ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ކުރިމަތިލާނެ ޖެހިލާ. މިއަދު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފުރުޞަތު ހާޒިރުކުރެއްވީ ރައީސް އިބްރާހިމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙް، އަތުން ސާފުވާނެ ނޫން. ހާޒިރުކުރެއްވީ އަދުގެ ރައީސްޑޮކްޓަރުމުއިއްޒާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދޫކު ބަހާސްރި ދިޔައީ ދަތުރުކުރަމުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއަދުގެ ޙާލަތުގައި، މިއަދުގެ ދަތުރުކުރަމުން ދިޔައީ މި ފުރުޞަތު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދޭ! ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަ އަނެއްކާ ވެސް އަނެއް އޮޅުވައިލުން އެ އޮޅުވައިލަނީ. މިއަދުގެ އެޖެންޑާގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެ ވިދާޅުވާ ބަހުން ނަމަ އޭރުގެ ހައުސިންގ މިނިސްޓަރު މި ބޭނުން ކިޔާ މަސައްކަތްކުރެއްވީތޯ އެ މަނިކުފާނު މިތާ [illegible] [illegible] [illegible] ހިނގާ [illegible] [illegible] ކުރައްވައިފިތޯ؟ ކަމެއް [illegible]؟ [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކަމަށް [illegible] [illegible] ވެސް [illegible]. އެ ކަމެއް [illegible] [illegible] ވެސް [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ. މި ފާހަގަކުރެއްވި ނުކުތާ އަޅުގަނޑު ބަލައިގަންނަން. އެއީ [illegible] ނިންމާފައި، މިއަދުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މައްޗަށް [illegible] ގެ މައްސަލައިގައި ސާބިތުވާ ކަމަށް ނިންމާފައި [illegible] މައްސަލައެއް. އެހެންވީމާ، އެ ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމަން. އެއީ [illegible] ނިންމާފައި ހުންނަ ކަންކަމުގެ ވާހަކައަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް [illegible] [illegible]. ވަގުތުގެ ގޮތުން [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] [illegible] އެދެން.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޝުކުރިއްޔާ. މިއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހެއް. މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ޝުކުރިއްޔާ. [illegible] ރައީސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރައީސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި [illegible] [illegible] [illegible]...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޑުގަދަކޮށްލައްވައިގެން ތިއްބަވާ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޅުގަނޑު އެދެން ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވެސް މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށް ހިއްޕަވަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގެންދަވާއިރު އަޑުގަދަކޮށް ތިއްބަވާނީ. ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަށް ވަންޏާ ނިޒާމީ ނުކުތާއަކަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާނީ. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެން ނިޒާމީ މައްސަލަ އަރުވަމުން ގެންދާނަން. އެހެންވީމާ، ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވެސް ރިޢާޔަތް އަޅުއްސަވަން ތިއްބަވާފައި އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލީ ގޮތަށް ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރައްވާތޯ އެދެން. ނިންމަވައިލީ؟ އާދެ! ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢުއަށް.

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝުޖާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ބަދަލު ދިނުމާއި މުދާ ނެގުމަ އޭގެ މުޅިބިލުގައި ދޯންޖެހޭ ބަދަލުތައް ދިނުމާ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަންވީ ގޮތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބައޮތް ތަފްސީލުކޮށް ބަޔާންކޮށްފަ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފުލު މެޖޯރިޓީ އޮތް މަޖިލީހަކުން ވަރަށް ގިނަ ތަފާތު މަސައްކަތްކުރި އުޅުނަކަ ކަންތައް ހިނގާފައި އޮތް ގޮތް ބެލުމަށް ޖަލާއި. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުން ގާނޫނު ފުރުމަކުން ކޯޓުތަކުން ވެސް ހާޒިރުވި. އޭގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މިއަދުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ސުޕްރީމްކޯޓުގައި ސާބިތުކަމާއި ކުރިމަތިލިއިރު. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުން ގެނެސް އެ މަނިކުފާނު ކުރިމަތިލުކުރުމަށް ކޯޓުތަކުން ޖަވާބުދާރީކުރުމަށް. އޭގެ މުއައްސަސާތަކުގައި ކޯޓު މަޖިލިސް ހުރަހަގައި ކޮމިޓީގައި ސަރުކާރުގެ ބަދަލުތަކުގެ ކަންކަން ގެންދާނެ. އަދި މި ރިޕޯޓް ބުނާ ގޮތަށް ދަނޑިވަޅު އަޅުގަނޑުމެން ފެނިގެން ދިޔަ ގޮތުގެ މަތިން ގައުމީ ބަދަލުތައް ހިނގާ ކަމަކީ ކުރިމަތިލާއިރު. މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގައި ހުރި މުއައްސަސާތަކުގެ ބަދަލުތައް ދީ ރައްޔިތުންގެ ފުލުހުންގެ ޒިންމާ ހުރި ގޮތަށް ހަމަޖެހިގެން ދެއް މަހުސްދަކަމެއް. މީގެ އެއްގޮތަށް މިކަން ކުރިއަށް މަހުސްދަކަށް ނުޖެހޭ ޖޭގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ރިޕޯޓުގައި މި މާއްދާ ހިމެނޭގޮތަށް ކަންކަން ކުރުވާނީ. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނަން އޮތީ ދެން މި ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުއްވުމުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފުށަރަކާތްތެރިވުމުގެ މަޢުލޫމާތު އިތުރަށް ހާމަކުރާ ބޭފުޅުން ޚާއްސަގޮތެއްގައި ވިދާޅުވި ހުށަހެޅުއްވުމަށް އެ ޤާނޫނު އަސާސީ ގޮތެއްގައި ތަފާތު މީހުންގެ ހަގީގަތް. އެހެން އަޅުގަނޑުމެން ފުރިހަމަ ކަމެއްގެ ވާހަކަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ރިޕޯޓަށް ތާއީދުކުރަން މި ފުރުޞަތުގައި މި އެއްބަސްވުން އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ކޮންމެވެސް ރައްޔިތެއްގެ މުދާ ސަރުކާރަށް ނަގަންޖެހުން ކަމުގައި ވިޔަސް ނަގަންޖެހުނީ އެކަށީގެން ބަދަލުވެ ހުރިހާގޮތެއް. އެ ބަދަލު ދޫކޮށްލައިގެން. އެހެންނަމަވެސް، މި އަޅުގަނޑުމެން މި ދެއްކޭ ވާހަކަ މި ރިޕޯޓުގައި މި ބުނާ ނިޔަމިތަ އެމް.ޑީ.ޕީ ސަރުކާރުގައި ކަންކޮޅުފަ، އޭރު

އެގޮތަކަށް ނޫނޭ އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ އަޅުވާލައި އެ ނިންމުންތަކަކީ އެއީ ޞައްޙަ ނޫން ނިންމުންތަކެއް ކަމަށް ނިންމާފައި އަޅުގަނޑުމެން މި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މި ރިޕޯޓު ފޮނުވާފައި މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ގާނޫނާއި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން އެޖެންޑާ ބަދަލުކުރީގައި ކަމުގައި ވާނަމަ އެއީ މައްސަލައެއްނޫން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިއަދުގެ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބޮޑުވެގެ އަރުވައިގެން ކަންކަން މިގޮތަށް ވެފައި އޭރު ނުބައި މަޖުބޫރާތީ ދިނީ އޮތް ނަމަ ކާޖޯމަކުން އޮންނާނީ އެ މަނިކުފާނުގެ މައްޗަށް ސާބިތުވެފަ. އެހެންވީމާ، ކާޖޯމަކުން ނިންމަވަނީ ޞައްޙަ ބަދަލުކުރަން ނުވަތަ ގާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަކަށް. އުސޫލު ގޮތަކަށް ދެކެވޭ ވާހަކައި ހަމަވެ ވާހަކަ ކަމުގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ބަލައިގަނެވޭކަށް ނެތް. އަޅުގަނޑު މި ރިޕޯޓަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު އަޒާން މަރުޒޫގަށް.

ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު އަޒާން މަރުޒޫގު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރުޞަތަކަށް މި އެދުނީ މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައި އެބަހުރި ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި މި ދިން ބައެއް ތަފްސީލު. ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙްގެ ސަރުކާރުން 5 އަހަރު ތެރޭގައި 2 ބިލިއަނަށްވުރެ ގިނަ ރުފިޔާ އެކި ފަރާތްތަކަށް ދީފައި އެބަވޭ. ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި 36 ރަށާއި ފަޅު 50 އަހަރަށް އެކި ފަރާތްތަކަށް ކުއްޔަށްދީފައި އެބަވޭ. މި ދެ ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ތެރެއިން ވަރަށް ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާ އެއީ އެ ބޭފުޅުންނާއި ގާތް ސިޔާސީ ގޮތުން ގުޅުން އޮތް ފަރާތްތަކާއި ޚާއްޞަގޮތުން ސަރުކާރުގެ އިސް ފަރާތްތަކާ ގުޅުން އޮތް ފަރާތްތަކަށް ދީފައި މި ފައިސާ. ފަޅުތަކާއި ރަށްތައް ދޫކޮށްފައިވަނީ ގާތް ކެބިނެޓުގައި ތިއްބެވި ބައެއް ވަޒީރުންގެ ޢާއިލާގެ ބޭފުޅުންނަށް. އެހެންވީމާ، މިއީ ހަމަ ޚިޔާނާތްތެރިކަން، ކޮރަޕްޝަނުން ޚިޔާނާތްތެރިކަމުގެ މައްސަލަތައް. އަޅުގަނޑު ދިފާޢީ ފުލުހުންގެ މުއައްސަސާއާ ޕީ.ޖީ އަދި ކާމާގެ އިދާރާތަކަށް ވެސް ގޮވާލަން ބޭނުންވޭ އަވަހަކަށް ތަޙުޤީޤުކުރަން. މިހާރު ވާ ޙަސަން ފަސް ފަށާ އަޅުގަނޑުމެން ފުރިހަމަކޮށް އަދިވެސް ދޫދޫ އަހަރުވީއިރު މި ޑިއުޓީ ނުދައްކާ ސަރުކާރާ ގާތް ބޭފުޅުންނަށް ބޮލުން ގޮތަކަށް ފުރުޞަތު މި ދިނީ. މި ވަކިކަންތައް ތަޙުޤީޤުކުރާ މި ބޭފުޅުން ހައްގުކުރައްވަންޖެހޭ. ޖަވާބު ދޭންޖެހޭ. ދިވެހި މުއައްސަސާތަކަށް 5 އަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކި ވާހަކައަކީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ފިޔަވަޅުގެ އަމުލާކު މި ވަސީލަތްތަކާއި އެހެނިހެން

ޖަރީމާތައް ތަޙުޤީޤުކޮށް މި ބޭފުޅުން ޖަވާބުދާރީން ވާހަކަ ދެއްކީ. އެކަން ކުރަންވީ އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލަށް.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކުރީ ސަރުކާރުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދީފައި އޮތްގޮތާ ގުޅިގެން މި މަޖިލީހުގެ ފްލޯރއަށް ހުށަހެޅިފައި އޮތް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅައިދެއްވުމުން ކޮމިޓީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކޮށްދެއްވި އަބަދުވެސް ޖެންޑަރގެ އެއްވެސް ދައުރެއް ނެތޭ. އެހެންނަމަވެސް، ކެބިނެޓުގައި ހިނގި ކަންތައްތަކުގައި ބައިވެރިވިއާ. ކެބިނެޓުގައި ހިނގި ކަންތައްތަކުގެ ތަފްސީލުތައް ނުދެއްވާ. ކެބިނެޓުގައި ހިނގި ކަންތައްތަކުގައި އުޅަނީ ޖެންޑަރު އާދޭހެން ވަގުތެއްގައި އިންސާފު ބޭނުމާ އެ ވިޔަފާރީގައި މި ސްޓޭޓްމެންޓް ކޮމިޓީން ނިންމަވާ ގޮތަކަށް އެކަން ކުރައްވާނީ. ދެން ކޮބާ، މި ޕޮލިސީ މި ދަންނަވަނީ. ޕޮލިސީ، ކޮން ވާހަކައެއްތޯ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ދެއްކެވީ. ކޮން ރިޕޯޓެއްގެ ވާހަކައެއްތޯ؟ އާޗީ ވަގައިގެން ކެބިނެޓުގައި މި ވިދާޅުވަނީ، އާޗީ އޮފީހުން މި ވިދާޅުވަނީ ސްޓޭޓްމެންޓް ކެބިނެޓުން ކުރިއަށް ގެންދާތީ. ދެން މިއަދުވެސް ފުރަތަމަ ނިންމާފައިތޯ؟ ދެން ރިޕޯޓް ހިއްސާ ކުރޭ. ކެބިނެޓް އުނދަގުލެއް ހުރި ވަކިން ބަދަލުކޮށް މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މި ފްލޯރއަށް ފޮނުވައިގެން މި ފްލޯރގައި ފާސްކުރެވިގެން ހިނގަމުން އައި. ވަރަށް ތަފްސީލީ. އަހަރު އެ ކެބިނެޓުގައި ކިޔާ ކޮމިޓީގައިނަމަ، ނަމަ ކޮމިޓީގައި ހިނގާ ހިންގެވި އިޞްލާޙު މި މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން ވަކި ހިނގަމުން އޮތް ކެބިނެޓުގައި ކެބިނެޓް. ވަގުތުކޮށް ނުކުރެވިދާނެ. ބަޖެޓު ނެތް. ވާހަކަދައްކަ ބޭފުޅާއި، އަސްލު ބޭފުޅާއި، ހުރިހާ އެންމެން އެއްބާރުލުމުގެ ހުރި ވަކިން. އެ ތަފްސީލާއި ގޮތަކަށް ނުވާނީ އަދި ބުރާކުރުން. އެކަން އެދިގެން ކުރީގައި ވަޒީފާތައް ހުރި މިހާރު ފުރަތަމަ އެއީ އަދި ދުވަސްވަރު. ވަކިން ސަރުކާރު އެދިގެން އެދި ވަޒީފާތައް ހުރި މިހާރުކަން. އެހެނަސް ދާދިފަހުން ދެން އަދިވެސް ކަމެއް ނޫނީ ދައުލަތުން ވަރަށް ގިނަ، ބަޔަކަށް. އަދިވެސް ހަމަ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަދިވެސް ދަރަނިވެރިކަމުން މިހިސާބަށް އަދިވެސް އަޅުގަނޑު އެހެން ބަޔަ، އެހެން ބަޔަ ސްޓޭޓްމެންޓް ހިންގާ ޤައުމީ އަރަބްދަޢުވާ މި ސަރުކާރުން ހިންގާފައި ޒަރޫރީ ސިޔާސީ މިހިސާބަށް ވެފައިވާ އެ އިންސާފު ތަރައްޤީ އިންސާފު ވިޔަފާރި 6.9 ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ކޮންޓްރެކްޓް ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް އެކަހަލަ. އެކަސަރުތަ ސިސްޓަމާ ދޭހެން 6.9 ބިލިއަން ރުފިޔާ މިހިސާބަށް މި ދަރަނިވެރިކަމުން ދުވަހަކު ވެސް ނުހިފާ އެއްކަލަ އެއްކޮށް ޓެކްސްދީފަ

ހަމަނުވާވަރަށް 6.9 ބިލިއަން ރުފިޔާ. އެ ބޭފުޅުން އެދިވަޑައި އޮތީ 3 ލައްކަ ޑޮލަރު. އެ ބޭފުޅުން އެދިވަޑައި އޮތީ ތިން ލައްކަ ޑޮލަރު. 3 ލައްކަ ޑޮލަރުގެ ސެޓްލްމެންޓްގެ ބަދަލުގައި 6.9 ބިލިއަން ރުފިޔާއާ އެކީގައި އެއްބަސްވެފައި އެ އޮތީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެބައި ކުރިއަށް އެބަ ދޫ މިހާރު. އެ ވާހަކަދައްކާނީ ކާކުތޯ މިތާނގައި؟ ކުޑި ދައުލަތުން ހަމައެއް ޕޮއިންޓު، ދެންމެ މިތާނގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޒާން އެ ފާހަގަކުރެއްވި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ކުޑަކޮށް މަޑުކޮށްލައްވާ. ނިޒާމީ ނުކުތާއަކަށް އަރުވަން ފުރުޞަތު [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible].

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

[illegible] ދާއިރާގެ [illegible] ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި އިއްޒަތްތެރި [illegible]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible]

[illegible] ދާއިރާގެ [illegible] ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް މި ފާހަގަކުރެވޭ މި މަޖިލީހުގައި މިހާރު ހުރި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހާލަތުގައި ނުހިނގާ އާ ކަންތައްތަކެއް މި ހިނގަނީ ވަކިވަކި މީހުންގެ ނަން ކިޔާފައި ތަރުތީބު ހިންގައިދީފި ކިޔާފަ. އެކަމުން ހިނގާފައި އޮތިއްޔާ އެކަމުން ހިނގާފައި އެ އޮތްގޮތުގެ ތަފްސީލުތައް ކޮންފަދައެއް އެ ބަޔަކާ ދިމާވާން އައިސްފިއްޔާމު އެ ބައެއްގެ ނަން އަންނަންޖެހުނީ. މިހާރު މި އޮތީ މި ޤާނޫނުން އަމިއްލައަށް މިވެސް މީހުންގެ ތަރުތީބު ހިންގައިދީފި. މިއީ މި މަޖިލީހުގައި، މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާރުގައި އަޅާ، އަދި މިހާރު އޮތް ރިޕޯޓް މި މަޖިލީހުގެ ބަޔަކު ފާހަގަކުރަން މުހިއްމު މި ރައީސް. މި އެއްވެސް ބަޔަކާ މީހުންނަށް ކުރުމެއް ނުވާނެ. މިހާރު ނަމަ ވަކިގޮތަކަށް މި ތަރުތީބު ހިނގާފައިވާ ކަމަށް މި އޮތީ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ، އެކަމަކު ދެން 6.9 ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ވަޒަން. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހޮޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުއްސައްތާރު މުޙައްމަދަށް.

ހޮޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުއްސައްތާރު މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ރިޕޯޓް ގުޅުމުގައި ވާހަކަދައްކާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ފުރަތަމަ ވިސްނާލަންޖެހޭ އެއްކަމަކީ ބަދަލުކުރުމުން ޖަވާބު ހަދާފައި ރަނގަޅުވީ މި އޮތް ބައްދަލުވުންތަކުގައި އޮތް އުސޫލަކީ ގާނޫނީ ކަ ބަރަދަށް ހުރި އުސޫލުތަކާ. އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް ވެސް އެނގޭ، އުސޫލުތައް ހަދަން ބާރު ލިބިގެން. ގަވާއިދު ހަދަންޖެހޭނީ ގާނޫނުން ބާރު ލިބިގެން. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހުރިހާ ބާރެއް ނަގައި ވަކިވަކި ފަރާތްތަކަކަށް ބަހާލެވިފައިވަނީ ހަމަހަމަކަމާއި ކޮށް ދެގޮތަކަށް ހަމަ ގާނޫނުއަސާސީ އަދި ބާރުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަލަހައްޓާ ބާރުތަކާއި ޤާނޫނު ބަދަލުވުމާއެކު. މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 268 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރުގައި. ކަނޑައެޅިގެން ބާރުތަކުގެ ޤާނޫނު ހަމައެކަނި ޤާނޫނު ސިފަ ބަހައިލުމުގެ ބާރު މި ޤާނޫނުގައިވާ ގަވާއިދު ބަދަލުކުރުމުގެ ބާރު ނިންމާލައިފި. މިއަށް ވުރެ ތިންވަނަ ބާރު، ޤާނޫނުގައި ލިޔެވިފައިވާ ވައްކަން ނުހިނގާ. މިއީ ސީދާ ވައްކަންކުރުން. އެމް.ޑީ.ޕީގެ ބައެއް މެންބަރުން އަޅުގަނޑުމެންނާ ސަރުކާރަށް އިދާރާތަކުގައި ދައުލަތް ވާހަކަތަކުން ބަޔާންވާއިރުގައި މި ބޭފުޅުން މި ހުރިހާ ބޯޑުތަކެއް ކުރަމުންދާ ޤާބިލުކަން ފަހައިގަނޑު ވާހަކަ އެއްވެސް ސާބިތުވާ ނުކުރެވުން. ސާބިތުނުކޮށް؛ އާދެ! ބޮޑުކަމީ ލިޔެގެން ވައްކަންކުރުން މިއީ އިނގޭތޯ. ބޮޑުކަމީ ލިޔެގެން ވައްކަންކުރުމަކީ. މި ޤާނޫނަކީ ބޮޑުކަމީ ލިޔެގެން ވައްކަންކުރުން ހަމަޖެހޭ އޮތް ޤާނޫނު. އެހެންވެގެން މި ރަނގަޅުނޫން. އަޅުގަނޑު ފުރިހަމަ ގޮތުގައި މި ރިޕޯޓަށް ތާއީދުނުކުރަން. އަދި މި ރިޕޯޓުގައި ތަފްސީލުކުރަން މި ގޮތައިދާޖައި ހުރި ކަންކަން ތަފްޞީލު ވިސް ކުރަންޖެހޭ.

ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ މިފަދަ ފަރާތްތަކަށް އަދަބު ދޭންޖެހޭ. ރިޕޯޓް ބަރާބަރު. ރިޕޯޓް ބަރާބަރުވާ ސަބަބަކީ މި ރިޕޯޓް މިތަނަށް ގެނެސްދީ ބިލިއަން ރުފިޔާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުލަތުން ވައްކަންކޮށްގެން ނަގާފައި އޮތްކަން މިއާ މި ވާހަކަ އެބަ ދައްކަންޖެހޭ. ހާމަކުރަންޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އުނދަގޫވާ އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑުގެ އަދު މެންބަރު ޖައްބާސާ ހުރި. އެއްގޮތަކަށް ވެސް އެހެން ސަރަހައްދަކާ އިނގޭތޯ. މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައި އެބައޮތް، ގާނޫނީ މިފަދަ ކަމުގައިވާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުލަތުގެ އެބަހުރި ޖިނާއީ ވަކި ހާލަތްތަކެއް. އެހެންނަމަވެސް، މި ބޮޑު ބަދަލު ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެބަހުރި ޖިނާއީ ބަދަލު ނެތް. އެހެންނަމަވެސް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވިދާޅުވެފައި އޮތް ކަމަކީ އެބަ އޮތް ރިޕޯޓުގައި ފިޔަވަޅު އެބަހުރި ޖިނާއީ ތަހުގީގު ކުށްތައް ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް، އެއްވެސް އެއްބަސްވުމެއް ނެތް އެބަހުރި ޖިނާއީ ދައުލަތުގެ އެއްވެސް ތަފާތުވެއެވެ. މާލިއްޔަތުގެ ކަންތައްތައް ހިންގުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުލަތުގައި، މި ދައުލަތުގައި އޮތް މާލިއްޔަތާ ބެހޭ ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2006. މި ގާނޫނުގައި ވެސް ނެތް މިފަދަ އުސޫލުން ބަޔާންކޮށްފައި ދަރަނި ނަގާފައި ސަރުކާރުގެ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމަކާ ނުލައި. ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމަކާ ނުލައި އެއްވެސް އުސޫލެއް ނެތް. އެހެންނަމަވެސް، މި ފައިސާ ބޭނުންކުރާ ގޮތަކީ، ފައިސާ ވަކި އެކަމާއި ޖުމްލަތަކާއި، ކޮންކޮން މަސައްކަތްތަކަށް ފައިސާ ވަނީ ޚަރަދުކޮށްފައި ތިއްބަތަ ހިނދެއް. ކޮންމެވެސް ފާސްކުރެވިފައިވާ ސަރުކާރުން ހިންގާ މަޝްރޫޢުތަކަށް. ސަބަބަކީ، ސަރުކާރުން ދަރަނި ނަގާ ކޮންމެ ފައިސާއެއް ދައުލަތުގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާވާންޖެހޭ. މިހާރު. އަޅުގަނޑުމެން ހިސާބަކަށް މި ދައުލަތުން އަމިއްލަގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ އަބަދު ވެސް މި ދަރަންޏަށް އެއްކަލަ ބަނދަރުތަކުގައި ގެނެސްދެއްވާ ކަމުގެ ކަރުދާހެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ މިއީ ވަރަށް މަސް އެއް އެއްކަލާ. ދެން އަމާޒުތައް ހާސިލުކުރުމަށް. މި ހައްލުގެ ކޮމިޓީގެ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ޖަވާބުދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ފާހަގަކުރަން. މި ހުރިހާ އެއްބަސްވުން ސަރުކާރުގެ ކުރިމަތީގައި ހުށަހަޅަން. އަޅުގަނޑު ރައީސް ޝަރީއަތް ތަންފީޛުކުރަނީ މިހާ އަދި އަލަށް ގެނެސް މި ބޭފުޅުން ބޭނުން މިހާރު އެއްބާރުލުން ދެމުން ރައީސް. މި ހުރިހާ ބޭފުޅުން ބައިވެރިވާ މީގައި.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައަކަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ފައިސަލްއަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ފައިސަލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަކި ޤާޟީއަކަށް އެޑްވޮކޭޓަކަށް ނުބުނެވޭނެ. އަދި ޤާނޫނުބަޔާން މިތާ ތިބި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެނގެން ނިސްބަތްތެރިކޮށް އެނގެން ނުބުނެވޭނެ. މިހާ ދިޔަ އެމް.ޑީ.ޕީގެ މެންބަރުންގެ އަތްތަކާއެކު ޤާނޫނީ ޖެހުމާ ޖީ.އެސް.ޓީގެ ފީސް ނުހުންނާނެ އަދި ހުރި އެނގޭ މެންބަރުންގެ ފީސް. ހަމަ އެއް ގާތްގަނޑަކަށް އަސްލުގައި މިހާ. އެހެންވީމާ، އެޑްވޮކޭޓުން އެ ވާހަކަދައްކަނީ އެބަ މަޖިލީހުގައި ވަކި އިލްޒާމުތަކެއް ބިނާކޮށްގެން ކަމަކަށް ނުވާނެ އެއީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި ނެންގެވި މައްސަލަ ނިޒާމީ މައްސަލައެއް ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ބަލައިގަންނަން. އެއީ މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން އުޅުއްވާ ގޮތަކަށް މުޤާޠިޢުކުރެއްވުން، އެފަދަ ބަޔާން ވިދާޅުވުމަށް ދަންނަވަމުން، ޤަވާޢިދާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ހޮޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުއްސަލާމު މުޙައްމަދު ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ އިރުޝާދުފުޅު ކިބައިން އޮތްތަނުގައި އަހަރެން ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުގެ މަޤްޞަދަކީ، އަޅުގަނޑުގެ މަތިވެރިޔާ މި ވަކީލުގެ ބޭނުކަވާގެތި އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅާކަން ފުރުޞަތުދިނުން. އެއްވެސް ގޮތެއްގައި މި ކަންކަން ދޫކޮށްލެވިފައި ނުވާކަން ބެލުން. އަރާނަކަމަށޭ، އަޅުގަނޑު އެދެން މި ރިޕޯޓަށް ނަޒަރުދައްކަވައި އަދި ބެލުން އަވަސްކުރެއްވުން. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުލްޙަކީމު މޫސާއަށް.

ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްޙަކީމު މޫސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދައުލަތުގެ ފައިސާއަށް ޒިޔާނެއްލިބިފައިވާނަމަ އެ މައްސަލައެއް ބޮޑުވަރެ ހަމަ އެއީ ކޮރަޕްޝަން ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މިއީ ސިޔާސީ މައްސަލައެއް. ސަބްކޮމިޓީގެ މައްސަލަ ހުށަހެޅިގެން މި ވަނީ ސިޔާސީވެރިން ބިރުދައްކަމުން ބޭކާރު. ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގައި ބުނެފައި

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު އެޅުވުމާ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުން. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ތަޙްޤީޤު؛ ހަމަ އެ މާއްދާގެ (ގ) ގައި ބުނަނީ އެކިއެކި ކޮމިޓީތައް އުފެއްދުމާއި އަދި އެ ކޮމިޓީތައް އުފައްދައިގެން ކުރަންޖެހޭ ތަޙްޤީޤުތައް ކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއީ ގާނޫނުން ބާރު ލިބިގެން ކޮށްފައި އޮތް ކަމެއް. މި މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައި އޮންނާނެ. އަދި ސުޕްރީމްކޯޓުން ކޮމިޓީން ކުރި ހުރިހާ މުރާޖަޢާތައް ކޮށްފައި، ޕާސްކުރުމަށްފަހު ކަނޑައެޅިފައި ކާބިނާގައި ފެށީ ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކުން ސިއްބަވައިގެން ކެބިނެޓުން ޕާސްކޮށްގެން ކުރި ހަމަ ކޮމިޓީއެއް ނިންމާން. އެއީ ރާޖީ ވެސް، ދިވެހި ދައުލަތުގެ އެކުވެރި ޖުމްހޫރީ ވެސް ނިންމާފައި ވަނިކޮށް ކޮމިޓީ ކަނޑައެޅުމަށް ރައްޔިތުން ފާސްކޮށްގެން ކުރި ކަމެއް އެވަނީ. އެކަމަކު މިއަދު ހުރަހެޅިގެން މި އުޅޭ މައްސަލައަކީ ސިޔާސީވެރިން ބިރުދައްކާކަން ހުރަހަލައިގެން އުޅޭ މައްސަލައެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކަން އިންތިޚާބުގެ މުބާރާތުގައި ކުރިމަތިލުމުގައި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ބައްދަލު ގެއްލިފައި އޮންނަމަ އެ މަނިކުފާނުގެ މަޖިލީހެއް ނޫނަސް ސިޔާސީ ޕާޓީއެއް ހުށަހަޅަން ކޮށްދެވޭނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަދި އެކަން ބެލުމަށް އެކުވެރި ގޮތުގެ މައްސަލައަކީ ނިންމުމަކަށް ނުގެންނާނެ. މި ސަރުކާރަށް 1 އަހަރުވެގެންދިޔައިރުގައި އެ މައްސަލައަށް ނުބެލި ކޮބާ ޔަގީންވެގެންތޯ؟ އަދިވެސް ނުބެލޭނެ، ދެން ވެސް ނުބެލޭނެ، ފަހުން ވެސް ނުބެލޭނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއީ ރަޖިސްޓަރީކުރެވޭނެ ކަމެއް. އެހެންނުނުނަމަ ބަލާނެ އެއްކަމަކު އޮތީމަ މިއަދު އޮންނާނީ އެ މައްސަލައަށް ބެލިޔަ. ޔަގީންވެގެންތޯ ބެލިޔަ ނޫނީ؟ އެހެންވީމާ، އޮޔާއަށް ބެލޭނީ ކަމަށް ނޫން. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ގާނޫނުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަޖިލިސް ރައީސް އިޙްތިރާމް މުޢާމަލާތު ޝަރުޢީ އެޅުއްވި ކޮންމެ ހިތަކަށް އަޅުއްވާފައިވާނީ. އަދި އެއާއެއްކޮށް ގާނޫނުން ބާރުން ކޮށްފައި އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، ސިޔާސީވެރިން ބިރުދެއްކުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިގަންނާނެ ކަމެއް ނޫން. އެއީ ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން ބިރުދެއްކުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮބައިކުން މައްސަލަތައް ސާބިތުކުރުމުގައި ވަކި ގޮތަކަށް ހުށަހެޅިގެން ވަކި ކަމަކަށް ނުޖެހޭނެ ސަބަބަކީ ކޮޅުމަނިކުފާނު ބުނެލި އަދި އެއީ ތަފާތު އެއްޗެއް. ޝަރީޢަތުން ސާބިތުކުރެވިގެން ވައްކަންކުރި މީހާގެ މައްޗަށް ބުނެލި ނަމުން އިއްޔެއް އޭނާ ވައްކަމުން ބަރީއަވާނެ ކަމެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު މި ބިލުގެ ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވަން އުޅުއްވަވައިގެން ތިއްބެވި ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން އެމް.ޑީ.ޕީގެ ބައެއް ބޭފުޅުން އެބަ ތިއްބެވި. އެހެންނަމަވެސް، ދެންމެގައި އެ ވާހަކަފުޅުދެއްކެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅާ އެކީގައި އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ލިބިފައި އޮތް 8 މިނެޓުގެ ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، ދެން އިތުރު ފުރުސަތެއް އެރުވޭކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނެތް. އަދި އިތުރު ބޭ؛ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ފެލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢައްބާސްއަށް.

ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢައްބާސް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދައުލަތުން އެކި ޖަމާޢަތްތަކަށް ބަޖެޓުގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ ފައިސާއާ ގުޅޭ މަސްއަލަ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު އެންމެ ފުރިހަމަ ނޫން ވާހަކަ ހިތާމައާއެކު ދަންނަވައިލަން. އަސްލު މިފަދަ ރިޕޯޓެއްގައި މި ކުންފުނިތަކުގެ ނަން ނޫނިއްޔާ ބޭފުޅުންގެ ނަން ނޫނިއްޔާމު މި ފަރުދުންނާއި، ކަންތަކާއި، ދިން އަދަދުތަކަށް ތަންތަން ވެސް ޖަހާފައި ހުންނަންޖެހޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ދުނިޔެ އެމް.ޑީ.ޕީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން ސިޔާސީ ގޮތުން ބިރުދައްކަން ކުރެއްވި ކަމެއް ނުވަތަ ހަމަ މި މައްސަލަތަކަށް ތަޙުޤީޤުކޮށް، ބަލައި އެ ބަހާލާ ދުވަހުތަކުގައި ގާނޫނު ތަންފީޛުކުރަން ކަނޑައެޅޭ ކަމުގައި ވެސް ބަލަން އެބަޖެހޭ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އަދެން ބާރުލާފައި މި ރިޕޯޓު ވާހަކަދައްކާއިރު ދައުލަތުން ޖެނެރޭޓްކުރާއިރު، ދައުލަތުން ބަދަލުދިނުމުގެ ކާރުގައި ސިޔާސީވެރިން ކުރެއްވި ކަމަށް ފައިސާއާ މިގޮތަށް ރަނގަޅުވެގެން ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ހުރި ނިޔަތުގައި މިކަން ކުރަންޖެހޭ. ދައުލަތުން ކުރިމަތިލައި ހުރި ހުރިހާ ވައްކަންތަކެއް ހަމަ ބަލަންޖެހޭނެ. ހުއްޓުވައި ހުރި ހުރިހާ މުއައްސަސާއެއް ވެސް ހަމަ ތަޙުޤީޤުކޮށް ނަގަންޖެހޭ. މިހާރު ވެސް ވައްކަންތަކެއް ކުރަމުންދާތީ އެ ވައްކަންތައް ވެސް ހަމަ ބަލައި ތަޙުޤީޤުކޮށް އެ ބަލާ ގާނޫނީ ފިޔަވަޅުއަޅަންޖެހޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، ތަޙުޤީޤު މުއައްސަސާތަކުން މިކަމަށް ފުރުޞަތުދީ، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން އަދި އެހާ ތަފްސީލުކޮށް ކަންކަން ބަލާނުކުރެވުނީ ނުވަތަ ރިޕޯޓުތަކަށް ހުރި ކަންކަމާއި ވަކިން ގޮތުން ބަލައިލައި ދައުލަތުން ޕްރޮސިކިއުޓްކުރުމުގައި ދަރަޖީ ގޮތުންނާއި އަދި އެކިއެކި ގޮތްގޮތުން ވެސް އެހެނިހެން ކަންކަމާއި މުއައްސަސާތަކުގެ ޝަރީޢަތް ހިނގައި، އެ ބަޔާނާއި ފާހަގަކުރަން އަދި ދައުލަތުގެ ރިޢާޔަތްކުރަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި މި ރިޕޯޓު ރަނގަޅު. އެހެންނަމަވެސް، މި ރިޕޯޓު އަޅުގަނޑު އެންމެ ހިތްހަމަނުޖެހޭކަމަކީ ތަފްސީލު ނޫން ވާހަކަ ހަމަ ތަކުރާރުކޮށް ދަންނަވައިލަން. ދެއްވި ފުރުސަތަށް އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު ޝުކުރުދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހާރު ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގެންފައި މި ވަގުތު ތިއްބެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވާ ނިމުނީ. އެހެންވީމާ، މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް މިހާހިސާބުން ނިމުނީ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. އަދި މިއަދުގެ ވޯޓު ގަޑީގައި މި ރިޕޯޓަށް ވޯޓަށް އަހާނަން ވާހަކަ ވެސް ދަންނަވަން.

{9.5}- ދެން އަޅުގަނޑު މި ދަނީ 9.5. ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާ ބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑަށް މެންބަރަކު އައްޔަނުކުރުމަށްޓަކައި ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވާނީ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާ ބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ބޯޑުގެ މެންބަރަކަށް އައްޔަނުކުރުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ނަންފުޅުތައް އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރުމުގައި ކަމާ ގުޅުންހުރި އިދާރާތަކުން މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުން ކުރީގެ [illegible] ވަނީ ސާފުކޮށްފަ. އަދި ކޮމިޓީއަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަމަކީ މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުން އައްޔަނުކުރުމަށް ބަލައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ނަންފުޅުތަކުގެ ތެރެއިން ކޮމިޓީގައި އިންޓަރވިއުކުރުމަށްފަހު ކޮމިޓީއަށް ފާހަގަކުރެވުނު ފަރާތަކީ މޯލްޑިވްސް އިންލޭންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި ޢިލްމީ ޤާބިލްކަމާއި، ޓެކްސްގެ ދާއިރާގައި ތަޖުރިބާ ހުރި އަދި [illegible] ދާއިރާގައި ކުރިއަރުވަމުން އައި ތަޖުރިބާ ދިގު މުއްދަތެއް ހޭދަކޮށްފައިވާ ފަރާތަކަށް. މިހެންކަމުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 223 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން 75 އަށްވުރެ މަތީން މާކްސް ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ނަން މި ރިޕޯޓުގައި ހިމަނައި އެ ރިޕޯޓާއެކު ނުވަތަ އެ ނަންފުޅާއެކު ގޮތެއް ނިންމުމަށް މި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖުމްލަ 30 މިނެޓް. މަޖިލީހުގައި ތަމްސީލުކުރާ ކޮންމެ ސިޔާސީ ޕާޓީއަކުން އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އަދި ސިޔާސީ ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެފައިނުވާ އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 5 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް

އެދިވަޑައިގެންނެވުމަށް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. ޢިއްޒަތްތެރި އެއްވެސް މެންބަރަކު މި ރިޕޯޓަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާކަށް އެދިވަޑައިގެންފައެއް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ވެސް މިހާހިސާބުން ނިމުނީ ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން.

10. ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އަދި އަޅުގަނޑު ކުރިން ދަންނަވައިލި ފަދައިން ދެން އޮންނާނީ މިއަދުގެ މަސައްކަތުން ވޯޓާ ހަމައަށް ގެއްސަ ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން. މިގޮތުން އޮވަނީ ވޯޓު ރަނގަބީލު ޖައްސަވާތި. ވޯޓު ރަނގަބީލުގެ ގަޑި ހަމަވުމުން ވޯޓަށް ދަންނަވާނަން ވާހަކަ ތިޔަ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ދަންނަވައިލަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ގޮނޑިތަކުގައި އިށީނދެވަޑައިގެންނެވުމަށް ދަންނަވަން. ވޯޓުނަގަން މިހާރު މި ފެއްޓީ. ހުރިހާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓު ކާޑު ކާޑުރީޑަރުތަކުގައި ހަރުކުރެއްވުމަށް އެދެން. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވައިލަނީ މިއަދުގެ ފުރަތަމަ ވޯޓަށް. ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބަނޑޭރި ނައިބުގެ އޮފީހުގެ ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ ގުޅޭ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒު

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ޙާޟިރުވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	66
ފާސްކުރަން ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	65
ނުފާސްކުރަން ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	65
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	33
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 66. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 65. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 65. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 33. އެހެންކަމުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 106 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން މި ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ޖުޑީޝިއަރީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވިއްޖެ ކަމުގައި ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒްގެ 2010، 2011، 2012، 2013، 2014، 2015، 2016، 2017، 2018، 2019، 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު ދިރާސާކޮށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	68
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	67
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	67

ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	34
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 68. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 67. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނުވޭ. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނުވޭ. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 67. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 34. އެހެންކަމުން، މި ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަންގެ 2018، 2019، 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު ދިރާސާކޮށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	68
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	67
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	67
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	34
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވޯޓަކަށްއެއްލެވުން:

ދެންމެ ނަގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 68. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 67. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 67. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 34. އެހެންކަމުން، މި ރިޕޯޓު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވޯޓަކަށްއެއްލެވުން:

ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބޭރު ފައިސާއާ ބެހޭ ދިރާސާކޮށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު:	ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހް
މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	69
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	56
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	11
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	67
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	34
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 69. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 56. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 11. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 67. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 34. އެހެންކަމުން، މި ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދައުލަތުން އެހި ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަޑުމަޑުކޮށްލަދެއްވުން އެދެން. ދައުލަތުން އެހި ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ ފައިސާއާ ގުޅޭ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	69
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	55
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	11
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	66
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	34
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންނެވި ނެގުން ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 69. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 55. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 11. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 66. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 34. އެހެންކަމުން، މި ރިޕޯޓު ބައްދަލުވުމުގެ މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިހާރު މި ދަންނަވައިލަނީ މިއަދުގެ އެންމެ ފަހު ވޯޓު. ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާ ބެހޭ އިދާރީ ގާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރުކަމަށް ހ.ކެރިބީއަން، އަލްފާޟިލާ ދަރާ ޝުޢައިބު އައްޔަންކުރުއްވުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	70
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	69
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	69
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	35
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 70. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 69. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 69. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 35. އެހެންކަމުން، ހ.ކެރިބީއަން، އަލްފާޟިލާ ދަލާ ޝުޢައިބު، [illegible] ބޯޑުގެ މެންބަރުކަމަށް އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ކަމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފި. އަދި މި ފާސްވުމާ ގުޅިގެން [illegible] ނަމުގައި [illegible] ދަންނަވަން.

ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ދެންނެވިން ފަހަރުމުން ވެސް މިއަދު މިއީ މި ދައުރުގެ އެންމެ ފަހު ޖަލްސާއޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ދައުރު ޚުލާޞާއަކަށް ދޭން. ދިއުމުގެ ކުރިން މި ދައުރުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެބަޖެހޭ ބަލައިލަން. މި ދައުރުގައި ވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މިވަނީ މުހިއްމު މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްފަ. އެގޮތުން މި ދައުރުގައި ޖުމްލަ 27 ޖަލްސާ ބާއްވާފައިވޭ. އަދި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ޖުމްލަ 67 ގަޑިއިރު ހޭދަކުރެވިފައިވޭ. މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ބަލައިލާއިރު ކޮމިޓީތަކުގެ ޖުމްލަ 165 ބައްދަލުވުން ބާއްވާފައި އެބައޮތް. އަދި ކޮމިޓީތަކުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގައި ޖުމްލަ 118 ގަޑިއިރު ހޭދަކުރެވިފައިވޭ. މި ދައުރުގައި ޖުމްލަ 20 ބިލާއި، 1 ގަރާރާއި، ސަރުކާރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ 13 މައްސަލައާއި، ރިޔާސަތުން ހުށަހެޅި 5 މައްސަލައާއި، 4 ކުއްލި މައްސަލައާއި، ވަޒީރުންނާ ކުރުވުން 13 ސުވާލު އަދި އެހެނިހެން މައްސަލަތަކާ ގުޅޭ 7 ރިޕޯޓުގެ މަސައްކަތް މިވަނީ އެއްކޮށް ނިމިފަ. އެގޮތުން މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ޖުމްލަ 73.3% މަސައްކަތް މި ދައުރުގެ ނިޔަލަށް މިވަނީ ނިންމިފަ. މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ތިބި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކޮށްދެއްވި މަސައްކަތަށް އަޅުގަނޑު ނުހަނު ބޮޑަށް ޝުކުރުދަންނަވަން. ކުރިއަށް އޮތް ޗުއްޓީގެ ދުވަސްވަރަކީ އަޅުގަނޑުމެން ތިބި އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ [illegible] މެންބަރުންނަށް ވެސް އަރާމު، ރައްކާތެރި، އުފާވެރި، ހިތްގައިމު ޗުއްޓީއެއް ކަމުގައި ވެގެންދިއުމަށް އަޅުގަނޑު އެދެން. އަދި ޗުއްޓީ ނިންމައި އެނބުރި މަސައްކަތަށް ވަޑައިގަންނަވާއިރު ހުރިހާ ބޭފުޅުން ވެސް އާ ވިސްނުންތަކާއި އާ ހިތްވަރަކާ އެކު ތާޒާކަމާއިއެކުގައި މަޖިލީހަށް ވަޑައިގެން މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެން ދެއްވައި، އުފެއްދުންތެރި ބިނާކުރަނިވި މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްދެއްވާނެ ކަމުގެ އުންމީދުގައި މިއަދުގެ ޖަލްސާ އަދި މި ދައުރުގެ އެންމެ ފަހު ޖަލްސާ ނިންމާލައިފިން.

والحمد لله ربّ العالمين މަޖިލީސް ނިމުނީ.

Overall Voting Result 12/12/2024 10:46:30 AM

Voting Mode: Open

VOTE

Kulli massala ah bahuskurumah_MP Mauroof Zakir

Results

Present:	71
Eligible to vote:	70
Yes:	70
No:	0
Abstain:	0
Voted:	70
Not Voted:	0

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Yes
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Yes
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
26	Mohamed Dawoodh (PNC)	Kulhudhuffushi Uthuru	Yes
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Yes
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Yes
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Yes
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Yes
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Yes
65	Hussain Hameed (PNC)	Kudahuvadhoo	Yes
66	Hassan Waheed (PNC)	Vilufushi	Yes
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
69	Hanan Mohamed Rasheed (PNC)	Guraidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes

Overall Voting Result 12/12/2024 2:40:00 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Bandaara Naibuge Offeehuge Bill balaigathumah

Results

Present:	74
Eligible to vote:	73
Yes:	65
No:	0
Abstain:	0
Voted:	65
Not Voted:	8

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Not Voted
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Yes
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Not Voted
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Not Voted
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Yes
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Not Voted
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Not Voted
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
56	Ahmed Thariq (PNC)	Mahibadhoo	Not Voted

ID	Name	Organisation	Result
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
61	Ibrahim Naufal (PNC)	Mulaku	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Not Voted
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
76	Asadhulla Shihab (PNC)	Gemanafushi	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	Yes
90	Mohamed Sinan (PNC)	Hithadhoo Uthuru	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes

Overall Voting Result 12/12/2024 2:42:17 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Ministry of Foreign Affairs ge 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 adhi 2021 vana aharuge audit report dhiraasaakoh Maaliyyathu Committee in nimmigothuge Report faaskurumah

Results

Present:	74
Eligible to vote:	73
Yes:	67
No:	0
Abstain:	0
Voted:	67
Not Voted:	6

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Yes
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Yes
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Not Voted
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Yes
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Not Voted
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Not Voted
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
56	Ahmed Thariq (PNC)	Mahibadhoo	Not Voted

ID	Name	Organisation	Result
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
61	Ibrahim Naufal (PNC)	Mulaku	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Not Voted
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
76	Asadhulla Shihab (PNC)	Gemanafushi	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	Yes
90	Mohamed Sinan (PNC)	Hithadhoo Uthuru	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes

Overall Voting Result 12/12/2024 2:44:18 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Ministry of Higher Education ge 2018, 2019, 2020, adhi 2021 vana aharuge audit report dhiraasaakoh Maaliyyathu Committee in nimmigothuge Report faaskurumah

Results

Present:	74
Eligible to vote:	73
Yes:	67
No:	0
Abstain:	0
Voted:	67
Not Voted:	6

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Yes
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Yes
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Not Voted
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Yes
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Not Voted
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Not Voted
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
56	Ahmed Thariq (PNC)	Mahibadhoo	Not Voted

ID	Name	Organisation	Result
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
61	Ibrahim Naufal (PNC)	Mulaku	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Not Voted
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
76	Asadhulla Shihab (PNC)	Gemanafushi	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	Yes
90	Mohamed Sinan (PNC)	Hithadhoo Uthuru	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes

Overall Voting Result 12/12/2024 2:46:07 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Beyru Faisa aa behey Bill faaskurumah

Results

Present:	74
Eligible to vote:	73
Yes:	56
No:	11
Abstain:	0
Voted:	67
Not Voted:	6

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	No
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	No
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	No
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	No
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	No
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	No
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	No
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Not Voted
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Not Voted
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Not Voted
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	No
56	Ahmed Thariq (PNC)	Mahibadhoo	Not Voted

ID	Name	Organisation	Result
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	No
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
61	Ibrahim Naufal (PNC)	Mulaku	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Not Voted
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
76	Asadhulla Shihab (PNC)	Gemanafushi	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	No
90	Mohamed Sinan (PNC)	Hithadhoo Uthuru	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	No

Overall Voting Result 12/12/2024 2:48:28 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Dhaulathun eki faraaithakah badhaluge gothugai dheefaivaa faisaa aa gulhey massala, dhiraasaakoh Maaliyyath Committee in nimmigothuge Report faaskurumah

Results

Present:	74
Eligible to vote:	73
Yes:	55
No:	11
Abstain:	0
Voted:	66
Not Voted:	7

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	No
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	No
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	No
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	No
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	No
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	No
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Not Voted
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	No
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Not Voted
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Not Voted
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Not Voted
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	No
56	Ahmed Thariq (PNC)	Mahibadhoo	Not Voted

ID	Name	Organisation	Result
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	No
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
61	Ibrahim Naufal (PNC)	Mulaku	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Not Voted
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
76	Asadhulla Shihab (PNC)	Gemanafushi	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	No
90	Mohamed Sinan (PNC)	Hithadhoo Uthuru	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	No

Overall Voting Result 12/12/2024 2:50:39 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Maldives Inland Revenue Authority Board Member kamah_Dhaha Shuaib

Results

Present:	74
Eligible to vote:	73
Yes:	69
No:	0
Abstain:	0
Voted:	69
Not Voted:	4

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
01	Hussain Shareef (PNC)	Hulhumale' Uthuru	Yes
02	Abdulla Shazeem (PNC)	Hulhumale' Medhu	Yes
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Yes
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Yes
09	Meekail Ahmed Nasym (MDP)	Galolhu Dhekunu	Yes
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
12	Musthafa Hussain (PNC)	Mahchangolhi Dhekunu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
17	Mohamed Ismail (PNC)	Villimale'	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
20	Ibrahim Shujau (PNC)	Baarashu	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Yes
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Yes
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
33	Mohamed Afoo Hamid (PNC)	Kendhikulhudhoo	Yes
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
36	Abdul Sattar Mohamed (PNC)	Holhudhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Yes
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Yes
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Not Voted
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
50	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Not Voted
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
56	Ahmed Thariq (PNC)	Mahibadhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Yes
61	Ibrahim Naufal (PNC)	Mulaku	Yes
62	Ahmed Aslam (PNC)	Bilehdhoo	Not Voted
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
68	Ali Ashrag (PNC)	Kinbidhoo	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
74	Azim Abdul Azeez (PNC)	Vilingili	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Yes
76	Asadhulla Shihab (PNC)	Gemanafushi	Yes
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
80	Mohamed Shameez (PNC)	Madaveli	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
82	Mohamed Ali (PNC)	Gadhdhoo	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Yes
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
89	Ahmed Didi (MDP)	Maradhoo	Yes
90	Mohamed Sinan (PNC)	Hithadhoo Uthuru	Yes
91	Ahmed Azaan Marzooq (PNC)	Hithadhoo Medhu	Yes
92	Ibrahim Nazil (MDP)	Hithadhoo Dhekunu	Yes